

SAUTI YA KWELI KIMATAIFA

(THE VOICE OF TRUTH INTERNATIONAL)

Toleo la 92

Tafsiri na Mpangilio
(Translation and Layout)

S h a d r a c k S. M s a m b a z a

Mhariri (Proofreading)

P e t e r K a m a t u l a

Nakala hii kwa lugha ya Kiswahili imetolewa na *Swahili Gospel Team* (SGT) na kudhaminiwa na *World Evangelism Team*, chini ya **Kanisa la Kristo**.

Ndugu Peter na Shadrack, wote ni washirika wa kanisa la Kristo, pia ni walimu wa Biblia na wahubiri wa Injili.

Brother Peter and Shadrack, are both members of the church of Christ, are also Bible teachers and Preachers of the Gospel.

Mawasiliano:

+255 (0) 764 792 979

+255 (0) 784 880 470

+255 (0) 765 098 981

Kitabu hiki kinatolewa bure na kanisa la Kristo
(This book is given for free by the church of Christ)

SAUTI YA KWELI KIMATAIFA

Wafanyakazi:

Mhariri	:	Louis Rushmore
Mhariri Mshirika	:	Jerry Bates
Mhariri Mstaafu	:	Byron Nichols
Mhariri Mwanzilishi	:	J.C. Choate
Meneja wa Ofisi	:	Paula Bates

WAANDISHI

George Akpabli	Gordon Hogan
Felix O. Aniamalu	Wayne Jackson
Rex Banks	Ancil Jenkins
Wayne Barrier	Jeff Jenkins
Paula Bates	John Kachelman, Jr.
Roy Beasley	Dayton Keesee
Mike Benson	David R. Kenney
Ron Bryant	Dalton Key
Charles Burch	Michael L. King
Kyle Butt	J. Randal Matheny
Frank Chesser	Cecil May, Jr.
Betty B. Choate	Wes McAdams
Glenn Colley	Colin McKee
Lance Cordle	Stan Mitchell
Sunny David	Kevin L. Moore
Hans Dederscheck	Owen D. Olbricht
David Deffenbaugh	David Pharr
Clarence DeLoach, Jr.	Neal Pollard
Bill Dillon	Mark Posey
Bobby G. Dockery	Steve Reeves
Hershel Dyer	Martha Rushmore
Earl Edwards	Rebecca Rushmore
Demar Elam	David A. Sargent
Raymond Elliott	Darrell Surrette
Reuben Emperado	David Tarbet
David Everson	J.J. Turner
Royce Frederick	Ken Tyler
E. Claude Gardner	Allen Webster
Gary C. Hampton	R.H. Tex Williams
Jack Harriman	Nathan Wright
Parker Henderson	

Díni

Louis Rushmore

Leo, ni kuhusu jambo moja fulani pekee ambalo mara nyingi halitekelezwi kidini. Kivumishi “kidini” katika makala hii inamaanisha, “kufanya jambo fulani kwa huangalifu mkubwa pale inapowezekana kwa dhamira na huaminifu” Visawe vyake ni; “mtu *mwenye* hamasa” au “mtu *mwenye* bidii” (*Kamusi ya Merriam-Webster*).

Kwa mfano, watu hufuata michezo kama dini, lakini dini iliyotolewa na Mungu haijumuishi riadha (1 Timotheo 4:8). Ingawa mtu anaweza kuwa shabiki au mshupavu [mkeleketwa] wa jambo fulani, kama vile michezo, kwa ujumla watu huwadhihaki watu wa kidini kwa kile wanachoona kuwa ni shauku ya kupita kiasi.

“Naye ni nani atakayewadhuru, mkiwa wenye juhudi katika mema? Lakini mjapoteswa kwa sababu ya haki mna heri. Msiogope kutisha kwao, wala msifadhaike; bali mtakaseni Kristo Bwana mioyoni mwenu. Mwe tayari siku zote kumjibu kila mtu awaulizaye habari za tumaini lililo ndani yenu; lakini kwa upole na kwa hofu. Nanyi mwe na dhamiri njema, ili katika neno lile mnalosingiziwa, watahayarishwe wale wautukanao mwenendo wenu mwema katika Kristo. Maana ni afadhali kuteswa kwa kutenda mema, ikiwa ndiyo mapenzi ya Mungu, kuliko kwa kutenda mabaya.” (1 Petro 3:13-17).

Kujitoa kwa mtu katika michezo katika mambo anayoyapenda ni jambo linalokubarika na wengi, huu ni uthibitisho wa mtu anayejitoa kwa Mungu wa Biblia mara nyingi hupuuzwa na familia, rafiki, wafanyakazi wenzake, watu wa karibu na hata wageni (Mathayo 10:34-36). ***“Ole wao wasemao kwamba uovu ni wema, na kwamba wema ni uovu; watiao giza badala ya nuru, na nuru badala ya giza; watiao uchungu badala ya utamu, na utamu badala ya uchungu!”*** (Isaya 5:20).

"Dini" imetekwa nyara na wafuasi wa shughuli zisizo za kidini, wakati Wakristo ambao wana shauku ya ibada, maisha ya Kikristo, huduma ya Kikristo, mpango wa Kristo wa wokovu na mafundisho ya Kikristo wanaonekana kana kwamba ni wafuasi wa dini vindakindaki na wenye kushurutisha ambao hujikweza sana na kudharau mtu yeyote asifanane nao. ***“Basi kwa kuwa Kristo aliteswa katika mwili wake, ninyi nanyi jivikeni silaha ya nia ile ile; kwa maana yeye aliyeteswa katika mwili ameachana na dhambi. Tangu sasa msiendelee kuishi katika tamaa za wanadamu, bali katika mapenzi ya Mungu, wakati wenu uliobaki wa kukaa hapa duniani. Maana wakati wa maisha yetu uliopita watosha kwa kutenda mapenzi ya Mataifa; kuenenda katika ufisadi, na tamaa, na ulevi, na karamu za ulafi, na vileo, na ibada ya sanamu isiyo halali; mambo ambayo wao huona kuwa ni ajabu ya ninyi kutokwenda mbio pamoja nao katika ufisadi ule ule usio na kiasi, wakiwatukana.”*** (1 Petro 4:1-4).

Hata watu wa dini hudhihakaji kujitolea kwa wenzao wanaohudhuria kwa uaminifu madarasa yote ya Biblia yaliyopangwa, ibada, mikutano ya Injili, n.k, ambayo yamepangwa na viongozi wa kusanyiko hilo (Waebrania 13:17), chini ya usimamizi wa Yesu Kristo ambaye ni Kichwa cha kanisa (Waefeso 1:22; 1 Petro 5:1-4). Zaidi ya hayo, mara nyingi Wakristo wanakaribia kufanana zaidi na ulimwengu unaowazunguka usiomcha Mungu kuliko kujigeuza wenyewe kwa Injili ya Kristo

(Warumi 12:1-2). Wengi ni watakatifu wanaosahau kuwa na tabia **“Kama watoto wa kutii msijifananishe na tamaa zenu za kwanza za ujinga wenu;”** (1 Petro 1:14). Baada ya yote, mtoto mwaminifu wa Mungu lazima akumbuke **“Tangu sasa msiendelee kuishi katika tamaa za wanadamu, bali katika mapenzi ya Mungu, wakati wenu uliobaki wa kukaa hapa duniani.”** (1 Petro 4:2). Mara moja **“...mkiokolewa na uharibifu uliomo duniani kwa sababu ya tamaa.”** (2 Petro 1:4), Wakristo wanawajibu wa **“...kuedna kama wana wa nuru”** (Waefeso 5:8). Urafiki na dunia unawageuza Wakristo kuwa maadui wa Mungu (Yakobo 4:4). Wakristo ni lazima wawe waangalifu **“wasichafuliwe na ulimwengu”** (Yakobo 1:27).

Kugeuka nyuma kutoka katika ufuatiliaji mzuri kama Mkristo si chaguo ambalo mtu atapata uradhi wa milele. **“Yesu akamwambia, Mtu aliyetia mkono wake kulima, kisha akaangalia nyuma, hafai kwa ufalme wa Mungu.”** (Luka 9:62). Kwa namna fulani, itakuwa mbaya zaidi kuingia katika umilele kama mtoto wa Mungu aliyeganguka kuliko mtu ambaye hajawahi kuwa Mkristo hapo kwanza (2 Petro 2:20-22).

Ni wakati muafaka kwa Wakristo kumkiri Yesu Kristo kama Bwana na kufanya yale asemayo (Luka 6:46). Wakristo wanapaswa kutenda kama Wakristo ingawa kwa hakika watapata upinzani wa aina fulani kutoka katika ulimwengu kwa kuwa kama Kristo (2 Timotheo 3:12); ikiwa mtoto wa Mungu hapati upinzani au kusukumana na watu wa kidunia, pengine ulimwengu haujui kwamba yeye ni Mkristo! Mitume walikataa kunyamazishwa kuhusu kumtangaza Yesu Kristo na kanisa lake (Matendo 5:29), na walipata matokeo ya uaminifu wao (Matendo 5:40). Kuwa Mkristo mwaminifu zamani za kale kulisababisha kifo cha mtu bila sababu nyingine ila kwa kuwa mtoto wa Mungu, na hilo linabaki kuwa jambo linalowezekana hata leo (Ufunuo 2:10).

Katika wakati ambao tunaweza kuwa tumeondoka kabla ya kufa kwetu au kabla ya kurudi kwa Bwana wetu (Yohana 14:1-3), kila mtoto wa Mungu lazima ajishughulishie kwa moyo wake wote kuishi maisha ya Ukristo na kuwashawishi wengine kuitii Injili (2 Wakorintho. 5:10-11). Kuhusu sisi wenyewe, na tutembeee katika nuru ya Bwana wetu na kufurahia ushirika na watoto wenzetu wa Mungu (1 Yohana 1:7). Kwa heshima na wale ambao hawajaokoka, na tufanye bidii ***“Enendeni kwa hekima mbele yao walio nje, mkiukomboa wakati.”*** (Wakolosai 4:5). Mwishowe, ***“Lo lote mkono wako utakalolipata kulifanya, ulifanye kwa nguvu zako; kwa kuwa hakuna kazi, wala shauri, wala maarifa, wala hekima, huko kuzimu uendako wewe.”*** (Mhubiri 9:10). ***“Imetupasa kuzifanya kazi zake yeye aliyenipeleka maadamu ni mchana, usiku waja asipoweza mtu kufanya kazi.”*** (Yohana 9:4). Mpendwa Mkristo, ifanyie kazi dini yako!

***M*bwa mwitu katika mavazi ya kondoo**

Jerry Bates

Yesu alituonya dhidi ya kudanganywa na wanaodhaniwa kuwa watumishi wa Mungu ambao si chochote isipokuwa watumishi wa Shetani, ***“Jihadharini na manabii wa uongo, watu wanaowajia wamevaa mavazi ya kondoo, walakini kwa ndani***

ni mbwa-mwitu wakali.” (Mathayo 7:15). Katika kifungu hiki, tunaona Yesu akiwaonya wafuasi wake dhidi ya walimu wa uwongo. Kwa bahati mbaya, walimu hawa wa uwongo hawaonekani kuwa wanafundisha uwongo, kila wakati. Kwa nje wanaonekana kama walimu wazuri, wema, wenye upendo lakini kwa ndani ni kama mbwa mwitu. Ningependa kufikiri kwamba walimu wote wangekuwa waaminifu vya kutosha kumjulisha kila mtu nia yao, lakini sivyo ilivyo. Paulo alisema maneno kama hayo kwa wazee wa Efeso alipokutana nao kama ilivyorekodiwa katika Matendo 20. Katika mistari ya 29-30 ya sura hiyo, tunapata maneno hayo ya onyo. ***“Najua mimi ya kuwa baada ya kuondoka kwangu mbwa-mwitu wakali wataingia kwenu, wasilihurumie kundi; tena katika ninyi wenyewe watainuka watu wakisema mapotovu, wawavute hao wanafunzi wawaandamie wao.”*** Hawa

walimu wa uwongo wanatoka wapi? Wakati fulani wanatokea nje, lakini mara nyingi wanatokea ndani ya kanisa. Hii inawafanya kuwa hatari sana, kwa sababu mara nyingi tunawaamini wanaume hawa hadi tunapogundua tunakuwa tumechelewa sana, tayari wametia sumu kwa watu wengi kwa mafundisho yao ya uwongo na kuwavuta wengi kutoka kwenye kweli kabla hatujatambua kinachofanyika. Hata baada ya kutambua mafundisho yao kuwa mabaya, wengi bado wanatafuta kwa namna fulani kuhalalisha matendo yao badala ya kuwataja kama walimu wa uwongo. Kutokuwachukulia hatua kunakubaliwa kwa kusema kwamba hawataki kuwa waamuzi wa ndugu wengine. Hata hivyo, Yesu alisema kwamba **“mtawajua kwa matunda yao”** (Mathayo 7:20). Hatupaswi kuwa na haraka katika hukumu yako; kwa upande mwingine, wala hatutaki kuwa na haraka katika hukumu zetu; kwa upande mwingine, wala hatutaki kuchelewa. **“Ndugu zangu, nawasih, waangalieni wale wafanyao fitina na mambo ya kukwaza kinyume cha mafundisho mliyojifunza; mkajiepushe nao.”** (Warumi 16:17). Ni lazima tupigane kikamilifu dhidi ya mbwa mwitu hawa waliovaa mavazi ya kondoo.

Mara nyingi watu uonekana kushangazwa kwamba mtu fulani anaweza kuwa mwalimu wa uwongo. Kwa maana yeye huonekana kuwa ni mwenye upendo na mwenye fadhili sana. Anatoa hisia kwamba yeye ni mwaminifu sana katika kujaribu kuokoa waliopotea. Mafundisho yake ni laini na ya kupendeza. Akizungumza kimaadili, anaonekana kuwa msafi na asiye na madhara. Hakika mtu wa namna hii si mtumishi wa Shetani. Licha ya yote, Shetani ni mbaya, mwongo na anatafuta kutuagamiza, hivyo tufikiri. Hata hivyo, Paulo alisema kwamba hatupaswi kushangaa jambo hilo, **“Maana watu kama hao ni mitume wa uongo, watendao kazi kwa hila, wanaojigeuza wawe mfano wa mitume wa Kristo. Wala si ajabu. Maana Shetani mwenyewe hujigeuza awe mfano wa malaika wa nuru. Basi si neno kubwa**

watumishi wake nao wakijigeuza wawe mfano wa watumishi wa haki, ambao mwisho wao utakuwa sawasawa na kazi zao."

(2 Wakorintho 11:13-15). Kwa maneno mengine, hata ingawa Shetani ni mwongo na mwaaji (Yohana 8:44), haonekani kuwa hivyo. Vivyo hivyo, watumishi wake wanaonekana kuwa wasio na madhara lakini kwa ndani wao ni mbwa-mwitu wakali. Ni mbwa mwitu waliovaa mavazi ya kondoo.

Je, ni zipi baadhi ya sifa za mbwa mwitu hawa katika mavazi ya kondoo? Mara nyingi hutumia Maandiko. Kama wengine walivyosema, wana Maandiko ya kutosha tu kufanya ionekane kwamba mafundisho yao ni ya kweli; hata hivyo, wanatumia vibaya, kutumia vibaya au kupuuza

Maandiko mengine muhimu. Shetani alitumia Maandiko ili kumjaribu Yesu ajitupe kutoka kwenye kinara cha Hekalu (Mathayo 4:5-7). Walimu wa uwongo mara nyingi hutafuta kushirikiana na wahubiri wa madhehebu,

wakidai kwamba sote tunamtumikia Mungu mmoja. Hata hivyo, Yohana alituhimiza tusiwe na ushirika na yeyote asiyedumu katika mafundisho ya Kristo, kwa sababu tukimsalimu au kumpokea nyumbani mwetu, tunashiriki katika matendo yake maovu (2 Yohana 9:11). Kama vile Shetani alivyolikataa Neno la Mungu kwa Hawa katika bustani ya Edeni, walimu wa uwongo wakati mwingine hulikana Neno la Mungu. Walimu wengi wa dini walitangaza kwa ujasiri kwamba tumeokolewa kwa imani pekee (Yakobo 2:24). Shetani alijifanya kuwa mwenye hekima kwa Hawa na kumshawishi kwa ahadi ya kupata hekima kama Mungu (Mwanzo 3:4-5). Vivyo hivyo, walimu wengi wa uwongo hujifanya kuwa

wenye hekima na elimu, lakini wanakana mamlaka ya Neno la Mungu. Wanamsifu Mungu kwa upendo na fadhili Zake na wanatangaza kwa ujasiri kwamba kwa sababu ya upendo Wake, Mungu hatamwadhibu mtu yeyote katika moto wa kuzimu. Hata hivyo, Biblia inatuonya waziwazi dhidi ya moto wa milele (k.m., Mathayo 15:46; Luka 12:5). Walimu wengi wanaonekana kupenda sana roho za watu, wakisema mambo mema ya kupendeza, lakini kwa kweli, wanatafuta utajiri tu (Tito 1:11; 2 Petro 2:3).

Msipotoshwe au kudanganywa na walimu wengi wa uwongo. Ni marachache wanaonekana waovu. Kama Shetani, wao wanatoa hisia ya kuwa watumishi wa kweli wa MUNGU, ilhali wao ni mbwa-mwitu waliovaa ngozi ya kondoo. Kumbuka maneno ya Yesu, ***:Angalieni, mimi nawatuma kama kondoo kati ya mbwa-mwitu; basi iweni na busara kama nyoka, na kuwa watu wapole kama hua.***” (Mathayo 10:16).

Mungu Alikuwa Wapi?

Byron Nichols

Je, haingekuwa jambo la ajabu kama tungeweza kuamka na kugundua kwamba mambo yote ya kutisha na maovu yanayoendelea katika ulimwengu wetu yalikuwa tu ni ndoto mbaya na si ukweli? Ah, Laiti kama tu ingewezekana kuwa hivyo!

Iko nje ya uwezo wetu kuelewa ukali na idadi ya mauaji na vitisho, na kujua kwamba haya hayako kwenye eneo moja, au hata taifa moja. Inasikitisha kujua kwamba ugaidi kama huo na ukosefu wa kutokuwajali wahasiriwa wasio na kosa umekuwa uhalisia katika maeneo mengi. Ni vigumu siku moja kupita bila mauaji zaidi ya watoto wadogo wasio na hatia watu safi pamoja na watu wazima ambao hawajafanya chochote kabisa kustahili kile kinachotokea kwao.

Mungu Alikuwa Wapi?

Bado kuna janga lingine kubwa linalohusika katika msiba ulio dhahiri zaidi unaohitaji uangalifu wetu. Katika nyakati kama hizi daima wengi huuliza swali, **“Mungu alikuwa wapi katika haya yote** nilidhani kuwa Mungu alipaswa kuwepo kila mahali, (omnipresent) ‘yupo kila mahali!’”

Ni jambo la kawaida kusikia watu fulani wakiuliza, “Mungu angewezaje kuruhusu jambo kama hili litokee? Mungu mwenye upendo angewezaje kuruhusu jambo hili litukie?” Maswali kama hayo yanastahili jibu, na Biblia inajibu.

Mungu yuko kila mahali, Yuko kila mahali kwa wakati mmoja, na Alikuwepo wakati kila tukio la kutisha lilipotokea. Yeremia 23:23-24 inatuambia, ***“Mimi ni Mungu aliye karibu, asema Bwana, mimi si Mungu aliye mbali. Je, mtu ye yote aweza kujificha mahali pa siri, nisimwone? Asema Bwana. Je! Mbingu na nchi hazikujawa nami? Asema Bwana”***.

Ndio, Mungu alikuwepo, lakini uwepo wake hauhakikishi hatua Yake ya haraka. Ukweli kwamba Mungu hakuzuia janga hilo lisitokee lakini haimaanishi kwamba Hakuwa na uwezo wa kufanya lolote kuhusu hilo, wala haimaanishi kwamba Hakujali kilichotokea.

Pamoja na hayo, Mungu alikuwa pale katika Ijumaa ile ya giza zaidi na alitazama watu waovu wakimsulibisha Mwanawe pia. Alijali sana kile kilichotokea, na kwa hakika Alikuwa na uwezo wa kuyazuia yasitokee, lakini Alikuwa na mpango wa milele ambao ulikuwa muhimu zaidi.

Katika Mathayo 5:45, Yesu alisema kwamba ***“...yeye huwaangazia jua lake waovu na wema, huwanyeshea mvua wenye haki na wasio haki.”*** Kwa sababu zozote zile, Mungu hajawahi kuzuia maovu yote yasitokee, pia daima hajawahi kutoa adhabu ya papo hapo kwa waovu.

Bwana hajawahi kuahidi kwamba maisha hayatakuwa na misiba na dhiki. Sisi sote tumeumbwa tukiwa na utashi, ambao huleta shida zetu nyingi juu yetu wenyewe. Tukiwa na ukweli huu akilini, tunawezaje kuhalalisha kumtaka Mungu kueleza matendo Yake au ukosefu wa vitendo kwa wanadamu? Usidanganywe - haki itatekelezwa. Warumi 12:19 inathibitisha, ***“Kisasi ni juu yangu, mimi nitalipa, asema Bwana.”*** Kulingana na aonavyo kuwa ni bora.

Mara nyingi katika Biblia, haki ilitekelezwa haraka, kama vile Anania na Safira katika Matendo 5:1-11, na mara nyingine nyingi haki ilicheleweshwa (lakini haikupuuzwa). Licha ya hayo yote, bado tunaweza kumwamini Mungu.

Wakorintho wa Kwanza 1 na Maandiko mengine yanakazia ukuu wa hekima ya Mungu kuliko ya wanadamu. Kumlaumu Mungu kwa tukio lolote la kikatili husaidia kuthibitisha jinsi wanadamu wasivyoweza kujaribu kupatanisha hekima na mtazamo wetu na ule wa Muumba wa ulimwengu. Mungu hatumii kalenda ile ile tunayotumia. Anapoamua kuwa wakati unafaa, Atafanya hukumu kwa wote. Tunasoma katika Mhubiri 12:14, *“Kwa maana Mungu ataleta hukumuni kila kazi, pamoja na kila neno la siri, likiwa jema au likiwa baya”*.

Je, kuna Uwezekano wowote WEMA Ukatokea kutoka katika Majanga Haya?

Jibu ni—ndiyo kweli. Mungu anasikia idadi iliyoongezeka sana ya watu ulimwenguni pote ambao hatimaye wameamua kusali kwa bidii kuhusiana na uharibifu huu wote. Anawafanya wengi wajaribu kufanya wawezalo kuleta faraja kwa waathiriwa ambao hata hawafahamu na hawatawahi kujua kamwe.

1932 - 2008

Mungu ni Nani?

J.C. Choate

“Hapo mwanzo Mungu aliziumba mbingu na nchi. (Mwanzo 1:1) “Mungu akasema, Na tumfanye mtu kwa mfano wetu, kwa sura yetu;..’ Mungu akaumba mtu kwa mfano wake, kwa mfano wa Mungu alimwumba, mwanamume na mwanamke aliwaumba.”. (Mwanzo 1:26,27).

Wanadamu waliumbwa ili wawe chombo cha upendo [au kitu cha kupendwa na] wa Mungu. Tulipewa nafsi zisizoweza kufa ili uhusiano wetu na Mungu usiwe na mwisho. Tuliumbwa tukiwa na uwezo wa kufikiri, kuchagua, kupenda na kuitikia upendo. Tangu kuumbwa, wanadamu walikuwa wakamilifu. Hawakuwa na dhambi. Uhusiano wao na Mungu ulikuwa wa kibinafsi. Mungu alitembea kati yao na kuzungumza nao. Katika uhusiano huo, Mungu alijifunua kikamilifu ili wanadamu wamjue kwamba Yeye yuko.

Dhambi Ikawa Kizuizi

Kwa nini hatumwoni Mungu leo? Kwa nini haji na kuzungumza nasi binafsi? Kwa nini kuna umbali kati ya wanadamu na Mungu? Ikiwa Mungu ni halisi, kwa nini Hajioneshi kwetu au kuzungumza nasi kwa sauti kuu kutoka mbinguni ili **tujue** ni Nani? Je, haingekuwa bora zaidi ikiwa **tungejua** badala ya kuwekewa

mipaka katika kumtafuta Mungu na kisha kuishi kwa imani kwamba tumempata?

Ndiyo, tunasababu kama wanadamu, “Kuna machafuko mengi sana kumhusu Mungu katika ulimwengu huu. Kwa nini asijioneshe tu kwetu, ili tusiwe na chaguo ila kupiga kelele, ‘Ndiyo wewe ni Mungu!’”

Jibu liko katika jinsi tulivyoumbwa. Mungu anataka upendo wetu, anataka tumchague Yeye, tumtii kwa sababu tunataka, kuliko kwa sababu tumezidiwa na Yeye hata hatuna chaguo.

Kama tungeweza kumwona Mungu kwa macho haya ya kibinadamu, tungeweza kumsikia kwa masikio haya ya kibinadamu, uhuru wetu wa kumchagua ungekuwa wazi kabisa. Tungeanguka kifudifudi mbele zake, si kwa sababu ya upendo wetu au hamu ya kumpendeza, lakini kwa sababu tu hatungeweza kujizuia. Warumi 14:11 inasema **“Kwa kuwa imeandikwa, Kama niishivyo, anena Bwana, kila goti litapigwa mbele zangu; Na kila ulimi utamkiri Mungu.”** [Katika siku ile watakatifu na wasio watakatifu watapiga magoti kwa Mungu na kumkiri, kwa sababu watauona ukuu na utukufu wake waziwazi, kwa sababu hiyo hata wale ambao mwanzoni hawakufanya hivyo kwa sababu ya kutokuamini, watajikuta wakilazimika kufanya hivyo kwa hofu. (Shadrack S. Msambaza)].

Mungu amejidhihirisha kupitia uumbaji wake na kwa sura yake iliyowekwa ndani ya nafsi na fahamu za mwanadamu. Katika enzi

zilizopita, Alizungumza moja kwa moja na kupitia malaika, na pia kupitia watu maalumu waliochaguliwa (Waebrania 1:1-3), akijidhihirisha Mwenyewe na matamano Yake kwa wanadamu. Ahadi ya Mungu ni kwamba tukimtafuta, tutamwona (Kumbukumbu la Torati 4:29).

Hata hivyo, mara nyingi katika historia yake, mwanadamu hajamtafuta Mungu kwa unyoofo. Badala yake, “ameumba” miungu yake mwenyewe, akiifanya imfae yeye mwenyewe. Zeu mfalme wa miungu ya Kigiriki, ni mfano: “Zeu ni Mfalme wa Miungu ya Mlima Olympus, anapigana na mke wake Hera, na kujificha duniani kwa namna mbalimbali ili kuwashawishi wasichana wanaomvutia.”

Eti nini hiyo ilikuwa “miungu”? Kwa kweli, walikuwa wakikuzwa na mwanadamu, na kuwapa nguvu, kisasi na makosa. Kila tabia ambayo wanadamu waliona ndani yao ilitolewa kwa kipimo cha ukubwa wa juu kwa miungu hii ya mawazo yao.

Aina nyingine ya “mungu” pia imesitawishwa na wanadamu. Wanaume waliokuwa viongozi wakuu wa kiroho mara nyingi wamepandishwa katika hadhi ya “mungu” baada ya kifo chao. “Watu watakatifu,” katika dini mbalimbali na baada ya muda, wakaja kustahiwa, kuabudiwa, na kuwa shabaha ya sala na dhabihu “Mungu,” katika akili za wafuasi wao.

Hata hivyo, Mungu wa kweli si matokeo ya mawazo ya mwanadamu, hatuwezi kumuumba. Kuna ombwe ndani ya nafsi zetu, lakini lazima lijazwe na Mungu wa kweli aliye nje ya mwanadamu na mkuu kuliko vitu vingine vyote vilivyopo. Ombwe hilo haliwezi kujazwa na uumbaji wa akili zetu wenyewe ambao tumewajalia “uungu.”

Kwa hiyo, tukianza kwa kujishusha na kuwa na shauku ndani yetu ya kumjua Mungu, tutamtazamia Mungu kujifunua kwetu. Kukubali “miungu” ambayo ni mwazo ya wanadamu, au kumwinua kiongozi fulani wa kiroho anayeheshimika kufikia hadhi ya kuwa mungu, kungekuwa ni jambo baya katika nafsi zetu.

Tunaweza kuona sifa nyingi za Mungu zikifichuliwa katika kazi Yake ya uumbaji. Ana uwezo kupita ufahamu wa mwanadamu. Ujuzi na akili zake hazina kipimo. Yeye ni Mungu mbunifu na wa utaratibu. Kila kitu Alichofanya kinafanya kazi kulingana na sheria inayotegemewa na inayotabirika. Katika visa fulani, wanadamu wamechunguza kwa kina ili kugundua na kufafanua baadhi ya sheria hizo. Mfano ni sheria ya sababu-na-athari (kisababishi na matokeo, yani nguvu inayofanya jambo fulani kutokea) [kwamba kuna sababu ya kutosha nyuma ya kila kitu kilichopo na kinachotokea]. Sheria ya kwanza ya Thermodynamics (*Nomino*; Mwendojoto: Sayansi ya uhusiano wa joto na kazi za mitambo (*Kamusi ya Tuki, toleo la 3, uk. 893*) inasema kwamba nishati inaweza kubadilisha umbo au mfumo, lakini hakuna nishati mpya inayoweza kufanywa. Sheria ya Pili ya Thermodynamics inasema kwamba "saa" inapungua, kwamba nishati inayoweza kutumika inaelekea "kutumika." Kwa hizi na "sheria" nyingine zote za asili, zinazojulikana na zisizojulikana na mwanadamu, hakuna ubaguzi. Uumbaji wa Mungu unaendeshwa kulingana na mpango Wake, kulingana na sheria ambazo hazibadiliki.

Sheria ya uvutano haieleweki na wanasayansi, lakini imani ni kwamba ni mvutano wa vitu dhidi ya kila kimoja ambavyo husababisha sayari, mwezi na nyota kubaki jinsi zinavyohusiana. Nini kingetokea ikiwa Mungu angeondoa nguvu zake nyuma ya sheria ya uvutano? Je! kila kitu kingegawanyika katika kutokuwa na mwisho wa nafasi? Au, kila kitu kingeanguka juu ya kila kitu kingine? Bila shaka, matokeo yangukuwa ni uharibifu wa ulimwengu wetu na walimwengu. Kwa maana halisi, ni nguvu za Mungu zinazoshikilia uumbaji wote mahali pake pazuri ili mambo yaendeleo kwa njia ya kawaida. Waebrania 1:1-3 inasema kwamba Mungu, kupitia Mwana Wake, aliumba vitu vyote, na kwamba ***“anavishikilia vitu vyote kwa neno la uweza Wake.”***

Mungu alinena, na vyote vilivyopo vikatokea. Alifunua katika Neno Lake, karne nyingi kabla ya kujulikana na mwanadamu, kwamba **"...Na kuutundika ulimwengu pasipo kitu"** (Ayubu 26:7). Ni Mungu huyu, ni mwenye akili na uwezo, ambaye amefunuliwa katika uumbaji wake na katika kurasa za Biblia.

Tukisoma vitabu vya dini vinavyotumiwa leo, tunaona hekaya na taarifa ambazo ni kinyume na sheria ambazo asili hutenda kwazo, Mungu wa Biblia hafafanuliwa kwa hadithi za hekaya au kwa taarifa zinazopingana na sheria zinazojulikana za kisayansi. Anasema juu yake mwenyewe, **"Mungu, Mungu Bwana, amenena, ameiita nchi, Toka maawio ya jua hata machweo yake... Na mbingu zitatangaza haki yake, Kwa maana Mungu ndiye aliye hakimu... Ukaniite siku ya mateso; Nitakuokoa, na wewe utanitukuza."** (Zaburi 50:1,6,15).

"Mimi ni BWANA Mungu wako" (Kutoka 20:1-7).

J.C. Choate ni mhubiri kwa zaidi ya miaka 60, alianza uchapishaji wa Sauti ya Kweli Kimataifa (The Voice of Truth International) katika mwaka wa 1994.

Kumbukeni mambo ya zamani za kale; maana mimi ni Mungu, wala hapana mwingine; mimi ni Mungu, wala hapana aliye kama mimi;

nitangazaye mwisho tangu mwanzo, na tangu zamani za kale mambo yasiyotendeka bado; nikisema, Shauri langu litasimama, nami nitatenda mapenzi yangu yote.

Nikiita ndege mkali kutoka mashariki, mtu wa shauri langu toka nchi iliyo mbali; naam, nimenena, nami nitatekeleza; nimekusudia, nami nitafanya. (Isaya 46:9-11)

Isiyo na Thamani

Andrew Lankford

*Ni rahisi sana kujisikia vizuri wakati mambo ni shwari na kuna amani,
wakati ndege wanaimba, wakati jua ni zuri na kuna jotojoto.*

*Lakini wakati mambo si shwari na hakuna amani,
wakati hofu na mashaka na apweke vinaanguka kama miali ya moto,
si rahisi kujisikia vizuri.*

*Jambo moja ni halika, hata hivyo,
hata katikati ya usika wa giza na dhoruba,
Kristo alikafa kwa ajili yetu! Hilo habitabadilika kamwe.
Maadama tunaisiki na kapumua hiyo habitabadilika kamwe.*

*Hajjalishi tunakabiliwa na nini, hapana
hajjalishi mambo yanakawa magumu kiasi gani,
Kristo alitupenda sana hata akafa kwa ajili yetu,
Dhabika hiyo kuu inatafanya tawe wa thamani machoni pake
kwa Mungu mwenye ngava sana Aliyeamba alimwenga
Kwa sauti yake, Mungu*

*Mwenye akili sana alitanga hadithi kubwa zaidi
ya apendo iliyowahi kasimbiwa, Mungu asiye na kikomo*

Anajua mwisho tangu mwanzo.

*Halika sisi ni wa thamani, hata wakati
tanaweza tusijisikie hivyo, hata wakati
Turapoamini kuwa matamaini yote yamepotea.*

YALIYOMO

MUNGU

Kristo Alichomaanisha kwa Paulo.....	Terry G. Jones.....	23
“Saa Yake Ilikuwa Haijafika Bado.....	Royce Frederick.....	26
Utatu wa Kweli.....	Bill Dillon.....	29
Mungu Wetu ni Ngao Yetu.....	Betty Burton Choate.....	31

USHAHIDI

Asili ya Mwanadamu na Ulimwengu, Kivipi?.....	Tim Childs.....	33
Mpumbavu Husema Hakuna Mungu.....	Rebecca Rushmore.....	36

NENO LA MUNGU

Kitabu Kimoja Tu!	Bobby Dockery.....	38
Agano Jipya: Kielezo cha Siku Yetu.....	Dalton Key.....	41
Jinsi ya Kuihubiri Biblia.....	Charles R. Rose.....	43

WOKOVU

Je, Kuna Njia Moja Pekee Sahihi ya Kubatizwa?.....	Danny Boggs...50
--	------------------

KANISA

Chaguo la Kristo.....	Dean Fugett.....	53
Tafadhali litie moyo Kanisa!.....	Jimmy Clark.....	56

FUNDISHO LA KUISHI KWALO

Dhana Mpya katika Imani.....	Richard Mansel.....	59
Ubatizo Mkavu.....	Paul Holland.....	62
Kuhubiri kwamba, “Nakualika”.....	E. Claude Gardner.....	64

UKRISTO KATIKA MATENDO

Wakati Fursa inabisha Hodi Fungua Mlango.....	Dale Grissom.....	70
Kuzuia Injili.....	Steve Higginbotham.....	71

IBADA

Tutakusanyika Mlimani.....	Mark N. Posey.....	73
Mafuta ni Yangu.....	Jason Zuehlke.....	75

MAISHA YA KILA SIKU YA KIKRISTO

Kuwa Mtumishi.....	Gary C. Hampton.....	82
Kamali: Ni Dau Baya.....	Clarence DeLoach, Jr.....	84
Mtazamo wa Kuvumilia Dhambi.....	Jim Poland.....	87

NYUMBA YA KIKRISTO

Urithi wa Mungu.....	Dwight Fuqua.....	90
“Mungu, Ndoa na Mimi”.....	Dan R. Owen.....	92

MASOMO KATIKA ANDIKO

“Yeye asiye kinyume chetu yu Upande Wetu”....	Kevin L. Moore.....	95
Ni zaidi ya Kisa cha Samaki!.....	David Shannon.....	97
Matumizi Mabaya ya Mathayo 18:20.....	Wes McAdams.....	99

WAHUSIKA KATIKA BIBLIA

Zamani Alikuwa Mtu wa Kufuru na Mtesaji.....	Andy Robison.....	104
Kumfuata “Paulo”	Glenn Colley.....	107

MASWALI KATIKA BIBLIA

Yesu na Siku ya Sabato.....	Russell G. Bell.....	109
Biblia Inasemaje?.....	Dennis Gulledege.....	111

CHATI NA MUHTASARI

Ishara za kuwa Mzaliwa wa Mungu.....	Jerry Bates.....	114
Ujumbe kutoka Kuzimu.....	Louis Rushmore.....	121

HISTORIA YA KANISA

Je, Unajua Historia ya Kanisa?	J.C. Choate.....	125
Changamoto zilizoikumba Kanisa la karne ya Kwanza.....	Jeremy W. Barrier.....	129

MAKALA, MASHAIRI NA VIJAZI

Dini.....	Louis Rushmore.....	03
Mbwa Mwitu katika Mavazi ya Kondoo.....	Jerry Bates.....	07
Mungu Alikuwa Wapi?	Byron Nichols.....	11
Mungu ni Nani?	J.C. Choate.....	14

Isiyo na Thamani.....	Andrew Lankford.....	19
Maiti Hai.....	Shadrack S. Msambaza.....	25
Sarafu za Kenney.....	David R. Kenney.....	28
Mkristo ni Taswira ya Mungu.....	Shadrack S. Msambaza.....	30
Kanuni za Afya katika Biblia.....	Shadrack S. Msambaza.....	35
Biblia ni Msitu Mkubwa: Kweli?.....	Shadrack S. Msambaza.....	40
Je, Ulijua?.....	Rebecca Rushmore.....	42
Jifunze mambo 3 kutoka kwa Ezra.....	Shadrack S. Msambaza.....	45
Wanawake wenye Ubora, Inukeni.....	Joslyn Ramsubhag.....	46
Tafuta Aya.....	Jerry Bates.....	47
Je, Ubatizo wa Maji mengi Unatosha?.....	Shadrack S. Msambaza.....	52
Chagua Ulichochaguliwa.....	Shadrack S. Msambaza.....	55
Sehemu Yako Ipi?.....	Shadrack S. Msambaza.....	58
Unamfuata Nani?.....	Derek Broome.....	61
Asili ya Ubatizo.....	Shadrack S. Msambaza.....	63
Tusimshangae Yona.....	Shadrack S. Msambaza.....	68
Maoni ya Haraka.....	Betty Burton Choate.....	69
Vizuizi vya Maombi Binafsi.....	Ronald D. Reeves.....	72
Ibada ya Kweli Inahusisha Nini?.....	Louis Rushmore.....	74
Anza Wewe.....	Shadrack S. Msambaza.....	77
Ucheshi.....	Byron Nichols.....	78
Je, Unapimaje?.....	Betty Burton Choate.....	81
Utumishi ni Kituko!.....	Shadrack S. Msambaza.....	83
Sababu 2 za Kucheza Kamari.....	Shadrack S. Msambaza.....	86
Mchakato wa Dhambi.....	Shadrack S. Msambaza.....	89
Watoto na Dhambi ya Asili.....	Shadrack S. Msambaza.....	91
Dakika 5 za Kujifunza Biblia.....	Paula Bates.....	94
Sababu Moja ya Kupotea.....	Shadrack S. Msambaza.....	102
Mwindaji.....	Rebecca Rushmore.....	103
Dhambi Isiyosameheka.....	Shadrack S. Msambaza.....	106
Je, Mitume waliishika Sabato?.....	Shadrack S. Msambaza.....	110
Mambo yanayoweza kufanya Ibada yako kukataliwa...S.Msambaza.		113
Chagua Maisha!.....	Steve W. Reeves.....	133

Kile Kristo Alichomaanisha kwa Paulo

Terry G. Jones

Katika nyaraka za mtume Paulo, kuna marejeo ya mara kwa mara kwenye wazo la kuwa “**ndani ya Kristo.**” Kuwa ndani ya, “**ndani ya Kristo.**” Inahusisha mtu kuvutwa na Kristo, kuwa mtiifu kwa Injili ya Kristo na kuongezwa katika mwili wa Kristo ambapo mtu anatembea katika nyayo za Kristo na kuishi kwa matumaini ya uzima wa milele pamoja na Kristo.

Paulo angetaka tujue kwamba Kristo alikuwa ameathiri kila kipengele cha maisha yake. Hakuna mahali ambapo hili ni dhahiri zaidi kuliko wakati alipoandika, “**Nimesulibiwa pamoja na Kristo; lakini ni hai; wala si mimi tena, bali Kristo yu hai ndani yangu; na uhai nilio nao sasa katika mwili, ninao katika imani ya Mwana wa Mungu, ambaye alinipenda, akajitoa nafsi yake kwa ajili yangu.**” (Wagalatia 2:20). Katika mstari huu, tunajifunza kile ambacho Kristo alimaanisha hasa kwa Paulo.

Kwanza, Paulo **alisulibishwa pamoja na Kristo.** Hakuwa amepitia kifo cha kimwili msalabani. Hata hivyo, Paulo angeweza kujihusisha na kifo cha Kristo. (1) Alikuwa ameifia Sheria ya Musa (Wagalatia 2:19) kwa kuwa haikuwa na mamlaka juu yake tena. (2) Alikuwa amekufa kwa mwili. “**Na hao walio wa Kristo Yesu wameusulibisha mwili pamoja na mawazo yake mabaya na tamaa zake.**” (Wagalatia 5:24) Aliifia dunia. “**Lakini mimi, hashu, nisione fahari juu ya kitu cho chote ila msalaba wa Bwana wetu Yesu Kristo, ambao kwa huo ulimwengu umesulibishwa kwangu, na mimi kwa ulimwengu.**” (Wagalatia 6:14).

Pili, Paulo alibadilishwa na Kristo. Alisema, “**hata hivyo ninaishi; lakini si mimi...**” Kupitia kusulibiwa, bado aliishi. Kisha, ona kishazi, “**lakini si mimi.**” Hapa Paulo alionesha badiliko

lililokuwa limetokea katika maisha yake na ushawishi ambao Kristo alikuwa nao sasa juu yake. Katika 2 Wakorintho 5:17, Paulo alisema, ***"Hata imekuwa, mtu akiwa ndani ya Kristo amekuwa kiumbe kipya; ya kale yamepita tazama! Yamekuwa mapya."*** Wakati Paulo alipokutana na Yesu, maisha yake yalibadilika kabisa. Haya ndiyo maisha yaliyotoka kuwa ***"Sauli, Sauli, kwa nini unaniudhi?"*** (Matendo 9:4) na kuwa ***"Mnifuata mimi kama mimi ninavyomfuata Kristo"*** (1 Wakorintho 11:1).

Tatu, Paulo alitawaliwa na Kristo. Alisema, ***"lakini Kristo yu hai ndani yangu."*** Yalikuwa ni maisha ya Paulo lakini Kristo alikuwa kwenye udhibiti. Katika Wakolosai 3, Paulo alieleza kwa kina jinsi Kristo alivyotawala maisha yake kikamilifu. (1) Kristo alitawala akili yake ***"Yafikirini yaliyo juu, siyo yaliyo katika nchi."*** (Aya ya 2). (2) Kristo alitawala viungo vyake, ***"Basi, vifisheni viungo vyenu vilivyo katika nchi, uasherati, uchafu, tamaa mbaya, mawazo mabaya, na kutamani, ndiyo ibada ya sanamu;"*** (Aya ya 5). (3) Kristo alitawala maadili yake. ***"Na amani ya Kristo iamue mioyoni mwenu; ndiyo mliyoitiwa katika mwili mmoja; tena iweni watu wa shukrani. Neno la Kristo na likae kwa wingi ndani yenu katika hekima yote, mkifundishana na kuonyana kwa zaburi, na nyimbo, na tenzi za rohoni; huku mkimwambia Mungu kwa neema mioyoni mwenu. Na kila mfanyalo, kwa neno au kwa tendo, fanyeni yote katika jina la Bwana Yesu, mkimshukuru Mungu Baba kwa yeye."*** (Aya ya 15-17).

Nne, Paulo alijitoa kwa Kristo. Alisema, ***"...na uhai nilio nao sasa katika mwili, ninao katika imani ya Mwana wa Mungu,..."*** Paulo alirejelea maisha yake ya sasa ambayo "sasa" alikuwa akiishi kama Mkristo kinyume na maisha yake ya zamani kabla ya uongofu wake. Sio tu kwamba aliokolewa kwa imani (Wagalatia 2:16), lakini aliishi kwa imani katika Mwana wa Mungu. Katika Wafilipi 1:21, alitangaza, ***"Kwa maana kwangu mimi kuishi ni Kristo, na kufa ni***

faida.” Kila kipengele cha maisha ya Paulo kilikuwa na mizizi katika Kristo.

Imani, Paulo **alihitajiwa na Kristo**. Alisema kwamba Kristo, ***“alinipenda, akajitoa nafsi yake kwa ajili yangu,”*** Maisha ya Paulo yalichochea na upendo wa Kristo ambao ulioneshwa kwa kifo chake cha thamani. Kama ilivyo kwa watu wote, Paulo alipotea katika dhambi lakini Kristo alikufa ili awe Wake, ***“Maana ninyi nyote mliobatizwa katika Kristo mmemvaa Kristo. Hapana Myahudi wala Myunani. Hapana mtumwa wala huru. Hapana mtu mume wala mtu mke. Maana ninyi nyote mmekuwa mmoja katika Kristo Yesu. Na kama ninyi ni wa Kristo, basi, mmekuwa uzao wa Ibrahimu, na warithi sawasawa na ahadi.”*** (Wagalatia 3:27-29). Kwa Timotheo Paulo alisema, ***“Ni neno la kuaminiwa, tena lastahili kukubalika kabisa, ya kwamba Kristo Yesu alikuja ulimwenguni awaokoe wenye dhambi; ambao wa kwanza wao ni mimi.”*** (1 Timotheo 1:15).

Kwa kifo chake, Kristo ametudai kuwa wake. **Kama Paulo, ni lazima tumruhusu Kristo atawale kila kipengele cha maisha yetu.**

Terry G. Jones ni mhubiri wa Injili na mwalimu katika Shule ya Mahubiri ya West Virginia huko Moundsville, West Virginia, Marekani.

MAITI HAI

Shadrack S. Msambaza

Maiti ni kiumbe mfu. Kisicho na uwezo wa kufanya lolote, ingawa walio hai wanaweza kukifanyia lolote, lakini chenyewe hakiwezi kushiriki wala kupata hisia yoyote ya jambo hilo. Paulo alisema, ***“...Sisi tuliorgia dhambi tutaishije tena katika dhambi?”*** (Warumi 6:2). Ukimwona Mkristo anaishi katika dhambi, basi ujue amekuwa “maiti hai”. Kwa kawaida dhambi husababishwa na vitu vitatu, (1) Tamaa, (2) Kiburi na, (3) Hofu. Kuyashinda mambo hayo matatu, tunatakiwa kuwa “maiti”, na hilo linawezekana kwa kufanya kile Paulo alichoelekeza ***“...itoeni miili yenu kuwa dhabihu iliyo hai,..”*** (Warumi 12:1).

MUNGU

“Saa Yake Ilikuwa Haijafika Bado”

Royce Frederick

Umati mkubwa ulimfuata Yesu alipokuwa akienda huku na huko akifundisha habari njema ya Ufalme na kuponya kila aina ya ugonjwa. Aliwafundisha kwa mamlaka, na watu wa kawaida walimsikiliza kwa furaha (Mathayo 5:23-25; 7:29; Marko 12:37).

Hata hivyo, si kila mtu alifurahishwa na kazi na maneno ya Yesu, wengine walitaka hata kumwua (Yohana 5:16-18; 7:1; 11:53; Luka 22:2). Yesu alirudi Nazareti, mji wa kwao, na kuhubiri huko. *“Wakajaa ghadhabu wote waliokuwa katika sinagogi walipoyasikia hayo. Wakaondoka wakamtoa nje ya mji,*

wakampeleka mpaka ukingo wa kilima ambacho mji wao umejengwa juu yake, wapate kumtupa chini; lakini yeye alipita katikati yao, akaenda zake.” (Luka 4:28-30). Wakati wa kufa kwake haukuwa umefika bado.

Huko Yerusalemu, baada ya kufundisha Hekaluni, *“...wakatafuta kumtia nguvuni; lakini hakuna mtu aliyemwekea mkono, kwa sababu saa yake ilikuwa haijafika bado”* (Yohana 7:30).

Katika tukio moja, Mafarisayo na wakuu wa makuhani walituma maafisa wamkamate Yesu. Walimkuta akiwafundisha watu. Lakini wale maafisa walistaajabishwa sana na Yesu, *“Basi wale watumishi wakawaendea wakuu wa makuhani na Mafarisayo. Nao wakawaambia, Mbona hamkumleta? Wale watumishi wakajibu. Hajanena kamwe mtu ye yote kama huyi anavyonena.”* (Yohana 7:45-46).

Tena, huko Yerusalemu, *“Maneno hayo aliyasema alipokuwa akifundisha hekaluni, katika chumba cha hazina; wala hakuna mtu aliyemkamata, kwa sababu saa yake ilikuwa haijaja bado.”* (Yohana 8:20).

Baadae, tunaona kwamba, *“Basi wakaokota mawe ili wamtupie; lakini Yesu akajificha, akatoka hekaluni.”* (Yohana 8:59; ona 10:31). Hakuna hata jiwe lililotoka mikononi mwao. Wakati wa kufa kwake haukuwa umefika bado.

Hata hivyo, wakati wa kufa kwake ulipofika, Yesu alitoa uhai Wake kwa hiari. *“Ndiposa Baba anipenda, kwa sababu nautoa uhai wangu ili niutwae tena. Hakuna mtu aniondoleaye, bali mimi nautoa mwenyewe. Nami ninao uweza wa kuutoa, ninao na uweza wa kuutwaa tena. Agizo hilo nalilipokea kwa Baba yangu”.* (Yohana 10:17-18).

Hata walipokuwa wanamkamata katika bustani, Yesu angeweza kuita jeshi kubwa la malaika kumwokoia (Mathayo 26:52-54), lakini hakufanya hivyo. Wakati ulipofika wa Yeye kufa kwa ajili

ya dhambi zetu, Yesu alitoa maisha yake bure kwa ajili yako na kwa ajili yangu.

Royce Frederick ni Mhubiri wa Mwalimu wa Injili Kimataifa na anaishi huko Fort Worth, Texas, Marekani.

Sarafu za Kenney

“Tukiziungama dhambi zetu, Yeye ni mwaminifu na wa haki hata atuondolee dhambi zetu, na kutusafisha na udhalimu wote.” (1 Yohana 1:9)

Nimesikia ikisemwa kwamba maneno magumu zaidi katika lugha ya Kiingereza ni "Sikuwa sahihi" au "Nimetenda dhambi" sina uhakika kama haya ndiyo maneno magumu zaidi au la, lakini yanaonekana kuwa ni aghalabu sana nyakati fulani.

MUNGU

Utatu wa Kweli

Bill Dillon

Mtume wa upendo aliweka wazi mambo makuu matatu kuhusu Mungu. Haya matatu ya kweli hayakuja kwa uvumi unaorudiwa mara kwa mara wala kwa mapokeo yaliyorekodiwa, wala kwa sauti ya uvumi.

1. ***“Mungu ni nuru”*** (1 Yohana 1:5) kwa neno la vivuli vinavyopita, tunakumbushwa mng’ao wa Mungu katika ulimwengu ambao giza la dhambi limeenea sana. Ni vizuri kujua juu ya nuru inayoondoa giza. Mwangaza wa Mungu ni mkuu sana kiasi kwamba ***“ndani yake hamna giza hata kidogo.”***

2. ***“Mungu ni uzima”*** Ukweli huu unapokelewa kwa furaha katika ulimwengu ulio katika giza. Kila safari ya kwenda makaburini unapaswa kufanywa chini ya mwavuli wa tamko hili la kuleta matumaini. Ona jinsi Yohana alivyofafanua ukweli huu: ***“Na hii ndiyo ahadi aliyotuahidia, yaani, uzima wa milele.”*** (1 Yohana 2:25) ***“Na huu ndio ushuhuda, ya kwamba Mungu alitupa uzima wa milele; na uzima huu umo katika Mwanawe.”*** (1 Yohana 5:11). Ni ujumbe wa ushindi ulioje!

3. ***“Mungu ni upendo”*** (1 Yohana 4:8). Amri hii inatugusa katika maisha ya kila siku: ***“Mtu akisema, Nampenda Mungu, naye anamchukia ndugu yake, ni mwongo; kwa maana asiyempenda ndugu yake ambaye amemwona, hawezi kumpenda Mungu ambaye hakumwona.”*** (1 Yohana 4:20). Tena, ***“Lakini mtu akiwa na riziki ya dunia, kisha akamwona ndugu yake ni mhitaji, akamzuilia huruma zake, je! Upendo wa Mungu wakaaje ndani yake huyo?”*** (1 Yohana 3:17).

Kusudi la kutoa mambo haya ya kweli ya ushindi ni nini? Yohana alisema kwa maneno yake mwenyewe, ***“Nimewaandikia ninyi mambo hayo, ili mjue ya kuwa mna uzima wa milele, ninyi mnaoliamini Jina la Mwana wa Mungu.”*** (1 Yohana 5:13).

Sentensi hizi kuu zinajumuisha wimbo wa maisha na huduma ya Yohana. Hapa ndipo pa msingi kuliko kukutana ana kwa ana. Sisi, pia tunapaswa kusema ukweli huu kwa wanadamu na kuyafanya yawe muziki wa roho zetu.

Bill Dillon ni mhubiri katika kanisa la Bwana huko Cotter, Arkansas, Marekani.

MKRISTO NI TASWIRA YA MUNGU KITABIA

Shadrack S. Msambaza

Kila mwanadamu anabeba taswira ya Mungu (Mwanzo 1:26,27). Lakini taswira hiyo iliharibika pindi dhambi ilipoingia. Mpango wa wokovu ulikuwa kwa makusudi ya kurejesha taswira ya kwanza ambayo mwanadamu aliumbwa nayo ***“Basi ninyi mtakuwa wakamilifu, kama Baba yenu wa mbinguni alivyo mkamilifu.”*** (Mathayo 5:48), ***“Kwa maana imeandikwa, mtakuwa watakatifu kwa kuwa mimi ni mtakatifu”*** (1 Petro 1:16). Ukamilifu ama utakatifu ndicho kilichopotea kwa mwanadamu, hivyo kazi ya Yesu ilikuwa ni kurudisha hilo, ***“[Kwa maana Mwana wa Adamu alikuja kukiokoa kilichopotea.]”*** (Mathayo 18:11).

Kama mwana wa Mungu, Mkristo anatakiwa kuakisi tabia za Mungu ***“Kwa maana zamani ninyi mlikuwa giza, bali sasa mmekuwa nuru katika Bwana; enendeni kama watoto wa nuru,”*** (Waefeso 5:8).

Mkristo ili uwe na tabia za kimungu unatakiwa kubadili fikra, ***“Wala msiifuatishe namna ya dunia hii; bali mgeuzwe kwa kufanywa upya nia zenu,..”*** (Warumi 12:2). ***“Yafikirini yaliyo juu, siyo yaliyo katika nchi.”*** (Wakolosai 3:2).

MUNGU

Mungu Wetu Ni Ngao Yetu

Kutoka katik Zaburi; imeandaliwa na Betty Burton Choate

“Lakini Mungu wetu yuko mbinguni, Alitakalo lote amelitenda. Sanamu zao ni fedha na dhahabu, Kazi ya mikono ya wanadamu. Zina vinywa lakini hazisemi, Zina macho lakini hazioni, Zina masikio lakini hazisikii, Zina pua lakini hazisikii harufu, Mikono lakini hazishiki, miguu lakini haziendi, Wala hazitoi sauti kwa koo zake. Wazifanyao watafanana nazo, Kila mmoja anayezitumainia.” (Zaburi 115:3-8).

“Huwaponya waliopondeka moyo, Na kuziganga jeraha zao. Huihesabu idadi ya nyota, Huzipa zote majina. Bwana wetu ni mkuu na mwingi wa nguvu, Akili zake hazina mpaka. Bwana huwategemeza wenye upole, Huwaangusha chini wenye jeuri.” (Zaburi 147:3-6).

“Mungu, fikira zako zina thamani nyingi kwangu; Jinsi ilivyo kubwa jumla yake! Kama ningezihesabu ni nyingi kuliko mchanga; Niamkapo nikali pamoja nawe.” (Zaburi 139:17, 18).

“Bwana, watesi wangu wamezidi kuwa wengi, Ni wengi wanaonishambulia, Ni wengi wanaoiambia nafsi yangu, Hana wokovu huyu kwa Mungu. Na Wewe, Bwana, U ngao yangu pande zote, Utukufu wangu na mwinua kichwa changu. Kwa sauti yangu namwita Bwana Naye anitikia toka mlima wake mtakatifu. 5 Nalijilaza nikalala usingizi, nikaamka, Kwa kuwa Bwana ananitegemeza. Sitayaogopa makumi elfu ya watu, Waliojipanga juu yangu pande zote.” (Zaburi 3:1-6).

“Macho ya Bwana huwaelekea wenye haki, Na masikio yake hukielekea kilio chao. Uso wa Bwana ni juu ya watenda mabaya, Aliondoe kumbukumbu lao duniani. Walilia, naye Bwana akasikia, Akawaponya na taabu zao zote. Bwana yu karibu nao waliovunjika moyo, Na waliopondeka roho huwaokoa. Mateso ya mwenye haki ni mengi, Lakini Bwana humponya nayo yote. Huihifadhi mifupa yake

yote, Haukuvunjika hata mmoja. Uovu utamwua asiye haki, Nao wamchukiao mwenye haki watahukumwiwa. Bwana huzikomboa nafsi za watumishi wake, Wala hawatahukumwiwa wote wamkimbiliao.” (Zaburi 34:15-22).

“Haleluya. Nampenda Bwana kwa kuwa anaisikiliza Sauti yangu na dua zangu. Kwa maana amenitegea sikio lake, Kwa hiyo nitamwita siku zangu zote.” (Zaburi 116:1-2).

“Toka mbinguni Bwana huchungulia, Huwatazama wanadamu wote pia. Toka mahali pake aketipo Huwaangalia wote wakaao duniani. yeye aiumbaye mioyo yao wote Huzifikiri kazi zao zote.” (Zaburi 33:13-15).

“Tazama, jicho la Bwana li kwao wamchao, Wazingojeao fadhili zake. Yeye huwaponya nafsi zao na mauti, Na kuwahuisha wakati wa njaa. Nafsi zetu zinamngoja Bwana; Yeye ndiye msaada wetu na ngao yetu. Maana mioyo yetu itamfurahia, Kwa kuwa tumelitumainia jina lake takatifu. Ee Bwana, fadhili zako zikae nasi, Kama vile tulivyokungoza Wewe.” (Zaburi 33:18-22).

“Ina thamani machoni pa Bwana Mauti ya wacha Mungu wake.” (Zaburi 116:15).

Vifungu hivi vinamhakikishia kila Mkristo mwaminifu kwa uzuri kuhusu uangalizi na wema wa Mungu usiokoma. Tunaambiwa kwamba macho Yake huwa juu yetu kila wakati, na kwamba masikio Yake huwa wazi kwa kilio chetu.

Ikiwa tunamwamini, ni lazima tuwe macho dhidi ya mashaka ambayo Shetani huweka mioyoni mwetu, tukihoji ni kwa jinsi gani Elohim mweza wa yote, Muumba wa ulimwengu, angeweza kujisumbua na utambuzi wa kuendelea wa shughuli na mahitaji ya kitu kisicho na kikomo. Mtu mdogo kama mimi! Kwa sababu Anajua hila ya Shetani ya kuzua mashaka na hakuna aliye mdogo sana au asiye na umuhimu wa kuwa na usikivu Wake. Kama Yesu alivyosema, Mungu anajua kila shomoro anayeanguka, na sisi ni wa thamani zaidi kuliko shomoro wengi (Mathayo 10:29-31)!

Betty Burton Choate ni mjane wa J.C. Choate

Asili ya Mwanadamu na Ulimwengu: Kivipi!

Tim Childs

Kitabu cha kwanza cha Biblia kimepewa jina linalofaa “Mwanzo,” neno hilo linamaanisha “kuzaliwa” au “asili.” Asili ya mwanadamu na ulimwengu imekuwa uwanja wa vita kati ya imani na kutokuamini kwa karne nyingi. Mwisho wa vita hivi vilipotea.

Mungu hana shida na maswali na uchunguzi. Mungu hana shida na sayansi ya kweli. Kwa hivyo, sayansi imekuwa baraka kwa wanadamu kwa kuboresha maisha.

Isipokuwa asili ya viumbe, hakuna eneo lolote ambalo sayansi imeridhika na kutoa chochote zaidi ya kubahatisha elimu, kama wanasayansi wanavyoweza kuziita. Hakuna jambo lingine ambalo baadhi ya wanasayansi na baadhi ya watu katika uwanja wa elimu ya juu hupiga kelele kwa nguvu juu ya data ndogo sana (ya nje ya Biblia). Hapa kuna eneo ambalo wanasayansi hawana ushahidi wa wakati halisi wa kuchunguza, au kupima. Hata hivyo, wana uhakika kwamba mahitimisho yao hayawezi kukosea, na wanafikiri hujui ikiwa huyakubali.

Katika utafiti mwingine wowote, uaminifu wao unatiliwa shaka, na wangepukuzwa kutoka katika maabara zao au kushughulikia shida na ajenda, kwa ukosefu wao wa usawa na kwa uzembe wao wa kuvunja sheria za kisayansi zinazodaiwa vinginevyo katika jamii yao. Wanawashutumu wabunifu kwa kuanza na mawazo ya awali. Nenda kwenye takwimu. Hapa, tunaanza na Mwanzo Sura ya 1.

Wanasayansi wa kweli wanajulikana kwa mtazamo wao makini kwa swali. Wanasoma, kupima, kuchunguza upya na kutafuta kila pembe inayowezekana kwa kile kinachoweza kutoa matokeo ya mtihani wa uwongo. Baada ya kupima na uchunguzi wa nadharia (hypothesis), basi suluhisho linalowezekana linaundwa. Kufuatia

kuundwa kwa nadharia (hypothesis), utafiti mkubwa zaidi, uchunguzi, kupima na majaribio hufanyika. Ikipita kikwazo hicho, inakuwa nadharia kufuatia uundaji wa nadharia, majaribio makali hufanywa tena baada ya muda ili kubaini kama itafaulu mtihani ili kutambuliwa kama ukweli.

Ukweli wa mambo ni kwamba sayansi haina vifaa vya kutosha kuwapa wanadamu maelezo kuhusu asili ya mwanadamu na ulimwengu. Hakuna jaribio linalohusiana na suala halisi linaloweza kufanywa. Sayansi haina njia ya kujaribu mwanzo wa ulimwengu. Sayansi haina uwezo wa kuunda upya jambo lililotokea wakati ambapo hapakuwa na kitu cha kuchunguza, hakuna cha kupima na hakuna kuona, kunusa, kugusa au kuonja. Sayansi sio Mungu. Hata sayansi ina mapungufu yake.

Basil Overton, mwalimu katika Chuo Kikuu cha Heritage Christian, alizoea kusema kwamba inahitaji imani kubwa zaidi ili kuamini kwamba mwanadamu na ulimwengu mzima vilitoka katika utupu, kuliko imani inayohitajiwa ili kukubali tu yale ambayo Mungu hufunua kuhusu uumbaji. Pia kuna wanasayansi walioelimika sana wanaoamini uumbaji.

Biblia takatifu inasema, ***“Hapo mwanzo Mungu aliziumba mbingu na nchi”*** (Mwanzo 1:1). Hapa tuna vipengele vyote muhimu vinavyohitajika: wakati, akili, nguvu, nafasi na kani. Milenia chache baadaye bado ilitangazwa, ***“Mbingu zauhubiri utukufu wa Mungu, Na anga laitangaza kazi ya mikono yake. Mchana husemezana na mchana, Usiku hutolea usiku maarifa. Hakuna lugha wala maneno, Sauti yao haisikilikani.”*** (Zaburi 19:1-3). Bila chembe inayoweza kupimika ya kutoridhishwa, kwa uhodari tunajiunga pamoja na Daudi katika wimbo, ***“Nitakushukuru kwa kuwa nimeumbwa Kwa jinsi ya ajabu ya kutisha. Matendo yako ni ya ajabu, Na nafsi yangu yajua sana,”*** (Zaburi 139:14).

Inasikitisha sana, inasikitisha sana kwamba mamilioni ya wanaume na wanawake hatimaye wamelazimika kuchukua hatua ya kuelekea umilele ili kuweza kumwona Mungu kuona kile ambacho macho yao yenye upendeleo, yaliyopofushwa

yasiyowaruhusu kuona pindi wawapo hai na kupata fursa hiyo. kujitiisha kwa Mtawala wa ulimwengu. Kwa nini usiondoe vipofu wa Shetani kabla ya wewe kuwa wa pili kuchukua hatua ile ile mbaya? Kwa bahati mbaya, hakuna hatari inayoweza kupimika katika kumwamini, na kumtii Mungu!

Tim Childs ni mhubiri wa Warner Robins Kanisa la Kristo, huko Warner Robins, Georgia, Marekani.

KANUNI ZA AFYA KATIKA BIBLIA
Imeandaliwa na Shadrack S. Msambaza

1 Kisha Bwana akanena na Musa na Haruni, na kuwaambia, **2** Haya, semeni na wana wa Israeli, mkawaambie, Mtu ye yote atakapokuwa na kisonono kintokacho mwilini mwake, atakuwa najisi kwa ajili ya kisonono chake. **3** Na unajisi wake katika kisonono chake ni huu; kama mwili wake unachuruzika kisonono chake, au kama kisonono chake kimezuiwa mwilini mwake, ni unajisi wake. **4** Kitanda cho chote akilaliacho mwenye kisonono kitakuwa najisi; na kitu cho chote ambacho akiketia kitakuwa najisi. **5** Mtu ye yote atakayekigusa kitanda chake huyo, atazifua nguo zake, na kuoga mwili wake majini, naye atakuwa najisi hata jioni. **6** Na mtu atakayeketi katika kitu cho chote alichokiketia mwenye kisonono, atazifua nguo zake, na kuoga majini, naye atakuwa najisi hata jioni. **7** Na mtu atakayegusa mwili wake mwenye kisonono atazifua nguo zake, na kuoga majini, naye atakuwa najisi hata jioni. **8** Tena kama mwenye kisonono akimtemea mate mtu aliye safi; ndipo atazifua nguo zake, na kuoga majini, naye atakuwa yu najisi hata jioni. **9** Na tandiko lo lote atakalolipanda mwenye kisonono litakuwa najisi. **10** Mtu awaye yote atakayegusa kitu cho chote kilichokuwa chini yake huyo atakuwa najisi hata jioni; na mtu atakayevichukua vitu vile atazifua nguo zake, na kuoga majini, naye atakuwa najisi hata jioni. **11** Na mtu ye yote atakayeguswa na mwenye kisonono, asipokuwa amenawa mikono yake majini, atazifua nguo zake, na kuoga majini, naye atakuwa najisi hata jioni. **12** Na chombo cha udongo ambacho amekigusa mwenye kisonono, kitavunjwa-vunjwa; na kila chombo cha mti kitaoshwa majini. **13** Na huyo aliye na kisonono atakapotakaswa na kisonono chake, atajihesabia siku saba kwa kutakaswa kwake, naye atazifua nguo zake; naye ataoga mwili wake katika maji ya mtoni, naye atakuwa safi. **14** Na siku ya nane atajipatia hua wawili, au makinda mawili ya njiwa, naye atakwenda mbele za Bwana mlangoni pa hema ya kukutania, naye atampa kuhani hao ndege; **15** na kuhani atawasongeza, mmoja kuwa sadaka ya dhambi, na wa pili kuwa sadaka ya kuteketezwa; naye kuhani atafanya upatanisho mbele za Bwana kwa ajili ya kisonono chake.

USHAHIDI

Mpumbavu Husema Hakuna Mungu

Rebecca Rushmore

Kama mwalimu kwa miaka mingi, nadhani sishangazwi sana na maeneo ambayo mageuzi yanajitokeza katika mazingira ya shule. Wiki chache tu zilizopita, nilitoa karatasi ya Kiingereza ya vivumishi, ili nipate kila sentensi iliyorejelea mijusi wa kale mkubwa (dinosaurs) walioishi “mamilioni ya miaka iliyopita.” Marejeleo ya mageuzi yanaonekana katika karibu kila kitabu cha kiada ninachotumia katika darasa langu la sita. Kiini cha wazo la mageuzi ni dhana kwamba Mungu hayupo.

Zaburi 14:1 na 53:1 zote zinaanza na, **“Mpumbavu amesema moyoni, Hakuna Mungu.”** Neno la asili la Kiebrania “mpumbavu” katika mistari hii linamaanisha mpumbavu, mwovu au mtu mbaya (Strong’s) . Mistari hii haielezei mtu ambaye anatangaza kwa sauti kubwa kwa ulimwengu kwa maneno yake kwamba haamini kwamba Mungu yuko. Angalia, mtu huyu hutoa dai hilo moyoni mwake. Yesu aliwashutumu Mafarisayo katika Mathayo 15:18-19 kwa yale yaliyokuwa mioyoni mwao. neno "mioyo" katika muktadha huu hurejelea akili au mawazo ya mwanadamu. Matendo yetu ya nje huanza na mawazo yetu ya ndani.

Wale wanaotafakari katika faragha ya mawazo yao wenyewe kwamba Mungu hayupo au wanaoanza kukuonesha mawazo katika matendo yao. Fikiria mtu anayeelezewa katika Zaburi 49:10 na 92:6. Mwanadamu katika mistari hii haamini kwamba Mungu yupo au kwamba kuna malipo au adhabu ya milele. Lengo la mtu huyu ni kukusanya mali katika dunia hii, akisahau kwamba hawezi kuondokanazo atakapokufa (tazama Luka 12:16-21). Mpumbavu huyu hafikirii ulimwengu wa ajabu ambao Mungu aliumba na baraka ambazo mwanadamu hupokea kutoka kwa mkono wa Mungu.

Paulo aliliandikia kanisa la Rumi kwamba Mwanzo haikuwa ni kisingizio cha kutokujua kwamba Mungu alikuwepo; kuangalia

ulimwengu wa asili unaowazunguka ulitoa ushahidi wa kutosha (Warumi 1:18-23). Neno “mpumbavu” katika kifungu hiki cha Agano Jipya linamaanisha “kuwa mjinga,” “kufanya mjinga” au “kufanya upumbavu.” (Nguvu). Wengine wanaonesha kuwa hawamwamini Mungu kwa kushindwa kwao kufuata amri za Mungu; Yesu alisema tukimpenda, tutamtii (Yohana 14:15; 15:10). Hatuwezi kumpenda mtu ambaye hatumwamini. Bado wengine wanaonesha kwamba hawaamini kwamba Mungu ni halisi pale ambapo hawashiriki ujumbe wa Injili kama walivyoamriwa (Mathayo 28:19-20; Marko 16:15-16). Tena, mtu mpumbavu anafanya kana kwamba Mungu hayupo au hana mpango kwa ajili ya maisha yake.

Mungu yupo; mtu mwaminifu atakubali uthibitisho mwingi unaoonesha ukweli huu. Wengi ulimwenguni leo hawapingi ukweli huu kwa maneno; hata hivyo, wengi kwa matendo yao [hupinga], (Mithali 1:7) inasema, ***“Kumcha Bwana ni chanzo cha maarifa, Bali wapumbavu hudharau hekima na adabu.”*** (Mithali 12:15), ***“Njia ya mpumbavu imenyoka machoni pake mwenyewe; Bali yeye aliye na hekima husikiliza shauri.”*** Wale wanaochagua kuishi kulingana na matakwa na matamano yao wenyewe wanasema kwa matendo yao kwamba wanaamini kwamba Mungu hayupo.

Yesu alilinganisha wale wanaosikia ukweli wa Injili lakini wanaochagua kutoitii na mtu mpumbavu anayejenga nyumba yake juu ya msingi wa mchanga (Mathayo 7:26). Tumepewa ukweli (Yohana 8:32; 17:17) na kila kitu tunachohitaji ili kuishi maisha ya utauwa (2 Petro 1:3). Wenye hekima watalifuata Neno la Mungu na kupata thawabu ya Mbinguni. Wapumbavu watampuuza Mungu na kufanya wapendavyo, na kuwaongoza kuzimu milele (Mathayo 25:46). Je, unaonesha nini kwa matendo yako? Je, wewe ni mwenye busara au mpumbavu?

Rebecca Rushmore ni mwandishi katika taasisi The Voice of Truth International na mwalimu wa shule. Anaishi huko Clilverville, Tennessee, Marekani.

Kitabu Kimoja Tu

Bobby Dockery

Wakati Bw. Walter Scott, mwandishi na mshairi mkuu wa Scotland, alipokuwa akifa, alimwomba mkwewe John Lockhart kuleta "kitabu" na kumsomea. Bw. Walter alikuwa na mojawapo ya maktaba kubwa binafsi za Karne ya Kumi na Tisa, yenye maelfu ya majarida. Kwa kutokuwa na uhakika Lockhart aliuliza, "Kitabu gani?" "Ni kitabu gani," akasema Bw. Walter, "kuna Kitabu kimoja tu—Biblia!"

Hakika ni kweli kwamba Biblia ni Kitabu kisichofanana na kingine chochote! Kwa hiyo, matatizo mengi ya ulimwengu yangepungua hadi kufikia ukubwa unaoweza kudhibitiwa ikiwa tu watu wangeparibu kiukweli kuifanya Biblia kuwa msingi wao wa maisha na mwenendo. Katika hali nyingi za maisha zenye

kufadhaisha na kutatanisha, kuna kitabu kimoja tu ambacho kinaweza kutusaidia kwelikweli!

Kitabu Kimoja Tu Cha Kutegemeza Maisha

Maduka makubwa na maduka ya vitabu yamejaa maelfu ya majalada ambayo yanadai kutufundisha jinsi ya kuishi maisha tajiri zaidi, yenye maana zaidi. Kila kitu kinapatikana—kuanzia miongozo ya afya na urembo wa watu mashuhuri hadi miongozo ya mafanikio ya biashara na utajiri, hadi kurekebisha haraka idadi ya vitabu vya kujisaidia! Hata hivyo, kuna Kitabu kimoja tu kinachotoa maelekezo ya kuishi kutoka kwa Muumba na Mtegemezaji wa uzima (2 Timotheo 3:16-17). **Waandishi wengi wa kisasa wana hila, lakini Mungu ana jibu!**

Kitabu Kimoja Tu Cha Kujenga Imani

Ulimwengu wa kidini umejaa vitabu: Imani, Nakala za Imani, Vitabu vya Nidhamu, Miongozo ya Kawaida, n.k. Matokeo yake yamekuwa mgawanyiko wa kidini! Watu wanajaribu kuweka mazoea yao ya Ukristo kwenye yale wanayosoma katika vitabu vyao wenyewe badala ya yale wanayosoma katika Kitabu cha Mungu. **Biblia ilitolewa kama kanuni pekee ya imani, ramani na kanuni ya imani katika kanisa.** Tunahimizwa kufanya “mambo yote kwa mfano” (Waebrania 8:5). Ni lazima tuzungumze kama Biblia inavyosema (1Petro 4:11). Mgawanyiko usingepata nafasi katika umoja ikiwa tu wanadamu wangetosheka kuchukua Kitabu kimoja tu.

Kitabu Kimoja Tu Cha Kuweka Nafsi.

Kuna kitabu kimoja tu juu ya uso wa dunia ambacho bado kitakuwapo katika Siku ya Hukumu (Mathayo 24:35; Yohana 12:48). Vitabu vitakapofunguliwa katika Siku ya Mwisho, tutahukumiwa kwa msingi wa kwamba tumeyaishi vizuri mambo yaliyoandikwa katika Neno la Mungu (Ufunuo 20:12-13). Kisha swali litakuwa, “Je, mmetii Kitabu kimoja (2 Wathesalonike 1:8-9)?

Mtu fulani ameandika:

**Kuna Kitabu kimoja tu cha furaha ya maisha,
Kitabu kimoja kwa siku za taabu;
Kitabu kimoja ambacho kinaweza kuponya wazimu wa
maisha;
Kitabu kimoja ambacho kinaweza kutoa sifa za maisha.
Kuna Kitabu kimoja tu!**

Bobby Dockery ni mwandishi na mhubiri huko Fayetteville, Arkansas, Marekani.

BIBLIA NI MSITU MKUBWA: KWELI?

Shadrack S. Msambaza

Umewahi kusikia watu wakisema kuwa “Biblia ni Msitu Mkubwa”? Wengine husema kuwa “Ukiisoma sana Biblia unaweza hata kuwa kichaa”. Kauli hizi na nyingine za jinsi hii zinamaanisha kwamba, Biblia ni kitabu kigumu kuelewa. Lakini kwanini wahisi hivyo? Kwa kweli nazipata sababu mbili, (1) Kumekuwa na tafsiri nyingi kuhusu Maandiko zinazotofautiana. (2) Ni ujanja wa Shetani kuwakatisha watu tamaa ya kujifunza maneno ya Mungu.

Kutafsiri Maandiko kunahitaji elimu sahihi, bila ya hivyo kuna upotoshaji “...*katika nyaraka hizo yamo mambo ambayo ni vigumu kuelewa nayo; na mambo hayo watu wasio na elimu, wasio imara, huyapotoa, kama vile wayapotoavyo na maandiko mengine,..*” (2 Petro 3:15,16). Biblia katika sehemu nyingi inaonya juu ya watu wanaotafsiri Maandiko kwa matakwa yao binafsi (2 Petro 1:20,21). Mpango wa Mungu ni kwamba sote tuwe na umoja tukiunganishwa na Biblia (Waefeso 4:4-6; 1 Wakorintho 1:10).

Inashangaza kuona watu wanaodai kuwa Biblia ni ngumu kuelewa ndio haohao wanaosoma au kufanya kazi zinazohitaji elimu kubwa, lakini licha ya changamoto kwenye elimu au kazi zao hawakati tama, bali wanakata tamaa kuhusu Biblia. Mungu ambaye anataka tumtumikie, kamwe hawezi kutupatia mwongozo mgumu. Biblia imetumia lugha halisi za wanadamu ili iwe rahisi kueleweka. Yapo maneno au aina za lugha ambazo unaweza usielewe lakini hilo halimaanishi kwamba haiwezekani kuelewa. Mungu kwa kulitambua hilo aliweka waalimu ambao watatusaidia kuelewa (1 Wakorintho 12:28,29; Waefeso 4:11).

Hivi unafhamu kwamba Hisabati, Sayansi, Jeografia, Historia, Uraia, Stadi za kazi n.k, yote unaweza kuyapata katika kitabu kimoja? **BIBLIA!**

Agano Jipya: Kielelezo katika Siku Yetu?

Dalton Key

“Je, Agano Jipya linaunda kielelezo cha fundisho la kanisa la leo?”

Hakuna shaka kanisa la karne ya kwanza lilitarajiwa kuambatana na kielelezo cha mafundisho yaliyovuviwa. Paulo aliwaagiza ndugu wa Kolosai, *“na lo lote mfanyalo, kwa neno au kwa tendo, fanyeni yote katika jina la Bwana Yesu, mkimshukuru Mungu Baba kwa yeye”* (Wakolosai 3:17). Aliwakumbusha Wakorintho, *“...hayo ninayowaandikia, ya kwamba ni maagizo ya Bwana.”* (1 Corinthians 14:37b).

kanisa la Thesalonike lilionywa, *“Na ikiwa mtu awaye yote halishiki neno letu la waraka huu, jihadharini na mtu huyo, wala msizungumze naye, apate kutahayari;”* (2 Wathesalonike 3:14). Petro aliandika, *“Mtu akisema, na aseme kama mausia ya Mungu;..”* (1 Petro 4:11). Yohana, “mtume wa upendo,” hata hivyo alitaka utii kamili katika fundisho la Agano Jipya: *“Kila apitaye cheo, wala asidumu katika mafundisho ya Kristo, yeye hana Mungu. Yeye adumuye katika mafundisho hayo, huyo ana Baba na Mwana pia.”* (2 Yohana 1:9).

Zaidi ya hayo, makusanyiko ya awali ya kanisa la Bwana yote yalitarajiwa kufuata kanuni moja na kutii mafundisho yale yale yaliyovuviwa katika maeneo ya msingi kama vile **wokovu kutoka katika dhambi** (Warumi 6:1-10; Wakorintho 12:13; Wagalatia 3:27). **maadili** (1 Wakorintho 6:9-10; Wagalatia 5:19-21; Wakolosai 3:5-9), **masuala ya familia** (Wakolosai 3:18-21; Waefeso 5:22-6:4) na **ibada ya Kikristo** (Waebrania 10) :25; 1Wakorintho 11:20-29; 16:2; Matendo 20:7). Wakolosai

walifundishwa, *“Waraka huu ukiisha kusomwa kwenu fanyeni kwamba usomwe katika kanisa la Walaodikia pia; na ule wa Laodikia usomwe na ninyi”*. (Wakolosai 4:16).

Hata hivyo, hiyo ilikuwa zamani sana. Vipi kuhusu kanisa la leo? Swali letu la asili bado linabaki:

“Je, Agano Jipya linaunda kielelezo cha fundisho la kanisa la leo?”

Jibu linatoka kwa Yuda, mwandishi aliyevuviwa, na ndugu wa Bwana wetu. Aliwasihi wasomaji wake Wakristo *“...naliona imenilazimu kuwaandikia, ili niwaonye kwamba mwishindanie imani waliyokabidhiwa watakatifu mara moja tu.”* (Yuda 1:3).

Ona kwamba **“imani,”** kiini cha kweli kinachotawala na kuangazia watoto wa Mungu kwa karne nyingi zilizopita, “jumla ya yale ambayo Wakristo wanaamini” (Delbert R. Rose), “hilo pekee lililo katika Biblia” (James Macknight) **“imetolewa mara moja tu.”** Imetolewa mara moja; kwa hiyo, hatuhitaji kutafuta mafunuo ya ziada ya ukweli wa kimungu.

Kwa kuwa imewasilishwa **“kwa wote”** au “kwa muda wote ni amana ya kudumu, haitawahi kubadilishwa, kurekebishwa au kuboreshwa. Jinsi ilivyo sasa, ni amana kamilifu, ya kutosha, kamili, na ya ukweli isiyoweza kukiukwa, ikitoa njia ambayo kwayo inaweza kumbainisha mkaidi, na kumpinga mtetezi wa mafundisho ya uwongo” (Guy Woods).

Jibu? “Ndiyo!”

Dalton Key ni mhariri wa jarida “Mapito ya Kale” na mhubiri kwa miaka 10 katika kusanyiko la Tulsa, Oklahoma, Marekani.

Je, Ulijua? Neno la Kiebrania 'arek (aw-rake') limetafsiriwa kama subira, mvumilivu, si mwepesi wa hasira. Mara nne limetafsiriwa kuwa ni uvumilivu unaorejelea uvumilivu wa Mungu kwa mwanadamu kumtii (Kutoka 34:6). Wakati mmoja neno hilo linatafsiriwa kuwa mvumilivu, likirejelea kungoja badala ya kukosa subira (Mhubiri 7:8). Mara tisa neno hilo limetafsiriwa kuwa si mwepesi wa hasira. Mungu si mwepesi wa hasira, nasi tunapaswa kuwa hivyo pia (Zaburi 103:8), Mithali 14:29).

NENO LA MUNGU

Jinsi ya Kuhubiri Biblia

Charles R. Rose

Yakobo alitoa ushauri mzuri aliposema, *“Ndugu zangu, msiwe waalimu wengi, mkijua ya kuwa mtapata hukumu kubwa zaidi.”*

(Yakobo 3:1). Ni wajibu wa ajabu ambao mtu huchukua anapokubali jukumu la ualimu au uhubiri wa Biblia. Roho ya kila mtu katika hadhira hii inayosikiliza imewekwa chini ya uangalizi wake binafsi. Ni shauri gani ambalo mtu anapaswa kumpa kijana anayepanga jambo kama hilo? Ufuatao ni ushauri wangu kwake.

Hubiri Kusudi lote la Mungu (Matendo 20:27)

Hii ndiyo njia pekee ambayo mtu anaweza kuwa na uhakika wa kufanya mapenzi ya Mungu. Paulo angeweza kusema kwa ujasiri wote, *“ya kuwa sikujiepusha katika kuwatangazia neno lo lote liwezalo kuwafaa bali naliwafundisha waziwazi, na nyumba kwa nyumba,”* (Matendo 20:20). Ingawa baadhi ya masomo ni magumu kuyazungumzia kwa ufupi, bado ni lazima yafundishwe. Kuzuia habari za Biblia kwa kuogopa kwamba mtu anaweza kuudhika ni kushindwa *“kuithibitisha huduma yako”* (2 Timotheo 4:2). Kuonya na kukemea bado ni muhimu, inapohitajika, kama vile mawaidha (2 Timotheo 4:2).

Hubiri Ukweli kwa Upendo wa Kweli (Waefeso 4:15)

Jinsi mtu anavyozungumza ndiyo itakayoamua mapokezi ya hadhira. Kuzungumza kwa njia isiyo na upendo hakuhitajiki hata kidogo, na ni mara chache huwasaidia wasikilizaji *“Lakini tuishike kweli katika upendo na kukua hata tumfikie yeye katika yote, yeye aliye kichwa, Kristo.”* (Waefeso 4:15). Kama mhubiri mmoja alivyoeleza, “Tuna ‘isms’ tatu katika udugu. Uliberali (Liberal-ism), Upingaji (Anti-ism) na Ugly-ism. Uliberali hulegeza pale ambapo Mungu hajalegeza. Upingaji dini hufunga pale ambapo Mungu

hajafunga. Uglyism hufundisha ukweli, lakini kwa njia mbaya kiasi kwamba hadhira hawatasikiliza. Mtu anaweza **“kushindania imani kwa bidii”** (Yuda 3) bila kuwa na upinzani usio wa lazima.

Nena kwa Ujasiri (Waefeso 6:18-19)

Hata mtume Paulo asiye na kifani alihisi hitaji la kina la familia ya kanisa kuomba ili awe na ujasiri wa kusema kama mhubiri wa Injili anayepaswa kunena (Waefeso 6:20).

Uwe Mwenye Kubadilika

Kwa hili namaanisha, jifunze ujuzi wa kurekebisha somo kulingana na mahitaji ya wasikilizaji wako. Paulo alieleza, ***“Nalikuwa kama Myahudi kwa Wayahudi, ili niwapate Wayahudi; kwa wale walio chini ya sheria, nalikuwa kama chini ya sheria, (ingawa mimi mwenyewe si chini ya sheria), ili niwapate walio chini ya sheria. Kwa wale wasio na sheria nalikuwa kama sina sheria, (si kwamba sina sheria mbele za Mungu, bali mwenye sheria mbele za Kristo), ili niwapate hao wasio na sheria. Kwa wanyonge nalikuwa mnyonge, ili niwapate wanyonge. Nimekuwa hali zote kwa watu wote, ili kwa njia zote nipate kuwaokoa watu.”*** (1 Wakorintho 9:20-22). Paulo hakutaka maridhiano juu ya ukweli wa Mungu, lakini badala yake alibadili matendo na usemi wake kwa wasikilizaji wake, hivyo, wahubiri wa leo wanapaswa kuzungumza lugha ya wasikilizaji wao. Zungumza kwa kiwango chao, kwa kutumia misamiati yao. Baadhi ya wahubiri wanaonekana kujaribu kuonesha elimu zao kwa kutumia lugha ambazo profesa wa chuo kikuu pekee ndiye atakayeelewa. Ongea lugha ya watu wa kawaida kwa sababu idadi kubwa ya wasikilizaji ni watu wa kawaida

Kuwa Makini Kusoma (1Timotheo 4:13)

Kwanza kabisa, soma Biblia! Mara kwa mara! Zungukwa na vitabu vyema vya kibiblia na uvisome, na **uhubiri Neno!**

Charles R. Rose ni mhubiri wa kanisa la Bwana huko Lincoln, Missouri, Marekani.

Jifunze Mambo 3 kutoka kwa Ezra

Ezra 7:10

Shadrack S. Msambaza

- I. **“Kwa maana huyo Ezra alikuwa ameuelekeza moyo wake kuitafuta sheria ya Bwana,..**
  - A. “Bali utafuteni kwanza ufalme wake, na haki yake;” (Mathayo 6:33).
  - B. “Heri wenye njaa na kiu ya haki; Maana hao watashibishwa.” (Mathayo 5:6).
  - C. “...ufanye bidii katika kusoma...” (1 Timotheo 4:13).
- II. **na kuitenda,..**
  - A. “Lakini iweni watendaji wa neno, wala si wasikiaji tu, hali mkijidanganya nafsi zenu.” (Yakobo 1:22).
  - B. “...kila asikiaye hayo maneno yangu, na kuyafanya, atafananishwa na mtu mwenye akili,..” (Mathayo 7:24).
  - C. “Kitabu hiki cha torati kisiondoke kinywani mwako, bali yatafakari maneno yake mchana na usiku, upate kuangalia kutenda sawasawa na maneno yote yaliyoandikwa humo; maana ndipo utakapoifanikisha njia yako, kisha ndipo utakapositawi sana.” (Yoshua 1:8).
- III. **Na kufundisha maagizo na hukumu katika Israeli.”**
  - A. “lihubiri neno, uwe tayari,.. (2 Timotheo 4:2).
  - B. “...Ni mizuri kama nini miguu yao wahubirio habari ya mema.” (Warumi 10:15).

Wanawake wenye ubora, Inukeni

Joslyn Ramsubhag

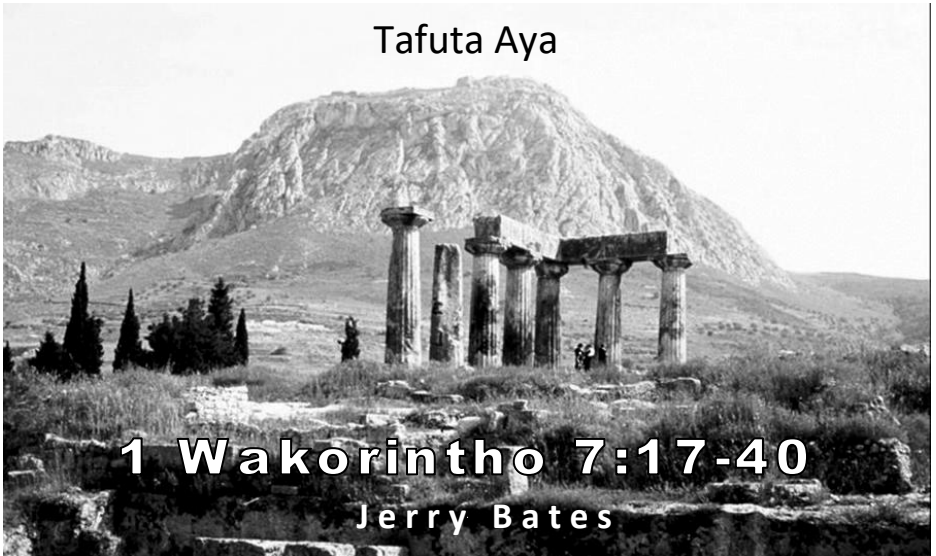
*Wanawake mliobora, inukeni!
Neno la Mungu sitakufanya uwe na hekima
Angalia haraka maishani mwako
kwa upeo mpya lazima ujitahidi.*

*Jua sinapochomoza sinaangaza anga
maisha yako ya unyenyekevu yatavutia wapita njia
Punguza uzito unakuwoka chini
kumbuka Shetani hushawishi makosa tu.*

*Wanawake wenye ubora kama jua sinasochomoza
Mwangaza wa mwanga unaweza kuwa wa kufurahisha sana
Mchoro wako wa Kristo ni ili watu wote wauone
Katika giza, katika mwanga, huangaza daima.*

*Wanawake wenye ubora, wewe kuliko wote!
Unateleza... unajikwaa... huanguki kamwe
Kama miale katika bahari yenye shida
Unachomoza kama jua ili watu wote wakuone.*

Tafuta Aya

1 Wakorintho 7:17-40

Jerry Bates

1. Je, tohara bado inahitajika ili kumpendeza Mungu? (7:19).
2. Ni jambo gani hasa linalojarisha kwa Mungu? (7:19).
3. Mungu anatumazamia tubaki katika hali yoyote ile tunayozaliwanayo na kamwe tusijaribu kuibadilisha. Uongo Kweli / Sikweli(7:20-22).
4. "Ulinunuliwa kwa _____" (7:24).
5. Kwa nini Paulo anashauri kwamba watu wabaki bila kuoa au kuolewa? (7:26)
6. Je, Paulo alipendekeza kwamba wale waliofunga ndoa watalikiane? (7:27)
7. Je, ingekuwa makosa wakati wa Paulo kuoa? (7:28)
8. Paulo alisema nini kingewapata wale waliofunga ndoa katika siku zake? (7:28)
9. Wale ambao hawajaoa au kuolewa wanajali nini? (7:32)
10. Wale walio katika ndoa wanajali nini? (7:33)
11. Paulo anatamani sana Wakristo wafanye nini/ (7:35)
12. Je, Kuolewa Ilikuwa Dhambi? (7:36).

13. Mke amefungwa kwa mumewe hadi lini? 97:39)
14. Ni nini kinachotokea mume anapokufa? (7:39)
15. Kulingana na hukumu ya Paulo, mjane anapaswa kufanya nini? (7:40).

(Majibu angalia ndani katika jalada la nyuma)

TAFUTA AYA

“**17** Lakini kama Bwana alivyomgawia kila mtu, kama Mungu alivyomwita kila mtu, na aenende vivyo hivyo. Ndivyo ninavyoagiza katika makanisa yote. **18** Je! Mtu fulani ameitwa hali amekwisha kutahiriwa? Asijifanye kana kwamba hakutahiriwa. Mtu fulani ameitwa hali hajatahiriwa bado? Basi asitahiriwe. **19** Kutahiriwa si kitu, na kutokutahiriwa si kitu bali kuzihifadhi amri za Mungu. **20** Kila mtu na akae katika hali ile ile ambayo alikuwa nayo alipoitwa. **21** Je! Uliitwa u mtumwa? Usione ni vibaya lakini kama ukiweza kuwa na uhuru, afadhali kuutumia. **22** Kwa maana yeye aliyeitwa katika Bwana hali ya utumwa, ni huru wa Bwana. Vivyo hivyo yeye naye aliyeitwa hali ya uhuru, ni mtumwa wa Kristo. **23** Mlinunuliwa kwa thamani; msiwe watumwa wa wanadamu. **24** Ndugu zangu, kila mtu na akae mbele za Mungu katika hali iyo hiyo aliyoitwa nayo.

25 Kwa habari za wanawali sina amri ya Bwana, lakini natoa shauri langu, mimi niliyejaliwa kwa rehema za Bwana kuwa mwaminifu.

26 Basi, naona hili kuwa jema, kwa ajili ya shida iliyopo, kwamba ni vema mtu akae kama alivyo. **27** Je! Umefungwa kwa mke? Usitake kufunguliwa. Umefunguliwa? Usitafute mke. **28** Lakini, kama ukioa, huna hatia; wala mwanamwali akiolewa, hana hatia; lakini watu kama hao watakuwa na dhiki katika mwili nami nataka kuwazuilia hayo.

29 Lakini, ndugu, nasema hivi, muda ubakio si mwingi; basi tokea sasa wale walio na wake na wawe kama hawana; **30** na wale

waliao kama hawalii; na wale wafurahio kama hawafurahi; na wale wanunuaao, kama hawana kitu. **31** Na wale wautumiao ulimwengu huu, kama hawautumii sana; kwa maana mambo ya ulimwengu huu yanapita.

32 Lakini nataka msiwe na masumbufu. Yeye asiyeoa hujishughulisha na mambo ya Bwana, ampendezeje Bwana; **33** bali yeye aliyeoa hujishughulisha na mambo ya dunia hii, jinsi atakavyompendeza mkewe. **34** Tena iko tofauti hii kati ya mke na mwanamwali. Yeye asiyeolewa hujishughulisha na mambo ya Bwana, apate kuwa mtakatifu mwili na roho. Lakini yeye aliyeolewa hujishughulisha na mambo ya dunia hii, jinsi atakavyompendeza mumewe. **35** Nasema hayo niwafaidie, si kwamba niwategee tanzi, bali kwa ajili ya vile vipendezavyo, tena mpate kumhudumia Bwana pasipo kuvutwa na mambo mengine.

36 Lakini mtu awaye yote akiona ya kuwa hamtendei mwanamwali wake vipendezavyo, na ikiwa huyo amepita uzuri wa ujana wake, na ikiwapo haja, basi, afanye apendavyo, hatendi dhambi, na awaruhusu waoane. **37** Lakini yeye aliyesimama kwa uthabiti wa moyo wake, hana sharti, lakini aweza kuyatawala mapenzi yake, tena amekusudia moyoni mwake kumlinda mwanamwali wake, atatenda vema. **38** Basi, hivyo na amwozaye mwanamwali wake afanya vema; na yeye asiyemwoza atazidi kufanya vema.

39 Mwanamke hufungwa maadamu mumewe yu hai, lakini ikiwa mumewe amefariki, yu huru kuolewa na mtu ye yote amtakaye; katika Bwana tu. **40** Lakini heri yeye zaidi akikaa kama alivyo; ndivyo nionavyo mimi, nami nadhani ya kuwa mimi nami nina Roho wa Mungu.”

WOKOVU

JE, KUNA NJIA MOJA PEKEE SAHIHI YA KUBATIZWA?

Danny Boggs

Je, kuna njia moja tu sahihi ya kubatizwa? Ndiyo, Kuna hatua zinazoonekana katika masimulizi ya ubatizo (Mathayo 3:1-6, 13:16; Yohana 3:23; Matendo 8:36-39); tendo linapatikana katika ufafanuzi sahihi; na matendo yanayofaa yanatoa picha ya kina (Warumi 6:1-4, Wakolosai 2:12). Ubatizo mmoja (Waefeso 4:5) wa Agizo Kuu (Mathayo 28:18-20, Marko 16:15-16) ni kuzamishwa ndani ya maji.

Ingawa leo “ubatizo” kimsingi ni neno la kidini ambalo nyakati nyingine hutumika kwa madhumuni yasiyo ya kidini, katika karne ya kwanza kinyume chake ilikuwa kweli. Maneno ya Kiyunani kama vile bapto, baptizo na baptisma yalikuwa maneno ya kawaida yaliyowekwa kwenye huduma ya kidini.

Wakati wale kumi na wawili walipotaka kujua ni nani kati yao ambaye angemsaliti Yesu, alijibu, “*...Yeye aliyetia [embapsas] mkono wake pamoja nami katika kombe, ndiye atakayenisaliti.* (Mathayo 26:23). **Embapsas** ni aina ya embapto, ambayo

inategemea mizizi ya **bapto**. Kitendo ni kuzamisha. Yuda hakika hangeweza au kumimina mkono wake kwenye sahani.

Yesu aliposimulia hali za sasa za watu wawili waliopita kutoka katika maisha haya, alisema kwamba tajiri ***“Akalia, akasema, Ee baba Ibrahimu, nihurumie, umtume Lazaro achovye [embapse] ncha ya kidole chake majini, auburudishe ulimi wangu; kwa sababu ninateswa katika moto huu.”*** (Luka 16:24). Ingawa tajiri angeyachukua maji kwa njia yoyote ambayo angeweza kuyapata, maneno aliyotumia yanaweza kumaanisha jambo moja tu—alitaka Lazaro achovye ncha ya kidole chake majini, si “kunyunyiza ncha ya kidole chake majini.” au “kumiminia maji ncha ya kidole chake.”

Wakati Yakobo na Yohana walipoomba kuketi mmoja upande huu na mwingine upande huu wa Yesu katika utukufu wake, ***“Yesu akawaambia, Hamjui mnaloliomba. Mwaweza kunywea kikombe ninyweacho mimi, au kubatizwa ubatizo nibatizwao mimi? Wakamwambia, Twaweza. Yesu akawaambia, Kikombe ninyweacho mimi mtakinywea, na ubatizo nibatizwao mimi mtabatizwa;..”*** (Marko 10:38-39). Huu haukuwa ubatizo wa Yesu katika maji. Alikuwa tayari amebatizwa kwa njia hiyo na Yohana (Marko 1:9-11) Wanafunzi hawa wawili bila shaka walikuwa wamebatizwa kwa maji pia, kwa vile walikuwa wakiwabatiza wengine (Yohana 4:1-2). Yesu alikuwa anabatizwa wakati huo. Uchungu wake ulikuwa umeanza alipokuwa akielekea Yerusalemu na msalabani. Siku chache baadaye, Yesu alihuzunika na kufadhaika sana. Aliwaambia watu hao hao, ***“Roho yangu ina huzuni nyingi kiasi cha kufa”*** (Marko 14:33-34). Siku iliyofuata, kwa ajili ya furaha iliyowekwa mbele yake, Yesu alivumilia msalaba, akidharau aibu yake. Ni baada ya kupitia hayo ndipo Yesu aliketi mkono wa kuume wa kiti cha enzi cha Mungu (Waebrania 12:2). Yakobo na Yohana hawakujua walichokuwa wakikiomba. Yesu hakunyunyiziwa na dhiki. Hakuwa na mateso kidogo

yaliyomwagwa juu yake. Alizidiwa, alizama katika huzuni na mateso. Hiyo ndiyosababu alistahili heshima kuu.

Hivyo, kukataliwa kwa kuzamishwa peke yake kama ubatizo hakutegemei maana ya neno bali nia za kibinadamu zisizofaa. Yesu aliamuru, “...*tubuni mkabatizwe kila mmoja kwa jina lake Yesu Kristo mpate ondoleo la dhambi zenu...*”(Matendo 2:38). Ikiwa tunampenda, tutashika amri zake (Yohana 14:15).

Danny Boggs ni mhubiri wa kanisa la Kristo Hillcrest huko Neosho, Missouri, Marekani.

Je, Ubatizo Wa Maji Mengi Unatosha?

Shadrack S. Msambaza

Tunapofanya Uinjilisti na kufikia somo la ubatizo, mara nyingi swali huibuka. “Lakini mimi nilishabatizwa katika maji mengi, kwanini nibatizwe tena?” Ni kweli, watu wengi wamebatizwa katika maji mengi, lakini je, hilo linatosha? Ukianza kuchunguza undani na kupata uhalisia wa ubatizo, utashangaa kugundua hata miungoni mwa washirika katika kanisa la Bwana hawako sahihi.

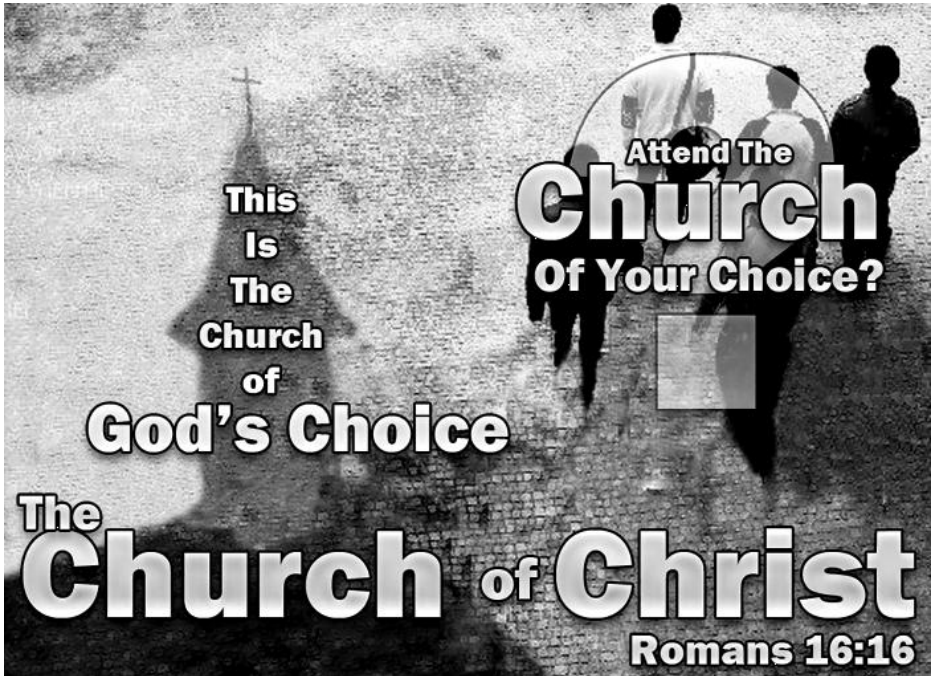
Paulo wakati mmoja alikutana na watu huko Efeso ambao walijiita kuwa ni Wanafunzi (Matendo 19:1), lakini chakushangaza Wanafunzi hao hawakuwa na Roho Mtakatifu (Matendo 19:2). Maandiko yako wazi, mtu asiyekuwa na Roho Mtakatifu si wa Kristo (Warumi 8:9) hapana, hawakuwa Wakristo. Hatimaye Paulo aligundua kuwa watu wale hawakuwa wamebatizwa ubatizo sahihi yaani wa Kristo (Matendo 19:3-4). Mwishowe watu wale wakaamua kubatizwa ubatizo sahihi (Matendo 19:5-7), tazama kwa makini, andiko halisemi kuwa wakabatizwa tena bali linasema “*wakabatizwa*” kumaanisha ubatizo ni mmoja pekee (Waefeso 4:5).

Ubatizo sahihi ni lazima utokane na mafundisho sahihi (Warumi 10:17), lakini pia ni lazima mtu huyu awe ameamua kutubu kivitendo na sio kwa maneno matupu (Mathayo 21:28-31). Ndugu, **ubatizo si tendo la sheria bali ni la kiimani litokanalo na maelekezo ya Kristo.**

KANISA

Chaguo la Kristo

Dean Fugett

Mara nyingi tunasikia kwamba mtu anapaswa "kwenda kwenye kanisa alilolichagua." Umma kwa ujumla unapohimizwa kuwa wa kidini, ni kuchagua kanisa na kuwa sehemu yake. Hakika, tuna haki ya kuchagua. Kila mtu anafanya hivyo. Hakuna uhaba wa makanisa ya kuchagua. Zaidi ya hayo, hakuna kikomo kwa yale ambayo baadhi yao watafanya na wanafanya ili kuvutia hisia zetu. Takribani kila tangazo linaonekana huelekeza kwenye "wakati wa karamu." Walakini, bado kuna wazo nyuma ya akili zetu juu ya jambo hili la kuchagua. Je, kuna chaguo sahihi na lisilo sahihi? Je, kanisa

tunalolichagua ni chaguo la Kristo? Je, kile ambacho Yesu anataka kina sehemu yoyote katika kufanya maamuzi yetu?

Watu wengi wanaonekana kuchagua Kanisa kama vile mtu achaguavyo gari jipya, rangi, ilipotengenezwa, aina, huchagua kile kinachowapendeza. Ninapozungumza na watu kuhusu kuchagua kanisa, ninawasikia wakisema kwamba wanatafuta kanisa ambalo "linawafaa". Vipi kuhusu Mungu? Je, Neno Lake, Biblia, hupata kutumika katika jambo hili la uchaguzi? Madhehebu yanaonekana kulifanya "kanisa" kuwa kitu ambacho wengi wanakitaka. Kwa hakika, baadhi ya madhehebu makubwa yalizidi kuwa makubwa kwa kuanza kuwapigia kura watu ili kuona wanachotaka katika kanisa, na kisha kuwapa wanalolitaka. Hiyo inaweza kufanya kazi katika uwanja wa kuwapendeza wanadamu, lakini nina mashaka ya kwamba haitafika katika ulimwengu wa kiroho wa kumpendeza Mungu.

Biblia inasema kanisa ni mwili wa Kristo (Waefeso 1:22; Wakolosai 1:18, 24). Pia inasema kwamba kuna mwili mmoja tu (Waefeso 4:4-5; Warumi 12:4-5; 1 Wakorintho 12:12). Jisomee mwenyewe. Ikiwa kanisa ni mwili, na kuna mwili mmoja tu, basi kuna kanisa moja tu ambalo ni la Kristo. Tunaweza kukataa hili kibinafsi, lakini hilo haibadilishi Biblia. Tunaweza kukasirika sana kwa wazo hili, lakini bado ni ukweli. Isome tena! Hata ukisema, "hatuuwezi kamwe kuwa sehemu ya mwili huo mmoja", lakini hilo halitabadilisha ukweli kwamba kuna mwili mmoja tu (kanisa)!

Wengine wamevutiwa sana na dhana ya "kanisa la jumuiya". Madai yao ya Ukristo ni "sio madhehebu" yanamaanisha tu kwamba hakuna mkazo unaowekwa kwenye mafundisho. Fundisho lolote unalopenda, lilete moja kwa moja ndani yako. Makanisa ya jumuiya hayasimamii fundisho lolote isipokuwa fundisho ambalo hawakubaliani nalo. Chochote kwao ni sawa! Huweka mkazo katika viwango vya burudani ya nguvu!

Ni sehemu bora ya hekima kwamba tuwe waangalifu sana katika uchaguzi wetu. Yesu alisema kwamba kila mmea ambao Baba yake hakuupanda utang'olewa. Hiyo ina maana kwamba kila kanisa tofauti na lile alilolanzisha Yesu litang'olewa! Tutaendelea kutetea haki ya kila mtu kuchagua, lakini mtu anaweza kuchagua kunywa sumu badala ya maziwa. Anaweza kuchagua kutafuta dawa au kuamua kufa! Anaweza hata kuchagua mbingu au jehanamu! Chaguo hilo la mwisho litaamuliwa, kwa sehemu, na chaguo lake la makanisa.

Lifanye kanisa la chaguo lako kuwa kanisa la chaguo la Kristo. Alikufa kwa ajili ya kanisa lake (Matendo 20:28). Ataliokoa kanisa lake (Waefeso 5:23). Ni uradhi gani unaopatikana katika kuchagua ikiwa chaguo letu si sahihi?

Dean Fugett ni mhubiri wa kanisa la Kristo huko Cave City, Arkansas, Marekani.

Chagua Ulichochaguliwa

Shadrack S. Msambaza

“...mawazo ya moyo wa mwanadamu ni mabaya tangu ujana wake...”
(Mwanzo 8:21). Mwanadamu mwenye mawazo mabaya anaweza vipi kuchagua jambo lililo jema? Wakati fulani tunadhani ya kwamba ni sisi ambao tulimchagua Kristo, lakini hilo liko tofauti na maneno ya Kristo, ***“Si ninyi mlionichagua mimi, bali ni mimi niliyewachagua ninyi;..”*** (Yohana 15:16). Je, hii inamaanisha kuwa wanadamu hatuna uchaguzi? Jibu ni, HAPANA, kama ingekuwa hivyo basi tusingeumbwa na uwezo wa uchaguzi au maamuzi, na kuna aya nyingi katika Biblia zinazoonesha kuwa tuna nafasi ya kuchagua, kwa mfano Yoshua aliwataka Waisraeli wachagua (Yoshua 24:15). Ikiwa kweli tunataka kufanya uchaguzi sahihi wa kanisa basi kuna sehemu moja tu ya kuiendea, nayo ni Biblia (2 Timotheo 3:16-17). Unaona, ukamilifu wetu unategemea Mwongozo wa Mungu aliye mkamilifu. Basi ifahamike Mungu kuna kanisa amelichagua kwa ajili yetu, bila shaka hilo ndilo kanisa la kulichagua (Matendo 2:47).

KANISA

Tafadhali! Litie moyo Kanisa!

Jimmy Clark

“Basi, sasa nawaweka katika mikono ya Mungu, na kwa neno la neema yake, ambalo laweza kuwajenga na kuwapa urithi pamoja nao wote waliotakaswa.” (Matendo 20:32). Maneno haya yenye kutia moyo yamewekwa katika muktadha wa habari fulani za kuhuzunisha ambazo Paulo aliwapa wazee hao kutoka Efeso. Paulo akawaambia, *“Na sasa, tazameni, mimi najua ya kuwa ninyi nyote niliowahubiria ufalme wa Mungu, nikienda huko na huko, hamtaniona uso tena.”* (Matendo 20:25). Kwa mara nyingine tena, *“Najua mimi ya kuwa baada ya kuondoka kwangu mbwa-mwitu wakali wataingia kwenu, wasilihurumie kundi; tena katika ninyi wenyewe watainuka watu wakisema mapotovu, wawavute hao wanafunzi wawaandamie wao.”* (Matendo 20:29-30). Habari zote zenye kuumiza ambazo Paulo alitoa zingemfanya mtu atake kumwambia aache kutoa zaidi. Zile

zilinisumbua sana. Hata hivyo, alizungumza ili wao waweze kujengwa hata baada ya kuondoka kwake.

Kuna nyakati ambapo kanisa linahitaji kutiwa moyo kama Paulo alivyofanya, hata katikati ya habari mbaya. Fikiria hali tatu ambapo kanisa linahitaji kutiwa moyo.

Katika Nyakati za Utamaduni na Upotovu. Bwana Mungu anawaita watu wake *"...mtoke gizani mkaingie katika nuru yake ya ajabu;"* (1 Petro 2:9). Wito huo ni wito wa utakatifu. Petro pia aliandika, *"Kama watoto wa kutii msijifanandise na tamaa zenu za kwanza za ujinga wenu; bali kama yeye aliyewaita alivyo mtakatifu, ninyi nanyi iweni watakatifu katika mwenendo wenu wote;"* (1 Petro 1:14-15). Inavunja moyo sana kanisa wakati wale wanaopaswa kutembea katika utakatifu wanapoishi maisha ya unafiki na ya kidunia. Kanisa linahitaji kujua kwamba si kila mtu "anaenda kwa mbwa." Kama vile kusanyiko la Sardi lilivyokuwa limekufa (Ufunuo 3:1), bado kulikuwa na wengine katika kusanyiko hilo *"ambao hawakutia unajisi mavazi yao"* (Ufunuo 3:4). Bado kuna watu katika kanisa ambao *"hawajapiga goti kwa Baali"* (Warumi 11:4). Hakika, hilo linapaswa kulitia moyo kanisa.

Nyakati za Mafarakano na Migawanyiko. Kusanyiko la Korintho lilikuwa limegawanyika sana, lakini Paulo aliwatia moyo. *"Namshukuru Mungu sikuzote kwa ajili yenu, kwa sababu ya neema ya Mungu mliyopewa katika Kristo Yesu;... Mungu ni mwaminifu ambaye mliitwa na yeye mwingie katika ushirika wa Mwanawe, Yesu Kristo Bwana wetu."* (1 Wakorintho 1:4). 9). Baadaye katika kitabu, Paulo aliandika kuhusu tatizo la mgawanyiko. *"kwa maana lazima kuwapo na uzushi kwenu, ili waliokubaliwa wawe dhahiri kwenu."* (1 Wakorintho 11:19). Mgawanyiko hudhihirisha tu ni nani walio wa Mungu na wanaojifanya kuwa wa Mungu. Ingawa mgawanyiko hautakikani (1 Wakorintho 1:10), haupaswi kuwalemaza waaminifu. Kutahadharishwa ni kuwa na silaha mbele na kutiwa moyo.

Katika Nyakati za Mateso na Kifo. Paulo aliwaandikia Wathesalonike, *“Lakini, ndugu, hatutaki msijue habari zao waliolala mauti, msije mkahuzunika kama na wengine wasio na matumaini.”* (1 Wathesalonike 4:13). Wale wanaoteseka na kufa wana faraja kubwa ya milele katika Injili. Petro aliandika juu ya faraja kuu katika tumaini lililo hai (1 Petro 1:35) na akasema, *“Mnafurahi sana wakati huo, ijapokuwa sasa kwa kitambo kidogo, ikiwa ni lazima, mmehuzunishwa kwa majaribu ya namna mbalimbali;”* (1 Petro 1:35). 6). Ahadi kuu na za thamani za Mungu ni za kitia moyo kikubwa kwa wote wanaokabiliwa na mateso na kifo.

Jimmy Clark ni mhubiri wa kanisa la Kristo Bethel huko Athens, Alabama, Marekani.

SEHEMU YAKO IPI?

Shadrack S. Msambaza

Mara nyingi kanisa limekuwa alisongi mbele kwa kasi inayotakiwa kwa sababu kuu mbili. (1) Ubinafsi na, (2) Ujinga.

Ubinafsi. Kuna watu katika kanisa wanapenda sana utukufu kiasi kwamba hawataki kupokea mawazo mapya na kuyafanyia kazi. Kwa bahati mbaya wao wenyewe hawana mawazo mapya lakini hutumia nguvu kubwa kudhoofisha juhudi za watu wengine wanaosukumwa na maendeleo ya kanisa. Watu wa jinsi hii hawana tofauti na Deotrefe na akina Sanbarati, (Nehemia 4; 3 Yohana 1). Tabia ya ubinafsi inatakiwa kupigwa vita kwa hali na nguvu ili kanisa liweze kusonga mbele.

Ujinga. Wakristo walio wengi ni werevu katika mambo ya kimwili lakini si katika mambo ya kiroho. Inashangaza kuona katika kusanyiko lenye watu zaidi ya 10, ni watu wachache ndio wanaojua wajibu wao katika kanisa. Pengine tatizo hili limetokana na uongozi usio na maono, au watu wenyewe ni wavivu wa kujifunza. Inafaa sana katika kanisa kama kila mshirika akitumia kipaji chake kuliletea maendeleo kanisa. Kama mshirika katika kanisa la Bwana, ni vema sasa ukatambua sehemu yako katika kanisa ili kwa sehemu yako ulete tija katika kanisa.

DHANA MPYA KATIKA IMANI

Richard Mansel

Inaonekana kama karibu kila biashara inayofunguliwa hapa inagusa "dhana mpya" katika huduma yoyote wanayotoa. Njoo, sasa! Je, unaweza kupata "dhana mpya" daktari wa meno au duka la urembo?

Dini hufanya vivyo hivyo. Wachungaji na viongozi wanaotaka kuvutia wafuasi huja na mpango au maono mapya. Wasomi wenyemafanikio, kama vile Waathene walivyofanya waliposikia na kuchapisha kitu kipya, hutupa nadharia mpya kana kwamba mishahara yao ilitegemea.

Tunapenda nguo mpya, magari mapya, vifaa vipya na mwaka mpya. Hatuwezi kufanya chochote isipokuwa kwa mtu kutupatia kitu kipya. Tunakubali, kama vile mbwa kwenye sinema huona kuchakuro (squirrel) mpya kila wakati.

Ndugu Roy Davison ana kikundi chenye nguvu cha tovuti kitiwacho Mapito ya Kale (The Old Paths). (Unaweza kuona katika tovuti, oldpaths.com.) Baadhi ya watu wanafikiri hilo linasikika kuwa la kufurahisha. Tunataka njia mpya, mambo mapya, imani mpya!

Hapa kuna wazo jipya la imani kwako, ambalo hakuna mtu anataka kuzungumzia juu yake katika ulimwengu wetu uliokengeushwa: *Uaminifu*.

Neno lile lile la Kiyunani katika Agano Jipya limetafsiriwa kama imani au uaminifu. Imani, ikiwa ni ya kimaandiko, hugeuka kuwa uaminifu. Imejumuishwa hata katika orodha ya Paulo ya tunda la Roho katika Wagalatia 5.

Uaminifu unamaanisha kutoruka kwa wimbi kubwa linalofuata. Inamaanisha kukaa imara katika ukweli wa Injili. Inamaanisha kusukumia mbali hila na majaribu yote ya Shetani. Uaminifu ni uthabiti katika imani.

Mungu huwapa thawabu watu waaminifu. Hezekia alitambuliwa kuwa anafanya **“...yaliyo mema, na ya adili, na uaminifu, mbele za Bwana, Mungu wake.** (2 Mambo ya Nyakati 31:20). Bwana ndiye **“Kwa mtu mwenye fadhili utakuwa mwenye fadhili; Kwa mkamilifu utajionyesha kuwa mkamilifu;”** (Zaburi 18:25).

Uaminifu ni mpya si kwa sababu ya mwonekano wa hivi karibuni, lakini kwa sababu ni wachache sana wanaoufanya! Yesu aliwashutumu watu hao wa kidini katika siku zake kwa kupuuza lililo la maana zaidi. **“Ole wenu waandishi na Mafarisayo, wanafiki! Kwa kuwa mnalipa zaka za mnanaa na bizari na jira, lakini mmeacha mambo makuu ya sheria, yaani, adili, na rehema, na imani; hayo imewapasa kuyafanya, wala yale mengine msiyaache.”** (Mathayo 23:23). Imepuuzwa tu leo kama ilivyokuwa zamani.

Uaminifu ni wa zamani kama Biblia na ni wa kale kama Bwana Mwenyewe. Kwa hiyo, na tufuate uaminifu, si mitindo mipya au tafsiri zinazokuja. **“Na mambo yale uliyoyasikia kwangu mbele ya mashahidi wengi, hayo uwakabidhi watu waaminifu watakaofaa kuwafundisha na wengine.”** (2 Timotheo 2:2). Waoneshe watu kitu kipya ambacho labda hawajaona hapo awali.

Richard Mansel kama ilivyotumwa katika <http://forthrightpress.com/b/L4>

Unamfuata Nani?

Derek Broome

Ikiwa tungalima na kufikiria kwa muda, labda sote tungalima hitimisho moja kwamba ingawa kuna mambo mengi ya kutisha katika ulimwengu huu, bado kuna mambo mengi sana katika ulimwengu huu ambayo tunayapenda na kuyathamini.

Ingawa hakuna ubaya kuwa na vitu vya maana sana kwetu na ambavyo ni vya pekee katika maisha yetu, bado inawezekana kwa vitu hivi tunavyovipenda kuwa vitu vinavyotutenganisha na Mungu.

Moja ya uongofu mgumu zaidi ambao nimewahi kupata katika maisha yangu ulifanyika katika nchi tofauti miaka mingi iliyopita. Mwanamke mchanga alikuwa akiishi na mwanamume ambaye alikuwa ametengana na mke wake. Mwanamke huyu mchanga alikuwa akiishi na mwanamume huyu kwa miaka. Walikuwa na mtoto pamoja. Alimpenda, lakini hakuweza kumuoa. Kisheria, bado alikuwa ameo, na kwa kuongezea, hasingeweza kuwa na talaka ya kimaandiko. Mwanamke huyu alikuwa kwenye hatihati ya kuongoka. Hapo hapo, alikabiliwa na uamuzi ambao ungebadili maisha yake milele, ama kubaki na mwanamume huyu au kumwacha. Tubu na ubatizwe.

Leo, ndoa, talaka na kuolewa tena ni tatizo kubwa duniani na pia katika mwili wa Kristo. Kulingana na Mathayo 19:8, ni kwa sababu ya ugumu wa mioyo ya wanaume kwamba talaka iliruhusiwa na Musa. Neno pia linatambia wazi kwamba talaka haikuwa sehemu ya mpango wa Mungu. ***“Kwa hiyo, wao si wawili tena bali mwili mmoja. Kwa hiyo alichounganisha Mungu, mwanadamu asiwatenganishe”*** (Mathayo 19:6).

Katika Mathayo 19:9, Yesu aliendelea na mjadala wa talaka, akifundisha kwamba uasherati ndiyo sababu pekee ya talaka ya mwenzi wa ndoa na kuoia tena. Mtu aliyeachwa kwa sababu ya uasherati hawezi kuolewa tena, wala aliyeachwa kwa sababu nyingine isipokuwa uasherati.

Sheria ambayo Yesu anasema katika Mathayo 19 ni sheria kwa wanadamu wote. Mambo hayawi tu kuwa dhambi baada ya mtu kuwa Mkristo. Sisi kama wanadamu tunakabiliwa na uchaguzi katika maisha yetu. Ni juu yetu kuamua kama tutafuata ulimwengu au kufuata amri za Mungu.

FUNDISHO LA KUISHI KWALO

UBATIZO MKAVU

Paul Holland

Kadiri unavyozidi kujifunza Biblia, ndivyo unavyosikia mawazo ya ajabu zaidi. Hivi majuzi, nilipata wazo la "ubatizo mkavu." Hayo yalikuwa maneno ya yule jamaa katika Warumi 6. Alikaa ofisini kwangu, hakukusudia kusoma au kutetea kile anachoamini. Alitaka tu kuniambia anachoamini.

Ni tabia ya ajabu kuunda dini yako mwenyewe. "Ubatizo mkavu" ni hivyo tu. Kunahitaji juhudi kupata maana bayana ya andiko. Ubatizo wa Yohana haukuwa mkavu. Ilikuwa ndani ya maji (Mathayo 3:11). Kuzaliwa upya sio kitu kikavu. Inahusisha maji (Yohana 3:5). Kando na uzoefu wa kipekee sana wa ubatizo katika Roho Mtakatifu, Yesu hakubatiza kwa ukavu. Alitumia maji (Yohana 3:22-23).

Mkuu wa Ethiopia hakupata ubatizo mkavu. Maji yalikusika (Matendo 8:36, 38-39). Ubatizo wa Kornelio kwa ajili ya msamaha haukuwa ubatizo mkavu. Ulihusisha maji (Matendo 10:47).

Ubatizo ambao tunatakaswa nao sio ubatizo mkavu. Unahusisha maji (Waefeso 5:26). Ubatizo unaoambatana na kumkaribia Mungu katika uhakikisho kamili wa imani na mioyo iliyonyunyiziwa kutoka katika dhamiri mbaya sio ubatizo mkavu. Unahusisha maji (Waebrania 10:22). Ubatizo ambao **"sasa"** unatuokoa sio ubatizo mkavu. Unahusisha maji (1 Petro 3:2-21).

Ikiwa mtu anataka kuuita ubatizo wa "Roho Mtakatifu" kuwa mkavu, basi na iwe hivyo. Hata hivyo, sasa kuna ubatizo mmoja tu (Waefeso 4:5), na kulingana na vifungu vilivyotajwa hapo juu, muktadha wao na vifungu vingine mbalimbali, ubatizo wa Roho Mtakatifu sio ubatizo huo!

Ubatizo unaokoa ni ubatizo (kuzamishwa) katika maji kwa ajili ya ondoleo la dhambi (Matendo 2:38).

Paul Holland anafanya kazi na kanisa la Kristo Swartz Creek huko Swartz Creek, Michigan, Marekani. prholland@gmail.com

ASILI YA UBATIZO

Shadrack S. Msambaza

Hakuna ubishi kwamba Biblia inasisitiza matumizi ya maji mengi katika ubatizo uleto wokovu. Kwa mujibu wa mafundisho ya Biblia hususani Injili, ubatizo wa maji mengi ni ishara ya imani (Marko 16:15,16), mauti (Warumi 6:1-7), kuzaliwa (Yohana 3:3-5), kuosha dhambi (Matendo 2:38; 22:16) na, kuwa ndani ya Kristo (Wagalatia 3:27).

Je, ni kwa nini ubatizo uhusishe maji? Jibu; kwanza kabisa tunaona dhana kuu ya ubatizo ni “wokovu”, Paulo alisema kuwa tunapobatizwa tunafanyika kuwa kiumbe kipya (2 Wakorintho 5:17 ; Wagalatia 6:15). Kwa sababu hiyo tunatambua kuwa “ubatizo” ni mwanzo wa maisha mapya. Ni ishara ya uumbaji upya.

Katika uumbaji, Mungu, aliumba kwanza maji (Mwanzo 1:2). Kutoka katika maji, aliumba vitu vingine vyote akiwemo mwanadamu. Wataalamu wa mambo ya afya wanasema kuwa asilimia sabini ya mwili wa binadamu ni maji. Hata hivyo, uchunguzi mwingine wa kisayansi unaonesha kwamba, mtoto aliye tumboni huzungukwa na maji, na anapozaliwa maji ndiyo hutangulia kutoka kuashiria kwamba alitoka katika maji. Uhai wa viumbe wote wa duniani unategemea maji kwa asilimia kubwa.

Hivyo, sababu kuu ya kuhusisha maji katika ubatizo wa wokovu ni suala la uumbaji. Katika kitabu cha Mwanzo 1:2, tunasoma habari za Roho Mtakatifu akiwa juu ya uso wa maji. Hali kadhalika katika ubatizo wa Yesu tunasoma habari za Roho Mtakatifu akija juu ya Kristo (Mathayo 3:13-17) kama ishara ya mwanzo mpya wa huduma. Vilevile kwa mujibu wa Yesu, tunapobatizwa tunazaliwa na Roho (Yohana 3:5-8). Kuzaliwa kunamaanisha “mwanzo wa maisha mapya”.

FUNDISHO LA KUISHI KWALO

Kuhubiri Kwamba "Nakualika"

E. Claude Gardner

Yona mwasi ambaye wakati huo alitubu, alikuwa tayari kuhubiri Ninawi. Aliagizwa kuhubiri mahubiri ya Mungu. ***"Ondoka, uende Ninawi, mji ule mkubwa; ukaihubiri habari nitakayokuamuru."*** (Yona 3:2). Huu ni ujumbe wa Agano Jipya tunaopaswa kuuhubiri katika zama za Kikristo.

Hapo awali Mungu alipomtaka nabii wa kihistoria (si wa kubuniwa) kuhubiri dhidi ya mji huu movu wa Ninawi, hakutii. Inashangaza kuelewa uasi wake kwa Mungu na kisha kuchukua meli makusudi kuelekea upande mwingine. Ghafla, dhoruba kali katika bahari ilianza kutishia meli na watu waliokuwa ndani yake. Ilihitimishwa kwamba Yona atupwe baharini. Tendo hilo lilipofanyika, Mungu alitayarisha samaki mkubwa (si nyangumi) kummeza Yona. Baada ya maumivu na misukosuko mingi, hatimaye alitubu, na Mungu akasababisha samaki amtapike pwani.

Sasa alikuwa tayari kuhubiri ujumbe wa Mungu wa onyo na maangamizi yanayoweza kutokea. Mji wa Ninawi wenye watu takribani 120,000, ulikuwa mkubwa vya kutosha kiasi kwamba Yona alilazimika kuchukua safari ya siku tatu katika mji huo ili kutoa ujumbe wa Mungu.

Ujumbe ulikuwa upi? ***"Yona akaanza kuingia mji mwendo wa siku moja, akapaza sauti yake, akasema, Baada ya siku arobaini Ninawi utaangamizwa."*** (3:4). Mahubiri yake yalikuwa na matokeo gani? ***"Mungu akaona matendo yao, ya kuwa wameiacha njia yao mbaya. Basi Mungu akalighairi neno lile baya, ambalo alisema atawatenda; asilitende."*** (3:10). Hebu tujifunze kwamba ujumbe wa Injili ulio wazi na wa moja kwa moja utakuwa na matokeo yenye nguvu kiasi gani.

Mambo Matatu Kuhusu Kuhubiri

Kwanza, kuhubiri ni amri kamili ya Mungu. Kristo aliagiza, *“Akawaambia, Enendeni ulimwenguni mwote, mkaihubiri Injili kwa kila kiumbe.”* (Marko 16:15). Mtume Paulo alihimiza *“mbele za Mungu”* kuhubiri. *“Nakuagiza mbele za Mungu, na mbele za Kristo Yesu, atakayewahukumu walio hai na waliokufa; kwa kufunuliwa kwake na kwa ufalme wake; lihubiri neno, uwe tayari, wakati ukufaa na wakati usiokufaa, karipia, kemea, na kuonya kwa uvumilivu wote na mafundisho.”* (2 Timotheo 4:1-2) *“Basi wamwiteje yeye wasiyemwamini? Tena wamwaminije yeye wasiyemsikia? Tena wamsikieje pasipo mhubiri?”* (Warumi 10:14).

Kuhubiri lazima kujumuishwe katika kanisa na katika ibada ya Siku ya Bwana; lazima kuwe na *“mafundisho ya mitume”* (Matendo 2:42). Kuna aina mbili za makusanyiko. Aina ya kwanza kuhubiri kumeondolewa na sifa. Katika aina ya mwisho, kuhubiri ni jambo la kudharauliwa, kupuuzwa na kupunguzwa. Kuhubiri kunabadilishwa na ibada za kibinafsi, mihadhara na ushuhuda juu ya kile Yesu alichowatendea. Sifa imejumuishwa ili kuonesha “mahusiano” yao na Yesu. Kanisa la Agano Jipya na mpango wa kweli wa wokovu ziko kwenye ngazi ndogo. Inayoitwa "sifa" ni ya zamani na haina hisia kwa vijana wengi. Wahubiri wachanga wanapaswa kujifunza na kujifunza Neno la Mungu. Hawapaswi kutafuta mada "mbali mbali" za ajabu na kufurahisha, badala yake waeleze hadithi ya zamani ya Neno la Mungu.

Pili, kuhubiri lazima liwe Neno. Haipaswi kuwa kanuni ya imani ya kibinadamu iliyoandikwa au mapokeo ya mdomo. Mhubiri lazima asimame nyuma ya msalaba na kumhubiri Kristo. *“Maana naliazimu nisijue neno lo lote kwenu ila Yesu Kristo, naye amesulibiwa.”* (1 Wakorintho 2:2).

Paulo alisema kuna *“ole”* kama hakuhubiri Injili. *“Maana, ijapokuwa naihubiri Injili, sina la kujisifia; maana nimewekewa*

sharti; tena ole wangu nisipoihubiri Injili! (1 Wakorintho 9:16). Mhubiri hapaswi kuhatarisha nafsi yake kwa kuongeza au kupunguza neno lolote katika Neno. ***“Namshuhudia kila mtu ayasikiaye maneno ya unabii wa kitabu hiki, Mtu ye yote akiyaongeza, Mungu atamwongezea hayo mapigo yaliyoandikwa katika kitabu hiki. Na mtu ye yote akiondoa lo lote katika maneno ya unabii wa kitabu hiki, Mungu atamwondolea sehemu yake katika ule mti wa uzima, na katika ule mji mtakatifu, ambao habari zake zimeandikwa katika kitabu hiki.”*** (Ufunuo 22:18-19).

Ni wajibu wa mhubiri kutangaza kusudi lote la Mungu lililoandikwa katika Agano Jipya. Wanamfuata Paulo aliyesema Kwa ***“maana sikujiepusha na kuwahubiria habari ya kusudi lote la Mungu.”*** (Matendo 20:27).

Kuhubiri Injili kutaleta matokeo mazuri kama ilivyokuwa katika siku za kanisa la kwanza. Tunaona kwamba Paulo na washirika wake walihubiri Thesalonike, ambapo ilisababisha kupatikana Wakristo wengi na kuanzisha kanisa. Luka aliripoti matokeo hayo. ***“Na Paulo, kama ilivyokuwa desturi yake, akaingia mle walimo, akahojiana nao kwa maneno ya maandiko sabato tatu, akiyafunua na kuwaeleza ya kwamba ilimpasa Kristo kuteswa, na kufufuka katika wafu; na ya kwamba, Yesu huyu ninayewapasha ninyi habari zake ndiye Kristo. Wengine miongoni mwao wakaamini, wakashikamana na Paulo na Sila; na Wayunani waliomcha Mungu, wengi sana, na wanawake wenye cheo si wachache.”*** (Matendo 17:2-4). Neno la Mungu halitarudi bure, kama Sulemani alivyoandika, ***“Tupa chakula chako usoni pa maji; Maana utakiona baada ya siku nyingi.”*** (Mhubiri 11:1).

Tatu, kuhubiri Neno kuna ahadi za baraka nyingi. Kamwe si kosa kuhubiri Neno tu. Injili:

Huokoa

“Kwa hiyo wekeeni mbali uchafu wote na ubaya uzidio, na kupokea kwa upole neno lile lililopandwa ndani, liwezalo kuziokoa roho zenu. Lakini iweni watendaji wa neno, wala si wasikiaji tu, hali mkijidanganya nafsi zenu.” (Yakobo 1:21-22)
“Basi, sasa nawaweka katika mikono ya Mungu, na kwa neno la neema yake, ambalo laweza kuwajenga na kuwapa urithi pamoja nao wote waliotakaswa.” (Matendo 20:32).

Hutuhukumu

“Yeye anikataaye mimi, asiyeyakubali maneno yangu, anaye amhukumuye; neno hilo nililolinena ndilo litakalomhukumu siku ya mwisho.” (Yohana 12:48).

Ni Kweli

“Uwatakase kwa ile kweli neno lako ndilo kweli.”(Yohana 17:17). *“Nanyi mtaifahamu kweli, nayo hiyo kweli itawaweka huru.”* (Yohana 8:32).

Ni Uzima

“Maana Neno la Mungu li hai, tena lina nguvu, tena lina ukali kuliko upanga uwao wote ukatao kuwili, tena lachoma hata kuzigawanya nafsi na roho, na viungo na mafuta yaliyomo ndani yake; tena li jepesi kuyatambua mawazo na makusudi ya moyo.” (Waebrania 4:12). *“Ninyi mmekwisha kuwa safi kwa sababu ya lile neno nililowaambia.”* (Yohana 15:3).

Linanguvu

“Kwa maana siionei haya Injili; kwa sababu ni uweza wa Mungu uuletao wokovu, kwa kila aaminiye, kwa Myahudi kwanza, na kwa Myunani pia.” (Warumi 1:16).

Lipende na Ulitii Neno

Ni lazima mtu “alisikie” na kutii Neno la Mungu, kwa maana huzaa imani na utii. **“Basi imani chanzo chake ni kusikia, na kusikia huja kwa neno la Kristo.”** (Warumi 10:17). Mtu asiwe kama wale waliomsikia Yohana Mbatizaji lakini wakakataa kutii amri ya Mungu. Leo, wale wanaoitii Injili (Marko 16:16) wanafuata **“kusudi la Mungu”, “Lakini, Mafarisayo na wana-sheria walilipinga shauri la Mungu juu yao, kwa kuwa hawakubatizwa naye.”** (Luka 7:30). Wale wanaokataa ubatizo hukataa shauri la Mungu.

Mhubiri wa Injili lazima ahubiri mahubiri ya Mungu na kutarajia mavuno mengi ya roho zilizookolewa (Matendo 2:22-47).

E. Claude Gardner ni Raisi Mstaafu wa Chuo kikuu cha Freed-Hardeman huko Henderson, Tennessee, Marekani

TUSIMSHANGAE YONA

Shadrack S. Msambaza

Mara nyingi tunaposoma habari za Yona huwa tunastahajabu kwanini hata alithubutu kumkaidi Mungu? Watu wa Ninawi walikuwa ni watu katili na waovu, hii ni jamii ya watu ambao waliwachukua mateka ndugu zake, kuwatesa vibaya na hata kuwauwa, pindi waashuru walipoivamia Israeli ya Kaskazini (2 Wafalme 17:5-41). Hivyo, kwenda kuwahubiria habari ya wokovu haikuwa jambo rahisi kwake kulikubari kwa sababu alitaka kisasi.

Mimi na wewe, kama ilivyokuwa kwa Yona, tumetumwa kwenda kuwahubiri waovu habari njema za kusamehewa kwao bila ya kujali wametuumiza kiasi gani au watatumiza kiasi gani. Yesu aliweka hili bayana **“Angalieni, mimi nawatuma kama kondoo kati ya mbwamwitu;..”** (Mathayo 10:16). Kwa hiyo, badala ya kukaa na kumshangaa Yona, inakupasa ujihoji mwenyewe. Je, unakwenda kuwahubiri watu au unatoa visingizio?

Maoni ya Haraka juu ya Aya Muhimu

Betty Burton Choate
(Mambo ya Walawi 2:5,13)

Hata siku ya kwanza ya mikate isiyotiwa chachu, wanafunzi wake wakamwendea Yesu, wakamwambia, Ni wapi utakapo tukuandalie uile Pasaka? (Mathayo 26:17)

Nao walipokuwa wakila Yesu alitwaa mkate, akabariki, akaumega, akawapa wanafunzi wake, akasema, Twaeni, mle; huu ndio mwili wangu Akakitwaa kikombe, akashukuru, akawapa, akisema, Nyweni nyote katika hiki; kwa maana hii ndiyo damu yangu ya agano, imwagikayo kwa ajili ya wengi kwa ondoleo la dhambi. (Mathayo 26:26-28).

Hata siku ya kwanza ya juma, tulipokuwa tumekutana ili kumega mkate, Paulo akawahutubu, akiazimu kusafiri siku ya pili yake, naye akafuliza maneno yake hata usiku wa manane. (Matendo 20:7).

Kabla ya kifo chake, Bwana wetu aliwafundisha wanafunzi wake kwamba walipaswa kula mkate usiochachwa uliotumika katika sikukuu ya Pasaka kama kumbukumbu ya kifo cha kafara ya mwili wake kwa ajili yetu. Hii haikuwa kuchanganya na sheria ya Agano la Kale na Sheria Mpya ya Kristo; ilikuwa ni kumbukumbu mpya, lakini vitu viwili vilitumika kuwakilisha mwili na damu ya Bwana wetu vilikuwa ni mkate usiotiwa chachu na mzao wa mzabibu ambavyo vilikuwa sehemu ya chakula usiku ule.

Kwa hakika, katika karne ya kwanza Wakristo walitengeneza mkate huo kwa upendo, wakithamini ukweli kwamba wangeweza kutoa huduma hii muhimu kwa ajili ya ibada ya kanisa. Leo, makusanyiko mengi hutumia mkate uliookwa kwa mikono ya Wayahudi, hufanyiza kisanduku kinachosema "Si kwa ajili ya Pasaka," mara nyingi huwa na wiki au miezi kadhaa, na kukosa viambato viwili vinavyohitajika kwa ajili ya mkate wa Pasaka mafuta na chumvi [hubadilika kwasababu ya muda].

Akina dada, mnaweza kujitolea kuandaa mkate huu kwa ajili ya karamu ya ukumbusho ya Bwana wetu kwa ajili ya kusanyiko ambalo mnaabudu.

Wakati Fursa Inapobisha Hodi, Fungua Mlango!

Dale Grissom

Wakristo wakati mwingine hujaribu kutoa udhuru kwa kutohusika kwao katika uinjilisti wa binafsi kwa kudai kuwa hawawezi kupata wanafunzi wa kujifunzanao Biblia. Sawa, lakini labda tunaangalia mahali pasipo sahihi, ikiwa kweli tunatafuta!

Tumezungukwa na watu ambao wako tayari kujifunza ikiwa watafikiwa kwa njia ifaayo na kwa wakati ufaao. Marafiki, wafanyakazi wenzetu na wale wanaoumia kimwili na kihisia huwa na matazamio mazuri, kama vile washirika wa familia ya Wakristo wenzao. Wale wanaotembelea ibada wanaweza kuwa wanamtafuta Bwana na wangekaribisha mwaliko wa kujifunza.

Wengine wametembelea huduma za kanisa kwa mwaka, lakini hawajatii Injili kamwe. Je, kuna mtu aliyewahi kuchukua muda kuwatia moyo?

Kushinda nafsi zilizopotea inaweza kuwa kazi ngumu zaidi unayoweza kufanya, lakini bila shaka itakuwa yenye thawabu zaidi. Hebu fikiria: unaweza kumsaidia mtu kujiandaa kuishi na Kristo milele Mbinguni! Hakuna kazi muhimu zaidi kuliko hii!

Kushinda roho zilizopotea pia itakuwa ni kazi inayopendwa zaidi ambayo utakayowahi kuifanya.

Ni hisia ya ajabu jinsi gani wakati yule uliyemfundisha anapofikia kuelewa mpango wa Injili ya wokovu, akamtii Bwana wake katika ubatizo na kuinuka katika maisha mapya katika Kristo! Kwa hiyo, fursa inapogonga hodi, hakikisha unafungua mlango!

Dale Grissom (1927-2014) alijitoa katika uinjilisti binafsi na kufanyakazi na kanisa la Kristo huko Dexter, Missouri, Marekani.

UKRISTO KATIKA VITENDO

Kuzuia Injili

Steve Higginbotham

Hadithi inasimuliwa juu ya mhubiri ambaye wakati fulani alihubiri katika uamsho wa hema ya kizamani. Wakati wa uamsho huo, vijana wawili waliamua kumsumbua mhubiri huyo, wakitumaini kwamba angefunga virago na kuondoka mjini. Kwa hiyo, usiku mmoja baada ya mhubiri kuanza katika mahubiri yake, mmoja wa vijana hao alisimama, akakatisha ibada na kupiga kelele, "Haya mhubiri! Kuna tofauti gani kati ya mhubiri na mjinga?" Bila ya kupoteza muda, mhubiri alijibu kwa kusema, "Ninyi wawili njooni hapa na msimame kando yangu kwa muda na ninadhani hadhira inaweza kuona tofauti." Si mhubiri aliyefungasha na kuondoka.

Bila shaka, ingawa tunaweza kupata kicheko kutoka katika hadithi hiyo, kuzuia Injili si jambo la mzaha. Ingawa hatungeweza kamwe kusimama na kujaribu kwa ufedhuli kuizuia Injili, tunaweza kuwa na hatia ya kuizuia kwa njia nyinginezo zaidi kwa hila.

Je, unadhani mtu anasaidia Injili pindi mmoja:-

❖ Anapokosa ibada, si kwa sababu ya msingi, lakini kwa ukweli rahisi kwamba mkusanyiko wa watakatifu hauko juu katika orodha ya vipaumbele vyake?

❖ Je, anashindwa kuhudhuria madarasa ya Biblia ambapo anaweza kujifunza zaidi Neno la Mungu, au ikiwa ana ujuzi, huwasaidia wengine kujifunza zaidi Neno la Mungu?

❖ Anamkosoa mhubiri na kiongozi wa nyimbo kwa "utendaji" wao mdogo wa kila wiki?

❖ Ananong'ona na kugawa vikaratasi katika ibada, wakati anapogoma kushiriki uimbaji, maombi na somo la Biblia?

❖ Anamsengenya mwingine?

❖ Wakati mtu anapovaa vazi la uchochezi na kuwapa changamoto ya usafi wa moyo wale walio mbele yake?

Unaona, hoja yangu ni kwamba si lazima mtu asimame katikati ya kanisa na kukatiza ibada ili kuzuia Injili ya Kristo.

Kuna njia nyingi za hila ambazo mtu anaweza kuizuia Injili bila kufahamu ukweli kwamba hiki ndicho anachofanya.

Ndugu, kuwa makini na maisha yako. Usijiruhusu kutumiwa bila kujua kama chombo cha Shetani kuzuia Injili iokoayo ya Yesu Kristo. Fikiria wazo hili: ikiwa leo Mungu angechagua kupiga upofu, kama alivyofanya katika Matendo 13:6-11, sisi sote tuliokuwa tukizuia Injili, je, ungehitaji mtu wa kukusaidia kusoma makala hii?

Steve Higginbotham ni mhubiri wa Kanisa la Kristo Karns huko Knoxville, Tennessee, Marekani.

Vizuizi vya Maombi binafsi

Ronald D. Reeves

Sala zetu za binafsi ni za kipekee na zenye maana sana kwa kila moja. Zinadumisha muungano wetu wa kiroho na Bwana na kusaidia katika kuondoa wasiwasi binafsi kuhusu wapinzani wetu maishani. Hata hivyo, maombi yetu yote yana jambo moja: yanaweza kuzuiwa na hali mbalimbali. Yafuatayo ni baadhi ya mambo yanayozuia maombi. (1) Kuweka dhambi ya siri moyoni kutakatisha mawasiliano na Mungu (Zaburi 66:18). (2) Kutokuamini kutazuia maisha ya mtu ya maombi (Yakobo 1:6-7) (3) Ubinafsi hautahakikisha matokeo yoyote kutokana na maombi ya mtu (Yakobo 4:3). (4) Roho ya kutosamehe itazuia upokeaji wa kimungu wa maombi (Marko 11:25). (5) Kutokuwa na subira kunaweza kusababisha kushindwa katika maisha ya maombi ya mtu (Luka 18:1-7). (6) Mazoea yanaweza kuzuia maombi ya binafsi (Luka 18:9-14). (7) Kukosa kuishi na mwenzi wa ndoa kwa njia iliyokubaliwa na Mungu kunaweza kuzuia maombi yetu (1 Petro 3:7). Tukiwa na mambo haya akilini, na tusafishe mioyo yetu na “tuombe kwa imani, pasipo shaka yo yote”, utakatifu wetu (Yakobo 1:6). Ndiyo, Baba yetu wa Mbinguni anaendelea kujibu maombi. Ni lazima tukumbuke kwamba anafanya hivyo kulingana na mapenzi yake kuliko kulingana na mapenzi yetu. Kila moja ya maombi yetu na yawe yenye kumpendeza Bwana.

Ronald D. Reeves ni mhubiri wa Kanisa la Kristo College Avenue huko DeFuniak Springs, Florida, Marekani.

Tutakusanyika Mlimani!

Mark N. Posey

Utangulizi: Tunamwabudu Mungu kwa sababu anastahili (Ufunuo 4:11; :12). Mwanadamu hastahili kuabudiwa na vile vile vitu ambavyo mwanadamu huzua; hata hivyo, mwanadamu hubuni vitu vingi vinavyochukua muda na nguvu zake katika sifa, upendo na mapenzi. Mwanadamu lazima aabudu kitu sahihi. Je, ni aina gani za ibada, sahihi au si sahihi, zilizofunuliwa katika Agano Jipya?

1. **IBADA ya bure**—Tunapofuata amri za wanadamu badala ya maagizo ya Mungu ni bure, ibada yetu inakuwa bure. Ibada ya bure ni tupu na haina maana; haitatufaa kitu. Ikiwa ni ubatili, ni kana kwamba hatujamwabudu Mungu hata kidogo, nasi tutapotea. Tunapoabudu kwa njia “tunayotaka,” Mungu anavunjiwa heshima na kutukanwa (Mathayo 15:7-9; Marko 7:7). Neno “ubatili” ni kielezi kutoka katika neno la Kigiriki “maten,” linalomaanisha “bila matunda.” Ibada ya bure haikubaliki.

2. **IBADA ya kijinga**—Mtume Paulo alipokuwa Athene, alikutana na watu waliokuwa wakiabudu miungu ya uwongo ya kila namna, na vilevile Yule waliyemwita “Mungu Asiyejulikana.” Alichukua nafasi hiyo kuwaambia kuhusu “*Yule mnayemwabudu bila kumjua*” (Matendo 17:16-31). Alipokuwa akiwahubiria, aliwajulisha kwamba “*Basi, zamani zile za ujinga Mungu alijifanya kama hazioni; bali sasa anawaagiza watu wote wa kila mahali watubu*” (mstari 30). Ibada ya kijinga haikubaliki.

3. **IBADA ya kiumbe**—Muumba yuko mwenyewe, hana masharti na hana kikomo katika uweza na ujuzi. Kiumbe hicho kinatokana na Muumba. Kubadilisha ibada ya kiumbe badala ya ile ya Muumba ni kilele cha upotovu na upumbavu, kinachostahili adhabu ya ghadhabu ya Mungu, na hivyo kusababisha “uwongo.”

Paulo anatumia kipengele cha uhakika katika Warumi 1:25 si uwongo, bali ni uwongo. Uwongo huo kimsingi ni ibada ya sanamu ambayo huweka kitu mahali pa Mungu; ni uwongo kwamba unainua kitu kilichoundwa na wewe mwenyewe kuwa kama Mungu (Mwanzo 3:5). Ibadu ya kiumbe haikubaliki.

4. **IBADA ya kujitungia**—Kwa Wakolosai, Paulo alizungumza kuhusu mafundisho na amri ambazo ingawa zilionekana kuwa na hekima na utauwa, lakini zilitoka kwa wanadamu. Aliitaja hii kama "ibada ya kujitungia," (Wakolosai 2:20-23). Hivyo, Mungu hapendezwi na wale "watakaoabudu," au kujiwekea wenyewe kile ambacho hakiruhusiwi. Ibadu ya kujitungia haikubaliki.

5. **IBADA ya kweli**—Ibadu ya kweli inaongozwa na Mungu! Waabuduo wa kweli humwabudu Mungu katika roho na kweli (Yohana 4:24). Hii ina maana kuabudu kunatoka moyoni na jinsi Mungu alivyopanga, na kumetengwa kwa ajili ya Mungu pekee. Yeye pekee ndiye anayestahili, na si mtumishi wake yeyote (Ufunuo 19:10). Hatupaswi kuabudu watakatifu, manabii, sanamu, malaika, miungu yoyote ya uwongo au Mariamu, mama yake Yesu. Kuabudu ni kumtukuza na kumwinua Mungu, kuonesha uaminifu wetu, heshima, uthamini na upendo wetu kwa Baba yetu. Ibadu ya kweli ndiyo ibada pekee ambayo Mungu ataipokea na kuikubali.

Hitimisho: Ibadu ya hali ya juu zaidi ni utii kwa Mungu na Neno Lake. Tumtii Yeye badala ya mwanadamu.

Mark N. Posey anafanya kazi na kanisa la Austinville huko Decatur, Alabama, Marekani.

Ibadu ya Kweli Inahusisha Nini?

1. Wanafunzi katika karne ya kwanza walikutana SIKU YA KWANZA ya juma kumwabudu Mungu (Matendo 20:7).
2. Walisoma Maandiko (Matendo 2:42; 20:7, 11).
3. Waliomba kwa Mungu katika jina la Kristo (Matendo 2:42; Yohana 14:13).
4. Waliimba nyimbo (hakuna chombo cha muziki kinachotajwa katika ibada zao, ingawa ala zilijulikana na zinapatikana zile za kwanza zilizobuniwa na Yubali, ni kizazi cha saba tu kutoka kwa Adamu; Mungu anataka viumbe vyake vimsifu Yeye, sio kitu tulichofanya. 1 Wakorintho 14:15).
5. Walikula karamu ya ukumbusho kwa ukumbusho wa kifo cha Bwana (1 Wakorintho 11:23-26).
6. Walitoa mali zao za kimwili (1 Wakorintho 16:2).

Mafuta ni Yangu

Jason Zuehlke

Tunapoendelea na maisha, tunaangaliaje tulichonacho? Je, ni changu CHOTE kwa sababu nilipata au nimekitafuta? Je, ninaishiriki kwa sababu ninaweza? Je, nitaitumiaje? Swali kama Mkristo ni, "Ninampa nini Mungu?"

Nimeanza kuchunguza Agano la Kale ili kupata ufahamu bora au historia na asili ya Mungu ili niweze kuelewa na kutumia mafundisho katika Agano Jipya. Katika mapitio haya niliona kwamba katika mnyama aliyetolewa dhabihu aliyeelezewa katika Mambo ya Walawi sura ya 1 na 3, mafuta yote yalipaswa kutolewa kwa Mungu. Mambo ya Walawi 3:16 yasomeka hivi, *"Naye kuhani atayateketeza kwa moto juu ya madhabahu; ni chakula cha dhabihu ya kusongezwa kwa njia ya moto, iwe harufu ya kupendeza; mafuta yote ni ya Bwana.."*

Nilianza kufikiria juu ya hili *"mafuta yote ni ya Bwana."* Nilikuwa tu nimemaliza kusoma kitabu cha Kutoka kabla ya kuanza kusoma Mambo ya Walawi, na niliona kwamba Mungu aliendelea kuwaandalia watu wake. Sasa kwa kuwa alikuwa

amewatoa, aliomba mafuta. Aliruhusu Haruni na wanawe wapate chakula kutoka katika matoleo fulani, lakini tu vitu vilivyohitajiwa na si “ziada.” Nilijifunza kutokana na hili kwamba Mungu hutoa mahitaji ya watu wake na anatuomba tutoe kutoka katika wingi.

Katika Agano Jipya, tunaona katika 1 Wakorintho 16:2, **“Siku ya kwanza ya juma kila mtu kwenu na aweke akiba kwake, kwa kadiri ya kufanikiwa kwake, ili kwamba michango isifanyike hapo nitakapokuja.”** Paulo aliwaagiza Wakristo ‘waweke akiba’ kwa kadiri walivyokuwa wamefanikiwa, si kujinyima kile tulichohitaji bali kutoa kile cha ziada. Je, kwetu ni vigumu kiasi gani kutoa cha ziada? Je, ni kwa kiasi gani tunachukulia kuwa ni “ziada” na kutoa kwa Bwana? Kristo alitupa onyo la kutomfikiria Mungu katika mipango yetu. Katika Luka 12:16-21, Alisimulia mfano wa mtu tajiri ambaye alikuwa na mavuno mengi lakini hakuweza kuyahifadhi yote katika ghala lake, hivyo aliamua kujenga ghala lingine la kuhifadhia. Hakuna kitu kibaya kinachosemwa kuhusu kuwa na mali nyngi, lakini tunaona hatari katika aya zinazofuata. Tajiri aliamua kwamba ataweka akiba ya mali yake yote kwa manufaa yake mwenyewe. Kulingana na Luka 12:19, alipanga hivi: **“Kisha, nitajiambia, Ee nafsi yangu, una vitu vyema vingi ulivyojiwekea akiba kwa miaka mingi; pumzika basi, ule, unywe, ufurahi.”**

Shukrani za mtu huyu kwa Mungu zilikuwa wapi? Alitaka kumpa Mungu nini kwa shukrani kwa baraka zake zisizo na kipimo? Wasiwasi wake ulikuwa wapi kwa watu wa karibu naye wenyeshida? Alikuwa na vitu vingi sana, vingi zaidi kuliko ambavyo angehitaji, lakini lengo lake halikuwa kwa Mungu kama Mpaji wa baraka, **“Lakini Mungu akamwambia, Mpumbavu wewe, usiku huu wa leo wanataka roho yako! Na vitu ulivyojiwekea tayari vitakuwa vya nani?”** (Luka 12:20).

Sisi sote tunahitaji mahitaji ya maisha, lakini kwa kumweka Mungu mioyoni mwetu na kutoa sehemu ya yale ambayo

tumebarikiwa kurudi kwake? Ni lazima tukumbuke, Mungu anajua tunachohitaji, na kama watoto wake atatuangalia. Luka 12:31 inasema, ***"Bali utafuteni ufalme wa Mungu, na hayo mtaongezewa."***

Utatafuta nini? Utajiri wa dunia hii au hazina za Mbinguni? Usisahau kutoa "mafuta" kwa Mungu. Tumia ulichonacho kama chombo cha kumtumikia Mungu Aliyetuumba na vyote tulivyo navyo.

Jason Zuehike, Mwalimu wa Darasa la Biblia kwa Vijana huko Indianola, Mississippi, Marekani.

ANZA WEWE

Shadrack S. Msambaza

Nikiwa mwaka wa kwanza (ACSOP) 2017, majira ya Alasiri baada ya darasa. Nilikuwa juu ya gholofa la bweni letu, mimi pamoja na mwanafunzi mwenzangu tukipiga soga. Ghafla tukajikuta tukizungumza habari za kusaidia wahitaji. Ndugu Yule alianza moja kwa moja na lawama, akililaumu kanisa kwa kutokutimiza wajibu wake wa kusaidia wahitaji. Ukweli nilistahajabu na kumwuliza, "kwani kanisa ni nani?" hakuwa na jibu, nikatumia mwanya huo kuweka mambo sawa. "Unajua, watu wengi hupenda kulilaumu kanisa kwa kutokutimiza wajibu wake kana kwamba yeye si sehemu ya kanisa hilo, hii si sawa. Kanisa linaundwa na mtu mmojammoja, hivyo kulisema kanisa vibaya ni kujisema mwenyewe. Mabadiliko chanya ya kanisa yanaanza na mtu mmojammoja, hivyo, kabla ya kusema kanisa, je, huwa unatoa kiasi gani kuwasaidia wahitaji?" alikaa kimya nikagundua kuwa huwa hafanyi chochote kusaidia. "Unaona? Kama kweli tunataka kulitangaza vema kanisa ni lazima tuanze kujitoa wenyewe kwa kile kidogo tulichonacho kuwapa wahitaji. Kama huna kitu, nenda kumuhudumie kwa kumfanyia kazi fulani, au omba msaada kwa mwingine kwa ajili yake. Usiishie kulalamika tu, fanya kitu kilicho ndani ya uwezo wako, **anza wewe**".

**Imeonekana kwenye kadi
ya kuzaliwa:**

**Sahau kuhusu
yaliyopita, Huwezi
kuyabadilisha.
Sahau kuhusu siku
zijazo, Huwezi
kutabiri.**

Ndani:

**Sahau kuhusu sasa,
Sikukununulia kitu!**

Askari wa jeshi mwenye cheo cha sajenti na mwenzake mwenye cheo cha private walikuwa wakisafiri pamoja katika treni. Nilikuwa nimeketi upande mwingine kutoka kwao na aliyeketi akitazamana nao alikuwa mama mmoja na binti yake mrembo. Treni ilipoingia kwenye andaki, kila kitu

kikawa cheusi kama makaa ya mawe. Halafu, kukawa na sauti ya busu na kofi la uso.

Kifuatacho, kilichokuwa kikiendelea katika akili za watu wane.

Mama alishtuka kwamba huyu askari mwenye cheo cha private jeshini alikuwa na jeuri sana hata kumbusu binti yake akawa na hisia nzuri za kutosha hata kumpiga kofi la uso kwa kujichukulia uhuru namna ile.

Sajenti hakuweza kumlaumu private kwa kumbusu msichana mrembo, lakini alitamani kusudi lake (Yule mama) katika giza lingekuwa bora kidogo kwa kuwa alimpiga kofi la uso yeye na sio private.

Private aliketi gizani akiwa na utoshelevu wa fikra “Ni mara ngapi ambapo ukimbusu msichana mrembo unampiga kofi la uso sajenti wako, yote hayo katika siku moja!”

Daktari alimpeleka Ben katika chumba na kusema, “Ben, nina habari nzuri na habari mbaya.”

Ben akasema, “Nipe habari nzuri.” “Wanakwenda kuupa ugonjwa jina lako.”

Mke wangu hupata mawazo ya kipuuzi. Anadai kwamba mimi ni mshabiki kindakindaki wa mpira. Anasema ninachosoma pekee ni kuhusu mpira, na siku zote hufikiria mpira. Nilimwambia kwamba yuko mbali na msingi.

Katika msafara wa kupanda mlimani Kiongozi Mswis aliwaonya watalii wa kimarekani, “Kuwa makini msianguke; ni sehemu hatari. Hata hivyo, kama ukianguka,” aliongeza bila kujali, “kumbuka kutazama upande wa kulia uwanda ni mzuri ajabu!”

- Kama ukiianza siku bila ya kafeini,
- Kama daima ni mchangamfu,
- Kama unaweza kula chakula kimoja kila siku na kushukuru,
- Kama ukiwa muelewa pindi wapendwa wako wanapotingwa na shughuli kwa ajili yako,
- Kama kamwe haumtendei vizuri rafiki yako tajiri kuliko rafiki yako fukara,
- Kama unaukabili ulimwengu bila ya uwongo na udanganyifu,
- ...basi huenda wewe ni mbwa wa familia.

Sheria ya Eneo: Haijarishi unaenda wapi, upo hapo.

“Tairi langu lilikuwa linagongagonga.
Nilidhani ilikuwa gorofa.

Nilipotazama tairi...
Niliona paka wako.
Pole!"

Mama aliwapeleka watoto wake wadogo mgahawani, na pindi chakula chao kilipoletwa mvulana wa miaka 6 aliomba kama angeweza kuombea chakula. Waliinamisha vichwa vyao naye akasema, "Mungu ni mwema, Mungu ni mkuu, tunakushukuru kwa chakula, na ningekushukuru zaidi

kama mama akitununulia aiskrimu, kwa uhuru na haki sisi sote. Amina."

Ni tathmini ya ukweli ya mzee Clem, kama angewahi kusema kilichopo akilini mwake angekosa chakusema.

Imekuwa ikisemwa kwamba mpango wa mlo ni kwa watu wanene na ambao wamechoshwanao.

Je, Unapimape?

**Malaika wa Bwana hufanya kituo,
Akiwazungukia wamchao na kuwaokoa.**

Macho ya Bwana huwaelekea wenye haki, Na masikio yake hukielekea kilio chao. Uso wa Bwana ni juu ya watenda mabaya, Aliondoe kumbukumbu lao duniani. Walilia, naye Bwana akasikia, Akawaonya na taabu zao zote. Bwana yu karibu nao waliovunjika moyo, Na waliopondeka roho huwaokoa. Mateso ya mwenye haki ni mengi, Lakini Bwana humponya nayo yote. Huihifadhi mifupa yake yote, Haukuvunjika hata mmoja. Uovu utamwua asiye haki, Nao wamchukiao

mwenye haki watahukumiwa.

Bwana huzikomboa nafsi za
watumishi wake, Wala
hawatahukumiwa wote
wamkimbiliao.

Zaburi 34:7, 15-22

Kuwa Mtumishi

Gary C. Hampton

Paulo alimtangaza Yesu kama mfano mkuu wa mtumishi. Alifuata mfano huo katika kulitumikia kanisa la Filipi. Aliweza kupanua huduma yake kwa makanisa mbalimbali kwa kutuma wajumbe waaminifu kwao, kama vile Timotheo, ambaye alimwamini kuchunguza hali ya kanisa la Filipi. Timotheo aliwapelekea ujumbe kutoka kwa Paulo na kuripoti mambo ambayo aliyoyaona katika kanisa. Paulo alitarajia ripoti hiyo kuwa nzuri, kama alivyosema ingemfariji (Wafilipi 2:1-19).

Timotheo ndiye ambaye Paulo angeweza kumtegemea ili kuhangaikia ustawi wa kanisa (Wafilipi 2:20). Aliwaambia ndugu wa Korintho, ***“Lakini, Timotheo akija, angalieni akae kwenu pasipo hofu; maana anaifanya kazi ya Bwana vile vile kama mimi mwenyewe;”*** (1 Wakorintho 16:10). Imani ya Paulo kwa Timotheo inaweza kuonekana alipomfafanua kuwa mfanyakazi mwenzake, ***“mwana wa kweli katika imani”*** na ndugu ambaye alikuwa amehubiri kati ya Wakorintho (Warumi 16:21; 1 Timotheo 1:2; 18; 2 Timotheo 1:2); 2 Wakorintho 1:1, 19).

Kuhangaikia kanisa la Thesalonike kulimsukuma Paulo kuchagua kuachwa peke yake huko Athene na kumtuma (1 Wathesalonike 3:12). Wengine walitafuta faida yao binafsi tu, lakini Timotheo, kama sarafu au chuma cha thamani ambacho kilikuwa kimethibitishwa kuwa halisi, alijulikana kama mtu aliyelipenda kanisa sana kama Paulo baba yake katika imani. Mtume huyo alipanga kumpeleka Filipi mara tu Paulo atakapojua jinsi kesi yake ingeendelea. Aliamini katika utunzaji wa Mungu na alihisi hakika

kwamba angeachiliwa hivi karibuni ili aweze kutembelea Filipi (Wafilipi 2:21-24).

Kila mmoja wetu anaweza kuleta mabadiliko kwa kuonesha moyo wa kitumishi. Hebu tuzingatie ustawi wa wengine na tujitoe ili tuwapatie mahitaji yao.

Gary C. Hampton ni mhubiri wa kusanyiko la Siwell Road huko Jackson, Mississippi, Marekani.

UTUMISHI NI KITUKO

Shadrack S. Msambaza

Mtumishi anayetaka kuacha utumishi kwa sababu ya matatizo si mtumishi na hajawahi kuwa mtumishi. Mtumishi asiyekumbana na matatizo tangu Januari hadi Disemba ni mtumishi jina.

“Maana nadhani ya kuwa Mungu ametutoa sisi mitume mwisho, kama watu waliohukumiwa wauawe; kwa sababu tumekuwa tamasha kwa dunia; kwa malaika na wanadamu.” (1 Wakorintho 4:9). Ingawa hapo Paulo anazungumzia hali zao mitume, lakini dhana hiyo inabaki kuwa hivyo kwa watumishi wote.

Kinachosikitisha katika hili, si tu kwamba watumishi wamekuwa vituko kwa ulimwengu lakini hata kwa baadhi ya washirika wa makusanyiko wanayoyahudumia.

Watu hawapendi kuambiwa nini chakufanya, zaidi sana hawapendi kuambiwa kuwa wamekosea. Mtumishi afanyapo yale ambayo baadhi ya watu wasiyopenda kusikia hugeuka na kuwa maadui. Mikaya alichukiwa na mfalme wa Israeli kwa sababu tu daima alikuwa akimwambia ukweli (1 Wafalme 22:7). Yohana Mbatizaji alifungwa na kukatwa kichwa kwa sababu tu alikemea dhambi ya mfalme (Mathayo 14:3,4,8,10). Kwa sababu tu ya utumishi Yesu aligeuzwa tamasha mbele za watu wote wakubwa kwa wadogo hata hivyo hakukata tamaa, aliendelea na mapambano. Mtume Paulo aliandika ***“lihubiri neno, uwe tayari, wakati ukufaa na wakati usiokufaa, karipia, kemea, na kuonya kwa uvumilivu wote na mafundisho.”*** (2 Timotheo 4:2).

MAISHA YA KILA SIKU YA UKRISTO

Kamari: Ni Dau Baya

Clarence DeLoach, Jr.

Kulikuwa na wakati katika taifa hili ambapo kamari ilionekana kuwa mbaya na mbaya kimaadili. Sasa inakadiriwa kuwa 75% ya Wamarekani wanachezea pesa. Mwaka jana watu wengi walienda kwenye kasino kuliko kuhudhuria michezo ya ligi kuu ya mpira wa baseball. Jumla ya pesa iliyotumiwa na washiriki wote wa kanisa wa kila aina na misururu katika kutoa hisani kwa mwaka mzima ingelingana tu na kiasi ambacho Waamerika hucheza kamari ndani ya siku tatu na nusu pekee. Dola nusu trilioni zinauzwa kila mwaka katika nchi hii.

Kile ambacho hapo awali kilichukuliwa kuwa ni kibaya sasa kinachukuliwa kuwa kizuri. George Washington aliwahi kusema, "Huu ni uovu unaozaa kila uovu unaowezekana. Ni mtoto wa ubakhili, ndugu wa uovu na baba wa uharibifu." Haijalishi jinsi kamari inavyoheshimika. Inabaki kuwa dau baya.

1. **Ni mbaya kwa familia.** Watangazaji huahidi pesa nyingi kwa elimu, wazee, mbuga za umma, nk. Walakini, chini ya nusu ya pesa za bahati nasibu hurejeshwa katika majimbo. Baadhi ya hazina za serikali zilipata faida ya asilimia moja pekee. Bado ni nani anayevuna zaidi ya bilioni kumi kwa mwaka katika tiketi za bahati nasibu? Asilimia sabini na tano ya wanaonunua tiketi ni maskini. Baadhi ya familia za kipato cha chini zilitumia 20% ya mapato yao kwenye tiketi za bahati nasibu. Kwa wengine, ni kama homa inayowashika.

2. **Ni mbaya kwa uhalifu.** Wacheza kamari wawili kati ya watatu wenye matatizo hutenda uhalifu ili kufadhili mazoea yao. Ripoti moja ilisema 40% ya uhalifu wa kizungu ni kucheza kamari. Miaka kumi tu baada ya kuanzishwa kwa kamari ya kasino katika Jiji la Atlantic, uhalifu uliongezeka kwa 100%. Katika Mississippi iliyo karibu ambako kasino zimeongezeka, wizi wa kutumia silaha na ubakaji umeongezeka mara tatu, na wizi, wizi na wizi wa magari umeongezeka maradufu. Hakuna shaka kwamba uhalifu uliopangwa, pamoja na wakopaji na ukahaba, hufuata kwa karibu biashara ya kamari.

3. **Ni mbaya kwa biashara.** Kamari huelekeza pesa kutoka katika biashara ya rejareja. Uchunguzi mmoja wa chuo kikuu ulifunua kwamba kwa kila mapato ya kamari ya dola yanayoletwa katika serikali, raia watalipa kuanzia dola tatu hadi saba kwa gharama zilizofichwa kama vile kutekeleza sheria. Hiyo haina maana ya kiuchumi.

4. **Ni mbaya kwa vijana.** Vijana wana uwezekano mara mbili ya watu wazima kuwa wacheza kamari ambao wamelazimishwa kuanza kucheza kamari kabla ya umri wa miaka 14 [hicho ni kiwango cha umri wa ujana kwa Wamarekani]. Huanza na kuweka kamari kwenye hafla za michezo, michezo ya ubao au michezo ya ustadi binafsi. Kamari imeitwa "uraibu unaokua kwa kasi zaidi" huko Amerika. Utashangaa kujua, lakini ni kweli, kwamba wazazi

wamemaliza akaunti za benki, wamechukua rehani ya pili na kutoa ili kufidia madeni ya kamari ya watoto wao.

Kamari ni dau baya! Inakiuka kila kanuni ya uaminifu, kazi, wajibu na uwakili katika Biblia. Ni janga na balaa juu ya Amerika [na dunia yote], na haina nafasi katika maisha ya Mkristo.

Clarence DeLoach, Jr. amehubiri kwa miaka mingi na sasa anaishi Cookeville, Tennessee, Marekani.

SABABU 2 za KUCHEZA KAMARI

Shadrack S. Msambaza

Kuna aina mbili kuu za kamari. Aina ya kwanza ya kamari ni dau linalowekwa na pande mbili au zaidi za wachezaji, kisha wanashindania dau hilo kwa kucheza mchezo fulani. Aina ya pili ni kamari ya ubashiri. Hapa wahusika wanaweka dau juu ya matokeo ya mchezo fulani ambao wachezaji si wao, kwa mfano mpira wa miguu n.k. Mara nyingi katika kamari uhusishwa na upangaji wa matokeo. Tendo hilo huenda mbali hata kuwahusisha washiriki wa mchezo fulani unaowekewa dau kudanganya au kuzembea ili kumfanya mweka dau fulani katika kamari aweze kushinda. Hivyo, kamari na Rushwa ni kama ndugu mapacha.

Ingawa Biblia haizungumzi moja kwa moja kuhusu kamari lakini unapoangalia matokeo na sababu za uchezaji kamari unaweza kuona ukinzani wa kimaadili. Ebu tuchunguze kwa ufupi sababu kuu mbili zinazowafanya watu kucheza kamari.

Tamaa. Watu wengi wanapenda kupata mafanikio makubwa kwa muda mfupi. Kitendo hicho huona moja ya sehemu ambayo wanaweza kuikimbilia ni kamari. Kwa bahati mbaya hata wakipata bado hawatosheki, na hapo hujikuta wakiwa waraibu.

Kukatatamaa. Changamoto za maisha ya kiuchumi zimewafanya waliowengi kujiingiza kwenye mchezo huu wakitumaini siku moja kufanikiwa. Hata hivyo, tatizo hili linahusishwa na uvivu ndani yake, na mtu akishakuwa mraibu hujikuta akitumia fedha nyingi katika kamari bila ya mafanikio aliyoyatarajia.

Jambo moja linaloshangaza katika kamari ni kuona kwamba idadi kubwa ya waraibu ni watu mafukara, hawa uchangia kwa kiasi kikubwa kuwatajirisha wachezeshaji huku wao wakibaki na matumaini tu. Tuwafundishe vijana wetu ili kuwanusulu na janga hili.

MAISHA YA KILA SIKU YA UKRISTO

Mtazamo wa Kustahimili Dhambi

Jim Poland

Je, tumekuza mtazamo wa kustahimili dhambi? Je, unakumbuka wakati dhambi ilipoitwa dhambi? Sasa, inajulikana kama ugonjwa wa mwathirika!

Mwizi wakati fulani aliitwa hivyo tu, mwizi. Sasa mtu maskini mwenye bahati mbaya anaugua kleptomania (kutoka neno la Kigiriki la mwizi). Walakini, ikiwa tunaiweka alama au kuigundua kama kleptomania, basi ni shida tu, ugonjwa. Ikiwa mtu anaiba pesa kutoka katika rejista ya pesa, anaitwa mwenye hatia ya "ufisadi mdogo." Ikiwa mtu ataondoa akaunti ya benki ya kampuni na kuelekea nchi ya kigeni, "anafuja pesa."

Sodoma na ushoga wakati mmoja ulikuwa upotovu wa kuchukiza katika sehemu kubwa ya tamaduni leo. Ushoga hata unakuzwa kama "mtindo mbadala wa maisha" au "mwelekeo wa ngono." Kama maelezo yanavyoenda, unaweza kuwa na mkono wa kulia au mwingine wa kushoto; wengine ni wapenzi wa jinsia tofauti na wengine ni wapenzi wa jinsia moja, kwa hiyo ni sawa tu.

Jamii yetu imeenda mbali zaidi ili kujiweka katika maelewano kutoka katika adabu yoyote ya maadili na wema wa kijasiri katika ukweli! Hatuwezi kumlaumu Mungu kwa kisingizio cha maumbile kwa ajili ya kutetea dhambi na upotovu!

Biblia inasema, "Mtu ajaribiwapo, asiseme, Ninajaribiwa na Mungu; maana Mungu hawezi kujaribiwa na maovu, wala yeye mwenyewe hamjaribu mtu. Lakini kila mmoja hujaribiwa na tamaa yake mwenyewe huku akivutwa na kudanganywa. Halafu ile tamaa ikiisha kuchukua mimba huzaa dhambi, na ile dhambi ikiisha kukomaa huzaa mauti. Ndugu zangu wapenzi,

msidanganyike.” (Yakobo 1:13-16). Wale watendao “***...mambo ya jinsi hiyo hawataurithi ufalme wa Mungu.*** (Wagalatia 5:16-21).

“Au hamjui ya kuwa wadhalmu hawataurithi ufalme wa Mungu? Msidanganyike; waasherati hawataurithi ufalme wa Mungu, wala waabudu sanamu, wala wazinzi, wala wafiraji, wala walawiti, wala wevi, wala watamanio, wala walevi, wala watukanaji, wala wanyang'anyi.” (1 Wakorintho 6:9-10). Wizi, ulevi ushoga na mambo mengine kama hayo bado ni dhambi ambazo hazipaswi kufanywa, wenye dhambi wanapaswa kutubu kwa sababu dhambi humtenganisha mwanadamu na Mungu. Inawafanya watu wasiwe waadilifu, na hivyo, wasio haki hawataurithi ufalme wa Mungu! Mtu hawezi kuwa mtoto wa Mungu na mshirika mwaminifu wa kanisa lake huku akifanya mambo kama hayo.

Wote kila mahali wameitwa ili waoshwe na mambo haya na kutakaswa na kuhesabiwa haki katika jina lililobarikiwa la Yesu Bwana wetu na Roho wa Mungu. Roho Mtakatifu aliongoza ujumbe huu kwa wale wa Korintho ambao walikuwa wamezoea maisha kama hayo huko nyuma. ***“Na baadhi yenu mlikuwa watu wa namna hii; lakini mlioshwa, lakini mlitakaswa, lakini mlihesabiwa haki katika jina la Bwana Yesu Kristo, na katika Roho wa Mungu wetu.”*** (1 Wakorintho 6:11).

Wale watendao kinyume cha utauwa na pamoja haki na wale wanaokubali mambo hayo ***“Na kama walivyokataa kuwa na Mungu katika fahamu zao,”*** (Warumi 1:28; taz. 1:18-32) ***“kwa sababu wote wamefanya dhambi, na kupungukiwa na utukufu wa Mungu;”*** (Warumi 3:23). Kwa hiyo, wote wanahitaji kutubu na kubatizwa katika jina la Yesu kwa ajili ya ondoleo la dhambi na kuongezwa na Bwana katika kanisa lake (Matendo 2:38-47). Wote waliookolewa wanapaswa kuishi mbali na dhambi iwezekanavyo. ***“Furahini siku zote; ombeni bila kukoma; shukuruni kwa kila jambo; maana hayo ni mapenzi ya Mungu kwenu katika Kristo***

Yesu. Msimzimishe Roho; msitweze unabii; jaribuni mambo yote; lishikeni lililo jema; jitengeni na ubaya wa kila namna.” (1 Wathesalonike 5:16-22).

“Tukisema ya kwamba twashirikiana naye, tena tukienenda gizani, twasema uongo, wala hatuifanyi iliyo kweli; bali tukienenda nuruni, kama yeye alivyo katika nuru, twashirikiana sisi kwa sisi, na damu yake Yesu, Mwana wake, yatusafisha dhambi yote.” (1 Yohana 1:6-7). “Msiipende dunia, wala mambo yaliyomo katika dunia. Mtu akiipenda dunia, kumpenda Baba hakumo ndani yake. Maana kila kilichomo duniani, yaani, tamaa ya mwili, na tamaa ya macho, na kiburi cha uzima, havitokani na Baba, bali vyatokana na dunia. Na dunia inapita, pamoja na tamaa zake, bali yeye afanyaye mapenzi ya Mungu adumu hata milele.” (1Yohana 2:15-17).

Jim Poland ni mhubiri wa Kanisa la Kristo huko Carthage, Missouri, Marekani.

MCHAKATO WA DHAMBI : Yakobo 1:14 - 15

Shadrack S. Msambaza

- I. Lakini kila mmoja hujaribiwa na tamaa yake mwenyewe huku akivutwa na kudanganywa.**
  - A. Mwanamke alipoona ya kuwa ule mti wafaa kwa chakula, wapendeza macho, nao ni mti wa kutamanika kwa maarifa, basi alitwaa katika matunda yake akala, akampa na mumewe, naye akala. (Mwanzo 3:6).
- II. Halafu ile tamaa ikiisha kuchukua mimba huzaa dhambi,**
  - A. Basi Daudi akapeleka wajumbe, akamtwaa; naye akaingia kwake; naye akalala naye;.. (2 Samweli 11:4).
- III. na ile dhambi ikiisha kukomaa huzaa mauti.**
  - A. lakini maovu yenu yamewafarikisha ninyi na Mungu wenu, na dhambi zenu zimeuficha uso wake msiuone, hata hataki kusikia. (Isaya 59:2).

Urithi wa Mungu

Dwight Fuqua

Hupendi watoto? Mimi nawapenda! Nguvu zao na kutokuwa na hatia ni furaha kuwatazama. Kumeta kwa jicho la mtoto kunang'aa zaidi kuliko almasi na kunaweza kuvutia hata walio na moyo mgumu zaidi.

Watoto ni wa thamani sana! Usisahau kamwe kwamba watoto wako ni baraka kutoka kwa Mungu. Kwa maneno ya Sulemani, ***"Tazama, wana ndio urithi wa Bwana, Uzao wa tumbo ni thawabu."*** (Zaburi 127:3). Kama wazazi, sisi ni wasimamizi wa maisha ya watoto wetu. Kama mawakili, tuna wajibu wa ajabu wa ***"...waleeni katika adabu na maonyo ya Bwana."*** (Waefeso 6:4). Mara nyingi tumetafakari neno hili, ***"Mlee mtoto katika njia impasayo, naye hataiacha hata atakapokuwa mzee."*** (Mithali 22:6).

Tunafanya kila juhudi kuhakikisha ustawi wa kimwili wa watoto wetu. Tunataka chakula bora, mavazi na elimu ambayo pesa inaweza kununua. "Si kingine bali kilichobora kwa mtoto wangu!" haki! Vipi kuhusu maisha yao ya kiroho? Je, tunaweza kumudu kupuuza hali njema yao ya kiroho? Je, kuna faida gani kuwafundisha jinsi ya kupata riziki isipokuwa tukiwafundisha jinsi ya kuishi? Watoto wengi sana leo wana kila kitu kwa ajili ya kuishi na hakuna "cha" maana katika hivyo. Inasikitisha sana!

Vipi kuhusu watoto wako? Vipi kuhusu wajukuu wako? Je, wanahudhuria Shule ya Jumapili na Mafunzo ya Biblia? Je, "unawatuma" au "unawaleta"? Watoto wako wanahitaji kuwa katika madarasa ya Biblia na katika mikusanyiko ya ibada. Kwa hiyo, **ibada inapaswa kuwa jambo la familia!**

Vipi kuhusu mafunzo ya kiroho kwa watoto wako nyumbani? Madarasa ya Biblia wanayohudhuria Jumapili na Jumatano [au siku nyingine yo yote] yamekusudiwa kuongezea (sio kuchukua nafasi) ya mafunzo yao ya nyumbani. ***“Na maneno haya ninayokuamuru leo, yatakuwa katika moyo wako;”*** (Kumbukumbu la Torati 6:6-7). Changamoto ya maisha yetu! Huwapendi watoto wako?

Dwight Fuqua ni mhubiri wa kanisa la Kristo Findlay huko Sparta, Tennessee, Marekani.

WATOTO NA DHAMBI YA ASILI

Shadrack S. Msambaza

Ni fundisho lililojaa ulimwenguni pote kuwa watoto wana dhambi ya asili waliyoirithi kutoka kwa Adamu na Hawa. Kwa mujibu wa fundisho hilo, ili watoto hawa waondokane na dhambi hiyo inabidi wabatizwe ili kuosha dhambi zao. Je, Biblia inasemaje?

Dhambi inaanza katika umri wa ujana na sio utoto. ***“Bwana akasema moyoni, Sitailaani nchi tena baada ya hayo kwa sababu ya wanadamu, maana mawazo ya moyo wa mwanadamu ni mabaya tangu ujana wake;..”*** (Mwanzo 8:21).

Kila mtu atahukumikiwa kwa dhambi alizotenda sio alizorithi kwa kuwa dhambi hairithiwi. ***“Kwa maana imetupasa sisi sote kudhihirishwa mbele ya kiti cha hukumu cha Kristo, ili kila mtu apokee ijara ya mambo aliyotenda kwa mwili, kadiri alivyotenda, kwamba ni mema au mabaya.”*** (2 Wakorintho 5:10). ***“Roho itendayo dhambi, ndiyo itakayokufa; mwana hatachukua uovu wa baba yake, wala baba hatachukua uovu wa mwanawe, haki yake mwenye haki itakuwa juu yake, na uovu wake mwenye uovu utakuwa juu yake.”*** (Ezekieli 18:1-4,20).

Yesu alisema kuwa watoto wadogo hawana dhambi. ***“...watoto kama hawa ufalme wa Mungu ni wao.”*** (Marko 10:14).

Kuna maandiko mengine mengi yanayoshuhudia kuwa mtoto mdogo hana dhambi. Basi sasa inatupasa kujiadhali na mafundisho ya jinsi hiyo yasiyotokana na Mungu.

NYUMBA YA KIKRISTO

“Mungu, Ndoa na Mimi”

Dan R. Owen

Jambo la thamani zaidi katika maisha yetu ni uhusiano wetu na Mungu. Kwa njia moja au nyingine, uhusiano huo hauwezi kutenganishwa na ndoa ya mtu. Ikiwa mtu hajaoa, uhusiano wa mtu huyo pamoja na Mungu unategemea kama mtu ataheshimu taasisi ya ndoa katika mwenendo wake. Ikiwa mtu amefunga ndoa, mwenendo wa ndoa hiyo hauwezi kutenganishwa na uhusiano wa mtu huyo pamoja na Mungu. Daima kanisa linahitaji kuweka mkazo mkubwa juu ya ndoa ya kibiblia kwa sababu kwa kufanya hivi tunasaidia watu kuokolewa milele. Kwa wale waliofunga ndoa, ndoa inamchango katika uhusiano wa mtu na Mungu.

Ni Mungu aliyeanzisha ndoa kwanza. Ni sehemu ya utaratibu Wake wa uumbaji. Ilikuwa ni ndoa ya mwanaume mmoja na

mwanamke mmoja. Ilikuwa ushirikiano katika maisha, ahadi ya maisha. Ni taasisi takatifu ya Mungu na ya msingi.

Mungu anahusika katika agano la ndoa. Yeye ni shahidi wa kiungu wa mapatano matakatifu pindi watu wawili wanapoweka nadhiri kuoana. Kwa kweli Mungu anajiunga nao, anaandika mbinguni kuungana kwao na binafsi anapendezwa na kudumu kwa uhusiano huo.

Mungu anahusika katika mwenendo wa kila siku wa ndoa. Anahusika katika mambo madogo, mambo ya kila siku ambayo hufanywa wakati wa maisha yetu. Anahusika katika mazungumzo ya kila siku, maingiliano, majadiliano, simu, ahadi na kila kitu kinachotokea kati ya wanandoa. Mungu ameamuru utii kwa kila mmoja kwa mahitaji ya mtu mwingine. Aameamuru wema, kutokuwa na ubinafsi, ufahamu, malezi na ushiriki wa mambo yote mazuri katika maisha. Tunafanya mapenzi ya Mungu kama Wakristo tunapojitahidi kujiendesha kwa wenzi wetu kama Mungu alivyotuamuru katika Neno Lake. Tunafanya hivyo ili 'sala zetu zisizuiliwe,' Hatuwezi kumuweka Mungu nje ya ndoa zetu.

Uaminifu katika ndoa unahusika moja kwa moja katika ustawi wa kiroho. Kudumisha uhusiano mzuri wa kimapenzi na mwenzi wa ndoa ni sehemu ya amri ya Mungu (1 Wakorintho 7:1-5). Ukosefu wa uaminifu katika ndoa ni tabia inayosababisha nafsi kupotea milele (Waebrania 13:4).

Ndoa machoni pa Mungu ni ya kudumu. Hatuwezi kufanya biashara ya ndoa kama magari. Uasherati na kifo ndio sababu pekee ya Mungu ya kukomesha ndoa. Jambo kuu ni kwamba ndoa na ustawi wa kiroho huenda pamoja. Ndoa yangu na kutembea kwangu na Mungu haviwezi kutenganishwa. Kwa kuzingatia hili, kila mmoja wetu anapaswa kufanya chochote kinachohitajika ili kuheshimu agano la ndoa.

Dan R. Owen anafanyakazi na kusanyiko la Broadway huko Paducah, Kentucky, Marekani.

DAKIKA 5 ZA KUJIFUNZA BIBLIA

Paula Bates

Danieli

1. “na watu wote wanaokaa duniani wamehesabiwa kuwa _____, naye hufanya kama _____, katika jeshi la mbinguni, na katika hao wanaokaa duniani; wala hapana awezaye _____ mkono wake, wala kumwuliza, Unafanya nini wewe? (Danieli 4:35).
2. “Basi mimi, _____, namhimidi _____ wa mbinguni, namtukuza na kumheshimu; maana matendo yake yote ni _____, na njia zake ni za _____; na wale waendao kwa _____, yeye aweza kuwadhili.” (Danieli 4:37).
3. “Na wewe, mwanawe, _____, hukujinyenyekeza moyo wako, ijapokuwa ulijua hayo yote. Bali umejiinua juu ya Bwana wa mbingu; nao wamevileta _____ vya nyumba yake mbele yako; na wewe, na wakuu wako, na wake zako, na masuria wako, _____; nawe umeisifu _____ ya fedha na ya dhahabu na ya shaba, na ya chuma, na ya mti, na ya mawe; wasioona, wala kusikia, wala kujua neno lo lote; na Mungu yule, ambaye pumzi yako i mkononi mwake, na njia zako zote ni zake, _____.” (Danieli 5:22-23).
4. “Nikaona katika njozi za usiku, na tazama, mmoja aliye mfano wa mwanadamu akaja pamoja na mawingu ya mbingu akamkaribia huyo mzee wa siku, wakamleta karibu naye. Naye akapewa _____, na _____, na _____, ili watu wa kabila zote, na taifa zote, na lugha zote, wamtumikie; mamlaka yake ni mamlaka ya _____, ambayo hayatapita kamwe, na ufalme wake ni ufalme usioweza kuangamizwa.” (Danieli 7:13-14).
5. “Nikamwomba Bwana, Mungu wangu, nikaungama, nikasema, Ee Bwana, _____, mwenye kutisha, ashikaye _____ na rehema kwao _____, na kuzishika _____ zake;” (Danieli 9:14). .

Majibu

1. Si kitu, Atakavyo, kuuzuia,
2. Nebukadreza, Mfalme, kweli, adili, kutakabari,
3. Ee Belshaza, vyombo, mmevinywea, miungu, hukumtukuza,
4. Mamlaka, utukufu, ufalme, milele,
5. Mungu mkuu, maagano, wampendao, amri,

“Yeye Asiye Kinyume Chetu Yu Upande Wetu”

Kevin L. Moore

Mitume walimkataza mtu kutoa pepo kwa jina la Yesu ambaye hakuambatana nao. Bwana akasema, *“Msimkataze... kwa maana asiye kinyume chetu yu upande wetu”* (Marko 9:38-40). Yesu alimaanisha nini kwa maneno hayo, na yana maana gani kwetu leo?

Uwezo wa kufanya miujiza ungeweza tu kutoka kwa moja ya vyanzo

viwili: kutoka kwa Mungu (Yohana 3:2) au kutoka kwa shetani (2 Wathesalonike 2:9). Mtu ambaye mitume walikuwa wamemkataza hasingeweza kupokea nguvu kutoka kwa shetani, kwa sababu **"Na Shetani akimtoa Shetani, amefitinika juu ya nafsi yake;"** (Mathayo 12:26). Uwezo wa mtu huyu wa kutoa pepo, lazima uwe ulitoka kwa Mungu. Yesu alikuwa na wanafunzi wengine zaidi ya wale kumi na wawili waliopewa uwezo wa kutoa pepo (rej. Luka 10:11-17).

Basi, mitume walimaanisha nini waliposema, "hafuatani nasi"? (Luka 9:49). Hiyo ni kusema, hakuwa katika "kundi lao" la mitume, ingawa bado alikuwa mfuasi mwaminifu wa Yesu. Ingawa wengine walikuwa na nia zisizofaa na walitaka kutumia miujiza kwa sababu zisizofaa (Mathayo 24:24; Matendo 8:18-21; 19:13-17), ni wazi mtu huyo hakuwa adui wa ile kweli.

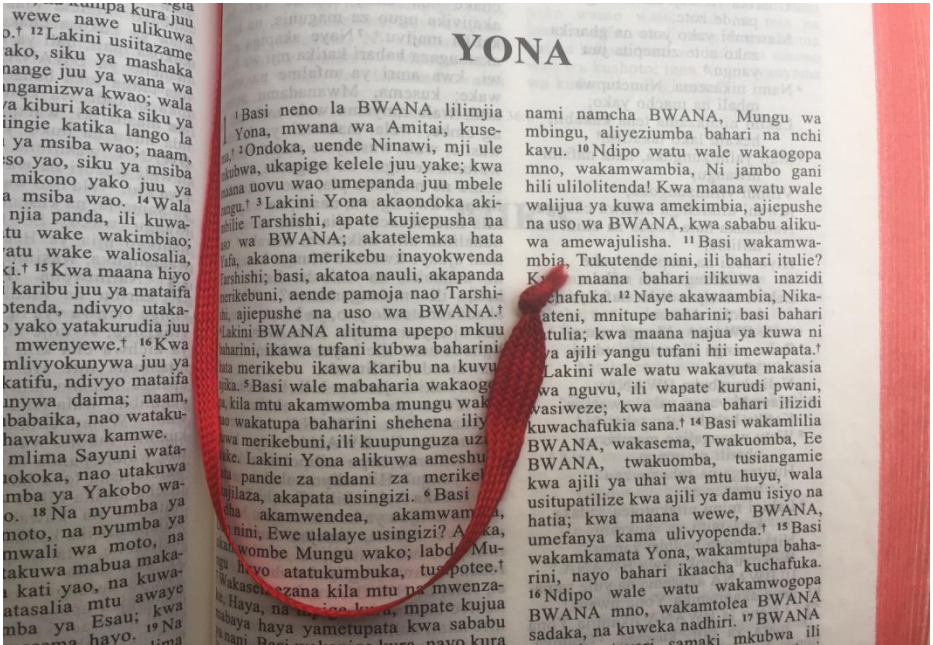
Katika muktadha, mitume walikuwa wakibishana juu ya **"ni nani atayekuwa mkuu"** (Marko 9:33-34). Kiburi chao kilioneshwa zaidi katika kujaribu kumkataza mtu fulani asifanye matendo mema katika jina la Kristo, kwa sababu tu hakuwa mtume mashuhuri. Yesu aliwahakikishia kwamba mtu huyo yuko **"upande wetu."** Hali hii ni sawa na ile iliyorekodiwa katika Hesabu 11:24-30. Wazee wawili wa Israeli hawakupaswa kukatazwa.

Kutoka katika mtazamo wa ukweli dhidi ya makosa, hukumu ya Bwana iko wazi: **"Mtu asiye pamoja nami yu kinyume changu, na mtu asiyekusanya pamoja nami hutapanya"** (Mathayo 12:30). Hata hivyo, kwa maoni ya mitume wenye wivu ambao wangekataza kazi njema ya mwanafunzi mwenzao, Yesu alisema, **"mtu ambaye si kinyume chetu yu upande wetu."** Katika pambano kati ya ufalme wa Mungu na ufalme wa Shetani, hakuna kuwa katikati. Mtu ni lazima awe aidha upande wa Bwana au upande wa shetani. Umesimama upande wa nani?

Kevin L. Moore anafundisha Biblia na umisheni katika Chuo kikuu cha Freed-Hardeman huko Henderson, Tennessee, Marekani.

MASOMO KATIKA ANDIKO

Ni Zaidi ya Hadithi ya Samaki

David Shannon

Ubaguzi wa Yona ulimfanya akimbie asiende Ninawi, ambapo Mungu alimwamuru akawahubirie Waninawi. Hatimaye aliwahubiria, lakini kumbuka kwamba ujumbe ulikuwa wa kuwaambia juu ya kuangamizwa kwao isipokuwa wakitubu. Walitubu! Wakati rehema ya Mungu ilipoenezwa kwa Ninawi, lakini Yona alihuzunika na kuona kwamba afadhali afe! Kwa hasira na kuchukizwa alieleza, **“Nilijua ya kuwa wewe u Mungu mwenye neema.”**

Ubaguzi wa Yona Ulizaa Matatizo (Sura ya 1-3):

1. Ubaguzi unatokana na kiburi, lakini uinjilisti wenye ufanisi unategemea ubinadamu.
2. Ubaguzi husababisha watu kuwaepuka wengine, lakini moyo wa uinjilisti husababisha watu kwenda kwa wengine.
3. Ubaguzi utasababisha matatizo ya kutisha (hata tumbo la samaki linalonuka), lakini moyo wa uinjilisti utawaongoza wengine kwenye amani.

Ubaguzi wa Yona Ulizaa Hasira (Sura ya 4):

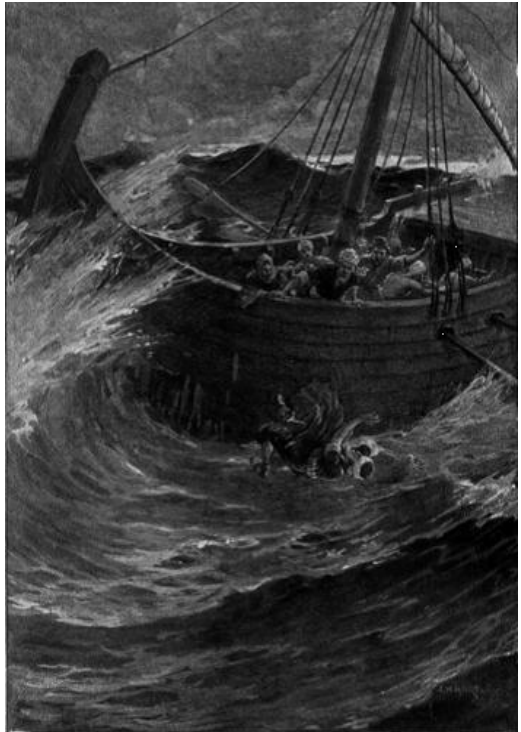
4. Mtu mwenyematumaini hatachukizwa na Mungu.
5. Mtu mwenyematumaini hatakuwa na kinyongo kuhusu neema ya Mungu.
6. Mtu mwenyematumaini hatachukizwa mtenda dhambi anapotubu.
7. Mtu mwenyematumaini hatafikiri kufa kuwa ni bora kuliko kuishi.

Ubaguzi na kukata tamaa bado ni maadui wa uinjilisti. Hebu tuwe kanisa lenyematumaini yaliyo bora kwa wengine. Je, unaweza

kufurahi adui yako anapotubu? Je, unashindwa kuwaalika watu fulani kwa sababu “unajua” hawatamtumikia Mungu?

Usiwe mtu anayekata tamaa, bali uwe mwinjilisti!

David Shnonn ni mhubiri wa kanisa la Kristo Mt. Juliet huko Mt. Juliet, Tennessee, Marekani.

MASOMO KATIKA ANDIKO

Matumizi mabaya ya Mathayo 18:20

“Walipo Wawili Watatu Wamekusanyika”

Wes McAdams

Mara nyingi nimesikia maneno ya Yesu, *“kwa kuwa walipo wawili watatu wamekusanyika kwa jina langu, nami nipo papo hapo katikati yao”* (Mathayo 18:20) yakinukuliwa mara nyingi, lakini sijapata kusikia mtu yeyote akitumia maneno haya kwa maana yake ya asili. Watu wengi hutumia kifungu hiki katika masomo ya Biblia au mikusanyiko ya ibada, lakini sivyo hasa Bwana alichokuwa akizungumzia. Hapa kuna mawazo machache juu ya jinsi kifungu hiki kinavyotumiwa vibaya na kinahusu nini haswa.

Jinsi Kinavyotumika Vibaya

Hivi ndivyo ninavyosikia jinsi kifungu hiki kinavyotumika. Angalia, kama kauli yoyote kati ya hizi inaonekana kuwa ya kawaida.

- “Tunapoenda likizoni, hatuendi katika kusanyiko lolote; tunaabudu katika chumba chetu cha hoteli. Unajua, Bwana alisema, *‘Walipo wawili watatu wamekusanyika...’*”
- “Familia yangu ilikuwa na migogoro na baadhi ya watu kanisani. Sasa tunaabudu tu kama familia kila juma. Unajua Bwana alisema, *‘Walipo wawili watatu wamekusanyika...’*”
- “Mimi si mfuasi wa kanisa. Ninakutana tu na marafiki zangu fulani kwa ajili ya kujifunzo Biblia kwenye duka la kahawa.

Unajua Bwana alisema nini, ***‘walipo wawili watatu wamekusanyika ...’***

Sio tu kwamba kauli kama hizi huakisi matatizo mengine ya kiroho, pia hupuuza muktadha wa maneno ya Yesu katika Mathayo 18:20.

“Wawili Watatu” AU “Wawili au Zaidi”?

Kwa kawaida tunafasiri maneno ya Yesu ***“wawili watatu”*** yanamaanisha “wawili au zaidi.” Inachekesha wakati kundi la watu watano wanaposema, “Sio lazima tukutane na kanisa, tuko watano na unajua Yesu alisema nini ...” Subiri. Yesu alisema, ***“Wawili watatu,”*** lakini tupo “watano” si ***“wawili watatu”***

Kama tungsikiliza vizuri, tungeona kwamba mstari wa 20 si wakati pekee ambapo maneno ***“Wawili watatu”*** yanaonekana katika muktadha. Mathayo 18:16 inasema, ***“La, kama hasikii, chukua pamoja nawe tena mtu mmoja au wawili, ili kwa vinywa vya mashahidi wawili au watatu kila neno lithibitike.”*** Kwa hakika, karibu kila wakati Maandiko yanapozungumza kuhusu watu ***“wawili au watatu,”*** yanazungumza kuhusu kuwa na mashahidi wawili au watatu ili kuanzisha mashtaka dhidi ya mtu fulani.

Katika Agano la Kale na Jipya, Bwana yuko wazi kabisa kwamba watu wake hawapaswi kuleta shitaka dhidi ya mtu ikiwa ni neno la mtu mmoja dhidi ya neno la mwingine. Lazima kuwe na mashahidi wawili au watatu ili “kumtia hatiani” mtu kwa kosa (Kumbukumbu la Torati 19:15; 2 Wakorintho 13:1; 1 Timotheo 5:19). Huu ndio muktadha haswa wa Mathayo 18:20

Yesu Alikuwa Akizungumzia Nini?

Muktadha wa kauli ya Yesu ni kuhusu kushughulikia hali katika kanisa ambapo ndugu mmoja amemkosea mwenzake. Yesu alisema: ***“Na ndugu yako akikukosa, enenda ukamwonye, wewe na yeye peke yenu; akikusikia, umempata nduguyo. La, kama hasikii, chukua pamoja nawe tena mtu mmoja au wawili, ili kwa vinywa***

vya mashahidi wawili au watatu kila neno lithibitike. Na asipowasiliza wao, liambie kanisa; na asipolisikiliza kanisa pia, na awe kwako kama mtu wa mataifa na mtoza ushuru.” (Mathayo 18:15-17).

Mbali na kutoa udhuru kwa watu kutoka katika kusanyiko la kanisa, Yesu anazungumza kuhusu umuhimu wa nidhamu ya kanisa. Anaendelea kusema kwamba Wakristo wanapokutana pamoja kwa mapatano dhidi ya mtu aliyetenda dhambi, wanaweza kupata faraja kwa kujua kwamba Yesu yuko katikati yao katika kufanya uamuzi huo mgumu. Kwa maneno mengine, wanaweza kujua kwamba wanamwadhibu ndugu yao kwa mamlaka ya Yesu Kristo.

Fikiria kifungu kingine cha Maandiko kitakachotusaidia kuelewa kifungu hiki. Katika kanisa la Korintho, Wakristo hao walipaswa kutumia kile ambacho Yesu alikuwa akizungumzia. Iliwalazimu kumwondoa ndugu kutoka katika kusanyiko lao aliyekuwa akilala na mke wa baba yake. Paulo aliwaandikia, ***“Katika jina la Bwana wetu Yesu, ninyi mkiwa mmekusanyika pamoja na roho yangu, pamoja na uweza wa Bwana wetu Yesu; kumtolea Shetani mtu huyo, ili mwili uadhibiwe, ili na roho iokolewe katika siku ya Bwana Yesu.”*** (1 Wakorintho 5:4-5).

Hatuwaadhibu Wakristo wenye dhambi vyakutosha siku za leo, na labda moja ya sababu ni kwamba hatuelewi na kutekeleza maneno ya Yesu katika Mathayo 18:20. Alikuwa akisema, ‘Nitakuwa pale karibu nanyi mtakapotoa maamuzi haya magumu. Hiyo itakuwa faraja ya ajabu kiasi gani wakati inapolazimika kumadhibu mtu fulani.

Lakini Je, Yesu Bado Hayuko Kati Yetu?

Swali linalofuata ambalo kwa kawaida hufuata ni, "Sawa, kwa hivyo labda muktadha ni nidhamu ya kanisa na sio ibada, lakini

hiyo haibadilishi ukweli kwamba Yesu yuko kati yetu tunapokuwa katika mpangilio wa kikundi kidogo." Hiyo inategemea unamaanisha nini.

Bila shaka Yesu daima yuko "pamoja" na wanafunzi Wake (Mathayo 28:20). Hata wakati Mkristo mmoja anapomwendea Bwana kwa faragha katika maombi, Bwana yuko pamoja naye, lakini kifungu hiki kinahusu "mapatano." Kinahusu kanisa kuwa katika mapatano katika maombi kuhusu ndugu aliyekosea (Mathayo 18:18-19), na kinahusu Yesu kuwa na makubaliano na kanisa (mstari 20).

Ikiwa tunajaribu kuhalalisha kuepuka kanisa la Bwana, basi hakika hatuwezi kufarijiwa na maneno ya Yesu katika Mathayo 18:20. Walakini, tunapolazimika kumwadhibu ndugu katika dhambi, ni faraja iliyoje kujua kwamba Yeye (Bwana) yuko pamoja nasi, na tunafanya hivyo kwa "***uweza wa Bwana wetu Yesu***" (1 Wakorintho 5:4).

Wes McAdams ni mhubiri wa kusanyiko la Baker Heights huko Abilene, Texas, Marekani.

SABABU MOJA YA KUPOTEA

Shadrack S. Msambaza

Kutokujua Maandiko. "***Yesu akajibu, akawaambia, Mwapotea, kwa kuwa hamyajui maandiko wala uweza wa Mungu.***" (Mathayo 22:29). Mara nyingi watu hudhani kuwa kila kiongozi wa dini ni mjuzi wa Maandiko, lakini hapa Yesu anaonesha kuwa huo si ukweli.

Ukisoma katika aya ya 23 utaona kwamba Yesu alikuwa akizungumza na Masadakayo. Hawa hawakuwa watu tu wa kawaida, walikuwa ni viongozi katika madhehebu yao, lakini inashangaza kuona kwamba hawakuyajua Maandiko. Hali kadhalika katika kitabu cha Yohana 3:10 Yesu alimshangaa Nikodemo kwa kutokujua fundisho la wokovu "***...Je! Wewe u mwalimu wa Israeli, na mambo haya huyafahamu?***" Ndugu; mtume Yohana alisema tusiamini kila roho bali tuzijaribu (1 Yohana 4:1), lakini tutaweza vipi kuzijaribu kama hatujui Maandiko? Bila shaka tutaamini tu kila wanachokisema, na mwisho wa siku sote tutatumbukia shimoni (Mathayo 15:14).

Mwindaji

Kupitia Ruthu

Rebecca Rushmore

(Majibu yapo ndani ya jalada la nyuma)

1. Kitabu cha Ruthu kinatukia lini?
2. Taja jina la mume wa Naomi na wanawe wawili.
3. Naomi alijipa jina gani baada ya kifo cha mumewe?
4. Taja mwanafamilia wa mume wa Naomi ambaye alikuwa na shamba ambalo Ruthu alikuokoteza nafaka.
5. Ruthu aliokota shayiri ngapi katika shamba la Boazi baada ya kuzungumza naye?
6. Boazi aliamka saa ngapi na kumkuta Ruthu miguuni pake?
7. Boazi alimpa Ruthu shayiri ngapi kabla ya kumpeleka nyumbani?
8. Ni bidhaa gani iliyotolewa kama uthibitisho wa shughuli ya ukombozi au kubadilishana?
9. Ni yupi kati ya wana wa Naomi aliyekuwa mume wa kwanza wa Ruthu?

Zamani Alikuwa Mtu wa Kufuru na Mtesaji

Andy Robison

Mtume Paulo alitoa shukrani zake kwa Mungu katika sehemu mbalimbali. Kwa maneno haya katika 1 Timotheo, alielekeza shukrani yake juu ya mabadiliko ambayo Mungu aliyaruhusu, ***“Nami namshukuru Kristo Yesu Bwana wetu, aliyenitia nguvu kwa sababu aliniona kuwa mwaminifu, akaniweka katika utumishi wake;”*** (1 Timotheo 1:12-13). Mtindo wa maisha wa Paulo kabla ya Ukristo kama Sauli wa Tarso ulikuwa kama mmoja ya nyota iliyoibuka kutoka katika Dini ya Kiyahudi. Wakati fulani, alikuwa amehama kutoka Tarso huko Kilikia hadi Yerusalemu ili kujifunza kwenye miguu ya Gamalieli aliyeheshimiwa sana (Mdo. 21:39; 22:3, cf. 5:34). Mtu anaweza kukisia kwamba Paulo angeweza kuwa katika njia ya kuwa mwalimu mwingine wa Israeli na kuheshimiwa na watu wote.

Angeweza kuishi katika kizazi kingine chochote, lakini ikawa kwamba aliishi katika utimilifu wa nyakati pindi Kristo alipokuja (Waefeso 1:10; Wagalatia 4:4). Hii ilibadilisha maisha yake bila kipimo. Mwanzoni, bila shaka, alipigana kuhifadhi utaratibu wa Dini ya Kiyahudi ambamo alilelewa. Alichunga mavazi ya wale waliompiga Stefano kwa mawe, labda kama mchochezi badala ya mvulana aliyesimama karibu tu (Matendo 7:58). Hakika ***“alikuwa akiona vema kwa kuuawa kwake”*** (Matendo 8:1). ***‘Aliliharibu kanisa’*** wakati wa mateso yaliyotokea (Matendo 8:2-3). Baada ya muda, ***“Lakini Sauli, akizidi kutisha na kuwaza kuwaua wanafunzi wa Bwana, akamwendea Kuhani Mkuu,”*** (Matendo 9:1). Maisha yake yalilemewa na kuifuta dini hiyo potofu inayojulikana kama Ukristo. Alichochewa na ghadhabu, lakini alikuwa mwangalifu kila wakati kuonesha mwonekano wa uhalali

(Matendo 9:2; 22:5). Ingawa alitenda kwa dhamiri njema wakati huo (Matendo 23:1-5, 26:9-11), baadaye alikubali jukumu lake kama ***“ingawa hapo kwanza nalikuwa mtukanaji, mwenye kuudhi watu, mwenye jeuri, lakini nalipata rehema kwa kuwa nalitenda hivyo kwa ujinga, na kwa kutokuwa na imani.”*** (1 Timotheo 1:13).

Alikuwa kupata uzoefu wa nguvu za Kristo ambazo zilifunika kosa lake, neema, imani na upendo (1 Timotheo 1:14). Baadaye aliandika kuhusu jinsi ambavyo ***“tumepata kwa njia ya imani kuifikia neema hii ambayo mnasimama ndani yake.”*** na hivyo kupata uzoefu wa ***“amani na Mungu”*** (Warumi 5:1-2). Nguvu hizi za wema zilitosha kabisa kushinda njia zake mbaya (Warumi 12:19-21). Alionesha ukubwa wa neema ya Mungu katika mstari unaofuata. ***“Ni neno la kuaminiwa, tena lastahili kukubalika kabisa, ya kwamba Kristo Yesu alikuja ulimwenguni awaokoe wenye dhambi; ambao wa kwanza wao ni mimi.”*** (1 Timotheo 1:15). Aliomboleza maisha yake ya zamani, lakini alifurahia msamaha katika Kristo.

Mfano wake unageuka kuwa wa kufundisha ***“Lakini kwa ajili hii nalipata rehema, ili katika mimi wa kwanza, Yesu Kristo audhihirishe uvumilivu wake wote; niwe kielelezo kwa wale watakaomwamini baadaye, wapate uzima wa milele.”*** (1 Timotheo 1:16). Kugeuzwa kwa Sauli wa Tarso kuwa mtume Paulo lilikuwa ni jambo kubwa kupita kiasi. Hakuna anayeweza kutilia shaka jinsi rehema ya Bwana ieneavyo. Je, mwuaji anaweza kusamehewa? Kabisa. Mhalifu yeyote? Bila shaka. Kulikuwa na watu wengi katika kanisa la Korintho ambao walikuwa wametoka katika maisha machafu, lakini walisamehewa (1 Wakorintho 6:9-11).

Kumbuka kwamba kosa lake lilisamehewa kwa sababu ***“alifanya kwa ujinga na kwa kutokuwa na imani”*** (1 Timotheo 1:13). Alikuwa akijaribu kushikilia maisha yake ya zamani kwa

sababu hicho ndicho pekee alichokijua kuwa ni sahihi. Hata hivyo, ilikuwa ni dhambi (Matendo 3:17-19). Hata hivyo, ni tofauti na wale wanaorudi kwenye mtindo mbaya wa maisha baada ya kujua ukweli (Waebrania 10:26). Dhambi za kiburi (kinyume na zisizokusudiwa) chini ya Sheria ya Kale zilikuwa na matokeo mabaya (Hesabu 15:30-31).

Kwa hiyo maisha ya Paulo na kifungu hiki cha kutafakari katika 1 Timotheo yanafundisha: (1) Rehema ya Mungu ni kubwa vya kutosha kusamehe mtu yeyote, haijalishi jinsi ulimwengu unavyoweza kuona dhambi zake kiasi gani. (2) Wakati huo huo, usiidharau neema ya Mungu. Unapoonywa, tii. Kuahirisha au kurudi nyuma kwa ajili ya ubinafsi ni jambo lisilozuri. (2 Petro 2:20-22; 2 Wakorintho 6:2).

Andy Robinson ni mhubiri na Mkurugenzi wa Shule ya Mahubiri West Virginia huko Moundsville, West Virginia, Marekani.

Swali mara nyingi huulizwa; “Je, kuna dhambi isiyosameheka?” Jibu, ndiyo. Dhambi isiyosameheka ni ile ambayo haitubiwi, mtume Yohana aliita dhambi hii kuwa ni dhambi ya mauti (1 Yohana 5:16). Hii ni dhambi ambayo mtu anaifanya kwa makusudi na bado hana mpango wa kutubu. Mwandishi wa kitabu cha Waebrania akiwaonya Wakristo ambao walikuwa karibu kuiacha imani kwa sababu ya matatizo yaliyokuwa yakiwakabili aliwaambia, **“Maana, kama tukifanya dhambi kusudi baada ya kuupokea ujuzi wa ile kweli, haibaki tena dhabihu kwa ajili ya dhambi;”** (Waebrania 10:26). Mtu asipokuwa na majuto yoyote katika dhambi anayoitenda, wakati mwingine hata baada ya kuonywa kama vile Wakorintho, kamwe hawezi kutubu. Mtume Paulo aliandika kwamba kuna aina mbili za huzuni, “huzuni ya kidunia” ambayo mtu husikitika tu lakini hatubii dhambi ile kama vile Yuda aliyemsaliti Yesu, na “huzuni ya kimungu” ambayo mtu anajutia na kufikia hatua ya toba. (2 Wakorintho 7:8-11).

Shadrack S. Msambaza ni mhubiri wa kanisa la Kristo Kisongo, Arusha, Tanzania. Pia anafanyakazi ya kutafsiri vitabu n.k.

Kumfuata “Paulo”

Glenn Colley

Katika 1Wakorintho 4:16 Paulo aliandika, ***“Basi, nawasihi mnifuate mimi”*** na katika Sura ya 11:1 aliandika, ***“Mnifuate mimi kama mimi ninavyomfuata Kristo.”***

Huo ni ushauri mzuri kwetu. Ungana pamoja nami katika 1 Wakorintho na uzingatie baadhi ya tabia za Paulo tunazopaswa kuzifuata.

Katika ujumbe wake na nia yake, alikuwa mwaminifu kwa Yesu Kristo. ***“Basi, ndugu zangu, mimi nilipokuja kwenu, sikuja niwahubiri siri ya Mungu kwa ufasaha wa maneno, wala kwa hekima. Maana naliazimu nisijue neno lo lote kwenu ila Yesu Kristo, naye amesulibiwa.”*** (1 Wakorintho 2:1-2). Ni wazi kwamba mtu anaweza kuwa na nia nzuri lakini ujumbe ukawa mbaya, au ujumbe sahihi na nia ikawa mbaya. Paulo alikuwa mwaminifu katika mambo yote mawili.

Alijizoeza kujinyima kwa sababu ya kupenda nafsi zilizopotea. ***“Maana, ingawa nimekuwa huru kwa watu wote, nalijifanya mtumwa wa wote, ili nipate watu wengi zaidi. Nalikuwa kama Myahudi kwa Wayahudi, ili niwapate Wayahudi; kwa wale walio chini ya sheria, nalikuwa kama chini ya sheria, (ingawa mimi mwenyewe si chini ya sheria), ili niwapate walio chini ya sheria. Kwa wale wasio na sheria nalikuwa kama sina sheria, (si kwamba sina sheria mbele za Mungu, bali mwenye sheria mbele za Kristo), ili niwapate hao wasio na sheria. Kwa wanyonge nalikuwa mnyonge, ili niwapate wanyonge. Nimekuwa hali zote kwa watu wote, ili kwa njia zote nipate kuwaokoa watu. Nami nafanya mambo yote kwa ajili ya Injili ili kuishiriki pamoja na wengine.”*** (1 Wakorintho 9:19-23).

Paulo hakupendekeza hapa kwamba tunapaswa kuachana na kanuni za imani ili kuwaongoa watu, lakini badala yake masuala ya kutojali. Aliweka wengine juu yake mwenyewe na matakwa yake.

Alijizoeza kujitia nidhamu kwa kupenda nafsi yake mwenyewe. ***“bali nautesa mwili wangu na kuutumikisha; isiwe, nikiisha kuwahubiri wengine, mwenyewe niwe mtu wa kukataliwa.”*** (1 Wakorintho 9:27). Wengine huwa adui wao mbaya. Hatuwezi kamwe kutarajia kupata kibali cha Mungu tukiwa Wakristo bila kujizuia. Kwa sababu tu ninajaribiwa kutenda dhambi haimaanishi kuwa nina kibali cha kufanya dhambi (Warumi 6:1).

Alijizoeza kujizuia katika kanisa kutokana na kupenda kufundisha ukweli na ustawi wa kanisa zima. ***“lakini katika kanisa napenda kunena maneno matano kwa akili zangu, nipate kuwafundisha wengine, zaidi ya kunena maneno kumi elfu kwa lugha.”*** (1 Wakorintho 14:19). Alipokuwa akizungumza yale “maneno elfu kumi” yangeweza kuwaonesha watu uwezo wa kuvutia wa Paulo, lakini yeye hakujali hilo. Sifa za wanadamu hazikuwa chochote ikilinganishwa na mafundisho kwa waliopotea na uthabiti wa kanisa. Kiburi ndicho kinachofanya wanaume wasiwe na ufanisi siku hizi. Wanapoteza kielelezo muhimu sana.

Alijizoeza unyenyekevu kutokana na kupenda neema ya Mungu. ***“Maana mimi ni mdogo katika mitume, nisiyestahili kuitwa mitume, kwa sababu naliliudhi Kanisa la Mungu. Lakini kwa neema ya Mungu nimekuwa hivi nilivyo; na neema yake iliyo kwangu ilikuwa si bure, bali nalizidi sana kufanya kazi kupita wao wote; wala si mimi, bali ni neema ya Mungu pamoja nami.”*** (1 Wakorintho 15:9-10).

Glenn Colley ni mhubiri wa kanisa la Kristo West Huntsville huko Huntsville, Alabama, Marekani.

Yesu na Siku ya Sabato

Russell G. Bell

Swali: “Je, si kweli kwamba Yesu alishika siku ya Sabato? Je, si kweli pia kwamba Yeye ni mfano wetu, na kama aliishika, tunapaswa kuishika, pia?”

Jibu: *“Hata ulipowadia utimilifu wa wakati, Mungu alimtuma Mwanawe ambaye amezaliwa na mwanamke, amezaliwa chini ya sheria,”* (Wagalatia 4:4)

Kwa hakika, Yesu angeishika Sabato na vilevile kushika mambo mengine ya sheria ikiwa ni pamoja na dhahibu za wanyama kwa sababu *“alizaliwa chini ya sheria”* (Agano la Kale), na kwa hiyo, Alikuwa chini yake. Mwanafunzi wa Biblia atakumbuka kwamba hii ndiyo iliyomfanya Yesu kuwa dhahibu inayostahili kwa ajili ya dhambi za ulimwengu, kwa sababu alikuwa Mwana-Kondoo mkamilifu—hakuna dhambi ndani yake, hakukiuka mapenzi ya kale ya Mungu hata moja katika Agano la Kale.

Hebu turudie, ukomo wa Agano la Kale ulikuwa lini na ni wakati gani Agano Jipya au mapenzi mapya yalianza, kwa kuangalia Maandiko kadhaa. *“Kristo alitukomboa katika laana ya torati, kwa kuwa alifanywa laana kwa ajili yetu; maana imeandikwa, Amelaaniwa kila mtu aangikwaye juu ya mti;”* (Wagalatia 3:13).

Kwa hiyo, tunaona Kristo alitukomboa kutoka katika Sheria (Agano la Kale). Lini? Alipoangikwa juu ya mti. Kwa Kiswahili chepesi, aliposulibishwa, aliondoa Sheria ya Kale.

Ikiwa una wosia wa mwisho, masharti yake yataanza kutumika lini? Bila shaka, pindi utakapokufa. Ndivyo ilivyokuwa katika mapenzi ya Yesu, Agano Jipya. Masharti yake yalianza kutumika wakati aliposulibishwa.

“Kadhalika, ndugu zangu, ninyi pia mmeifia torati, kwa njia ya mwili wa Kristo, mpate kuwa mali ya mwingine, yeye aliyefufuka katika wafu, kusudi tumzalie Mungu matunda.” (Warumi 7:4).

Rossell G. Bell anaishi huko Topeka, Kansas, Marekani na anajihusisha na kazi za umisionari huko India.

JE, MITUME WALIUSHIKA SABATO?

Shadrack. S. Msambaza

Jibu la swali letu zuri tunaweza kulipata katika vielelezo 6 nilivyovichagua. Kama vielelezo hivi havitakutosha basi unaweza kuwasiliana nami kwa simu namba +255 (0) 765 098 981.

1. Sabato ni sheria ya Agano la Kale, Agano ambalo lilivunjika (Yeremia 31:31-34; Waebrania 8:8-13).
2. Katika Agano Jipya hakuna amri yoyote juu ya kuishika Sabato.
3. Amri 10 katika Agano la Kale zimerejelewa katika Agano Jipya isipokuwa amri ya Sabato
4. Mitume walisema kuwa kutaka kulishika Agano la Kale ni kumjaribu Mungu (Matendo 15:10).
5. Mitume walifundisha kwamba mtu asihukumiwe kwa kutoishika Sabato (Wakolosai 2:16-17).
6. Mitume hawakuabudu katika siku ya Sabato, bali waliabudu katika siku ya kwanza ya juma (Matendo 20:7; 1 Wakorintho 16:1-2).
  - A. Kuna baadhi ya watu wanasema kuwa ibada iliyofanyika katika Matendo 20:7 ilikuwa imefanyika siku ya Jumamosi jioni ambayo ni siku ya saba kwa kuwa fungu lile linaonesha kuwa ibada hiyo ilianza jioni. Lakini kirai kilichotumika katika lugha ya asili ya Kigiriki kuelezea siku hiyo ni, “mia ton Sabaton” chenye maana ya “siku ya kwanza ya juma”. Kirai hiki ndicho kilichotumika kuelezea siku aliyofufuka Yesu katika sehemu mbalimbali katika vitabu vya Injili, hata hivyo hakuna mtu asemaye kuwa Yesu alifufuka siku ya saba.

Biblia Inasemaje?

Dennis Gullede

Swali: “Tafadhali jadili uhitaji wa ‘kuomba kwa uelewaji’ na matumizi kupita kiasi ya semi na vishazi fulani katika sala za jumuiya.”

Jibu: Kifungu cha maneno, *“ombeni kwa akili”* kinapatikana katika 1 Wakorintho 14:15. Ni katika muktadha wa mafundisho ya Paulo kuhusu karama za miujiza katika kanisa la karne ya 1 huko Korintho. Paulo aliwafundisha kwamba walipaswa kusema katika lugha ambayo wasikilizaji wao wangeweza kuelewa (mist. 9, 14, 16). Jambo ni kwamba, kwa kadiri Paulo alivyohusika, hasingeimba au kuomba kwa lugha isipokuwa kama angeweza kutafsiri ili kueleweka na wote.

Kanuni hapa inatumika pindi wanaume wanapoongoza katika sala ya hadhara wanahitaji kusema ili wale wanaosikiliza waweze

kusema, “**Amina.**” Hili si onesho la umalidadi. Labda muhimu zaidi, wanahitaji kuongea kwa sauti ya kutosha ili wasikike.

Kuhusu matumizi ya kupita kiasi ya misemo fulani katika sala za hadhara, mara nyingi ni suala la mazoea, hali au labda hata hali ya wasiwasi. Kuhusiana na hili sijui lililosahihi au lisilosahihi. Ninawajua wanaume wanaotumia maneno “Mungu mwenye neema” mara kwa mara katika sala zao za hadharani. Inaonekana kwa msikilizaji, lakini hakika sio mbaya. Maneno ya Yesu kuhusu “**kupayuka**” (Mathayo 6:7-8) hayatumiki hapa. Watu wa Mataifa walijaribu kuchosha miungu yao kwa maneno ya kurudiwa-rudiwa. Wayahudi walikuwa na mtindo kama huo wa maombi, kama vile madhehebu mengi wanavyofanya.

Swali: "Kwa nini sadaka ya Kaini haikukubalika?"

Jibu: Biblia inasema, “***Ikawa hatimaye Kaini akaleta mazao ya ardhi, sadaka kwa Bwana. Habili naye akaleta wazao wa kwanza wa wanyama wake na sehemu zilizonona za wanyama. Bwana akamtakabali Habili na sadaka yake; bali Kaini hakumtakabali, wala sadaka yake. Kaini akaghadhibika sana, uso wake ukakunjamana.***” (Mwanzo 4:3-5). Andiko linaendelea, “***Bwana akamwambia Kaini, Kwa nini una ghadhabu? Na kwa nini uso wako umekunjamana? Kama ukitenda vyema, hutapata kibali? Usipotenda vyema dhambi iko, inakuotea mlangoni, nayo inakutamani wewe, walakini yapasa uishinde.***” (mst. 6-7). Jambo ni: Kaini alitakiwa aishinde dhambi yake, na kisha dhabihu yake ingekubaliwa kwa urahisi kama ya Habili. Yaani, dhabihu ya Kaini ingekubaliwa na Mungu kama angelikuwa akionesha moyo uliojitoa na mtiifu.

Kwa kuwa Kaini aliambiwa kwamba angekubaliwa na Mungu ikiwa angefanya vyema, basi Habili alikubaliwa kwa sababu alifanya vizuri. Kwa maneno mengine, kwa sababu alikuwa mwadilifu. Katika Mathayo 23:35 Yesu alisema kwamba Habili alikuwa mwadilifu kwelikweli. Yohana alisema, “***si kama Kaini***

alivyokuwa wa yule mwovu, akamwua ndugu yake. Naye alimwua kwa sababu gani? Kwa sababu matendo yake yalikuwa mabaya, na ya ndugu yake yalikuwa ya haki.” (1 Yohana 3:12).

Katika Waebrania 11:4, mwandishi anasema, *“Kwa imani Habili alimtolea Mungu dhabihu iliyo bora kuliko Kaini; kwa hiyo alishuhudiwa kuwa ana haki; Mungu akazishuhudia sadaka zake, na kwa hiyo, ijapokuwa amekufa, angali akinena.”* Hivyo, Habili alishuhudiwa kuwa mwenye haki. Kivipi? Kwa sababu *“Mungu akazishuhudia sadaka zake”* sadaka ilisema kwamba alikuwa mwenye haki. Kanuni ya Maandiko katika suala hili imefupishwa katika (Mithali 15:8) *“Sadaka ya mtu mbaya ni chukizo kwa Bwana; Bali maombi ya mtu mnyofu ni furaha yake”*. Kwetu leo, ni vizuri kukumbuka, *“Basi imani, chanzo chake ni kusikia; na kusikia huja kwa neno la Kristo”* (Warumi 10:17).

Denis Gullede ni mhubiri wa kanisa la Kristo huko Mabelvale, Arkansas, Marekani.

MAMBO YANA YOWEZAKUFANYA IBADA YAKO IKATALIWE NA MUNGU

Shadrack S. Msambaza

Hasira ya kupita kiasi: *“Mwe na hasira, ila msitende dhambi; jua lisichwe na uchungu wenu bado haujawatoka; wala msimpe Ibilisi nafasi.”* (Waefeso 4:26-27).

Kumtendea vibaya mwenzi wako wa ndoa: *“Kadhalika ninyi waume, kaeni na wake zenu kwa akili; na kumpa mke heshima, kama chombo kisicho na nguvu; na kama warithi pamoja wa neema ya uzima, kusudi kuomba kwenu kusizuiliwe.”* (1 Petro 3:7).

Uovu: *“Sadaka ya mtu mbaya ni chukizo kwa Bwana; Bali maombi ya mtu mnyofu ni furaha yake.”* (Mithali 15:8)

Sadaka isiyofaa: *“Tena mtoapo sadaka aliye kipofu, si vibaya? Na mtoapo sadaka walio vilema na wagonjwa, si vibaya? Haya! Mtolee liwali wako; je! Atakuwa radhi nawe? Au atakukubali nafsi yako? Asema Bwana wa majeshi.”* (Malaki 1:7-11).

Ishara za Kuwa Mzaliwa wa Mungu

Jerry Bates

Utangulizi:

1. Katika ulimwengu wetu wa dini za kisasa, tunasikia mengi kuhusu kuzaliwa mara ya pili.
2. Watu wengi hawaelewi kabisa maana ya kuzaliwa mara ya pili.
  - a. Wengine wanafikiri kuwa ni uzoefu wa kidini wa mara moja na athari ndogo katika maisha yetu ya sasa.
  - b. Wengine wanafikiri ni neno la kitheolojia tu, ambalo halimaanishi chochote zaidi ya kumkubali Kristo kama Mwokozi.
  - c. Wengine hawazingatii jambo hilo hata kidogo.
3. Mtume Yohana alisema mengi zaidi kuhusu kuzaliwa mara ya pili kuliko mtu mwingine yeyote.
4. Mara nyingi tunahusisha Yohana 3 na wazo la kuzaliwa mara ya pili. Hapo, Yesu alizungumzia mchakato wa kuzaliwa mara ya pili.
5. Kwa sasa, tutaangalia wazo la **"kuzaliwa na Mungu"** katika 1 Yohana. Msemo huu umetumika katika aya sita za kitabu hiki. Katika tukio moja, neno "yeye" linatumiwa badala ya Mungu.
6. Kitabu cha 1 Yohana kiliandikwa kwa kanisa ambalo lilikuwa na matatizo kwa sababu ya walimu wa uwongo ndani ya kanisa (2:18-19). Baadhi ya makosa yaliyokuwa yakifundishwa na watu hawa yanaonekana kuwa:
  - a. Walikuwa na ushirika na Mungu na hawakuwa na dhambi (1:6, 8, 10).
  - b. Walimjua Mungu, lakini walikataa kutii amri za Yesu (2:4).
  - c. Walikana kwamba Yesu si Mwana wa Mungu (2:22; 5:1,5).
  - d. Walikana kwamba Yesu alikuja katika mwili (4:2).

- e. Huenda walikana kuwepo kwa sheria yoyote, ambayo ingeeleza ubishi wao wa kutokuwa na dhambi.
7. Kwa kuangalia matumizi ya Yohana ya maneno, tunaweza kuona kwamba maneno haya **“kuzaliwa na Mungu”** ni muhimu sana na yanapaswa kuwa na ushawishi mkubwa katika maisha yetu. Ni lazima tukumbuke kwamba Yohana hakuwa anajadili jinsi ya kuingia katika familia ya Mungu, lakini badala yake matokeo ya kuingia katika familia ya Mungu.
8. Yohana alisema kwamba kuna ishara fulani zinazowatambulisha wale waliozaliwa na Mungu. Yohana aliandika, **“Kuwa vile ulivyo.”**
9. Ni ishara gani zinazowafuata wale waliozaliwa na Mungu?

Mwili:

I. Kuzaliwa na Mungu kunajidhihirisha katika haki na kutokuwa na dhambi.

A. 1 Yohana 2:29.

1. Hakuna tofauti katika maana ya neno “mwenye haki” linalomfafanua Kristo, na kutenda “haki” likimwelezea Mkristo.
2. Mwenendo wa haki si takwa katika kuzaliwa upya bali ni matokeo yake.
3. Semi zote mbili zinarejelea tabia sahihi ya kimaadili. Ikiwa mtu ni mtoto wa Mungu, ataishi katika haki.
4. Wengine wanaweza kufikiri kwamba ikiwa mtu ni sehemu ya familia ya Mungu, “Tunahitaji nini zaidi?”
5. Ili maisha yawe maisha, ni lazima kuyaishi. **“Iweni watakatifu; kwa maana mimi ni mtakatifu”** (1 Petro 1:16).

B. 1 Yohana 3:9; 5:18. “Kila mtu aliyezaliwa na Mungu hatendi dhambi” (3:9). “Tunajua ya kuwa kila mtu aliyezaliwa na Mungu hatendi dhambi;” (5:18).

1. Hii kimsingi ni njia mbaya ya kusema kile kinachoonekana katika 2:29. Hii inahitimisha mjadala wa mada ile ile iliyoanza katika 2:28. Vitenzi katika 3:9 vyote viko katika wakati uliopo.
2. Shetani daima humwambia mwanadamu asijishughulisha (asihofu) na dhambi. ***“Tuseme nini basi? Tudumu katika dhambi ili neema izidi kuwa nyingi?”*** (Warumi 6:1).
3. Yohana hakuwa akisema kwamba Mkristohawezi kutenda dhambi, bali kwa kifupi ni kwamba haipatani na kuwa mtoto wa Mungu. Yohana alikuwa akionesha tabia bora ya Mkristo.
  - a. Hii haimaanishi kwamba Mkristo hatatenda dhambi (1:8).
  - b. Isipokuwa hataendelea kuishi katika dhambi kwa sababu maisha yake yanatawaliwa na neno la Mungu.
4. Mbegu ni Neno la Mungu. ***“Kwa kuwa mmezaliwa mara ya pili; si kwa mbegu iharibikayo, bali kwa ile isiyoharibika; kwa neno la Mungu lenye uzima, lidumulo hata milele.”*** (1 Petro 1:23).
5. Wakati mara kwa mara tunapofanya makosa, damu ya Kristo hutusafisha kutoka katika dhambi zetu (1 Yohana 1: 7).
6. Mfano: unapoacha njia na kuingia kwenye dimbwi la matope huchafua nguo. Lakini, kiroho tunapotoka katika njia na kuchafuka, damu ya Kristo hutusafisha moja kwa moja ili tubaki safi.
7. 3:10 inafupisha hoja ya Yohana. Inaweka wazi kuwa mtoto wa Mungu ni nani katika maisha yake (yaani, kutenda haki). Kwa mtu kufanya haki ina maana ya kuwepo kwa kipimo au sheria. Upendo ni amri.

II. Kuzaliwa na Mungu kunajidhihirisha katika upendo (1 Yohana 4:7-8).

- A. Mungu ni upendo. Upendo sio tu tabia moja au shughuli ya Mungu, lakini shughuli zake zote zinajumuisha shughuli Yake ya upendo. Aliumba kwa upendo. Anatawala kwa upendo. Anahukumu kwa upendo.
- B. Ni lazima tupende kwa sababu upendo unatoka kwa Mungu. Mungu ni chanzo cha upendo (1 Yohana 3:16).
  - 1. Tunampenda Mungu. ***“Mkinipenda, mtazishika amri zangu”*** (Yohana 14:15).
    - a. Hii si huduma ya nje tu, bali ni huduma kutoka katika moyo wa dhati.
    - b. Wengi wanadai kumpenda Mungu, lakini hawashiki amri zake. (Luka 6:46)
  - 2. Tunawapenda wengine (3:14-15).
  - 3. Upendo wa namna hii utasababisha hata mtu kuwa tayari kufa kwa ajili ya ndugu zetu. Ikiwa hatupendi, inaonesha tu kwamba hatuna ujuzi wa kweli ya Mungu.
  - 4. Tunawapenda wengine jinsi kwa gani? Tunauishi au kuutenda (3:17-18). Ikiwa hatuko tayari kudhabihu faida za kimwili kwa ajili ya manufaa ya ndugu zetu, basi tunajua kwamba upendo wa Mungu haumo ndani yetu.
- C. Vipi wale walio katika ulimwengu wanaopenda?
  - 1. Wengi wanafikiri wanapenda kwa sababu tu hawana chuki. Chuki ni kutaka kumdhuru mwingine; kwa hivyo kwa kuwa sitaki kumdhuru yeyote, basi nampenda. Hii inafanya upendo tu kutokuwepo kwa matendo mabaya. Upendo wa kweli ni uwepo wa matendo mema, kama inavyohibitishwa hapo juu.
  - 2. Kudhani kwamba ukosefu wa chuki ni sawa na upendo ni ufahamu mbaya wa upendo wa kibiblia.

3. Upendo ni ishara moja tu ya kuzaliwa na Mungu. Hata hivyo, ikiwa mtu hapendi kuonesha upendo anathibitisha kwamba yeye si wa Mungu.

III. Kuzaliwa na Mungu kunatokana na ufahamu sahihi wa Yesu kama Mwana wa Mungu (1 Yohana 5:1, 4).

A. 1 Yohana 5:1.

1. Imani ni hali ya kuzaliwa upya, lakini pia ni ishara ya kuzaliwa upya. Tena, hii ni wakati uliopo, ambao unaonesha kuishi kwa imani.
2. Yohana alikwisha kutaja katika 2:22 kwamba yeyote anayemkana Yesu kuwa ni Kristo ni mwongo na mpinga Kristo.
3. “Kristo” maana yake ni mpakwa-mafuta wa Mungu. Aliyepakwa mafuta alikuwa mfalme na kuhani pia.
  - a. Mfalme hubeba wazo la mamlaka (kushika amri zake) na kuonesha njia.
  - b. Kuhani amebeba wazo la upatanishi kati ya Mungu na wanadamu na kutoa dhabihu kwa ajili yetu.

B. 1 Yohana 5:4-5.

1. Imani hutuwezesha kuushinda ulimwengu.
2. Imani hii ni imani katika Kristo kama Mwana wa Mungu.
3. Hii inaashiria usawa na Mungu, jumlisha kuwa sawa katika hali na asili.
4. *“Lakini hizi zimeandikwa ili mpate kuamini ya kwamba Yesu ndiye Kristo, Mwana wa Mungu; na kwa kuamini mwe na uzima kwa jina lake.”* (Yohana 20:31).
5. Imani hii ni thabiti katika Kristo na hutuwezesha kuushinda ulimwengu na majaribu yake yote. Bila imani hiyo, hakuna sababu ya kupigana na majaribu ya dhambi.

C. Uthibitisho huu wa kiakili wa ukweli fulani ni muhimu.

1. Hakika, uhusiano wa kiroho na Mungu ni wa lazima, lakini huo unategemea kibali cha kiakili cha mambo haya ya msingi (yaani, Yesu ni Mungu, Alikuwa katika mwili, Alifufuka, n.k.).
2. Imani hii kimsingi ni sawa na kumkiri Kristo, katika 4:2-3. Hivyo tunaona kwamba kuna mambo fulani ambayo ni lazima yaeleweke kwa usahihi na kuaminiwa ili mtu awe sehemu ya familia ya Mungu.
3. Baadhi ya wale wanaoitwa “Wakristo” katika vikundi mbalimbali vya kidini, ndani wana wasomi wengi wakubwa na wahubiri, lakini hawaamini mambo hayo ya msingi kuwa mambo ya hakika na ya kihistoria. Wanakataa Uungu wa Yesu, kufa na kufufuka kwake.

Hitimisho:

1. Maisha ya kiroho si karama ya mara moja tu, bali ni maisha ambayo yanapaswa kujieleza katika tabia ifaayo ya Kikristo.
2. Hivyo, tumeona ishara tatu za kuzaliwa na Mungu;
  - a. Utiifu. Kutokutenda dhambi, yaani, kuacha dhambi au kutoendelea kutenda dhambi.
  - b. Kumpenda Mungu, Wakristo wenzangu na wengine wote (kutenda mema).
  - c. Imani katika Yesu kama Kristo, na Mwana wa Mungu.
3. Vitu hivi vitatu vimeunganishwa katika nguvu moja kiasi kwamba haviwezi kutenganishwa.
4. Kuwa Mkristo ni maelezo zaidi ya kile mtu anachofanya badala ya vile alivyo.
5. Yesu katika Yohana 3 alieleza mchakato wa kuzaliwa na Mungu, kuzaliwa kwa maji na kwa Roho. Tunapojisalimisha katika ubatizo kwa kutii amri za Mungu, tunazaliwa mara ya pili kwa

uwezo wa Mungu. *“Waliozaliwa, si kwa damu, wala si kwa mapenzi ya mwili, wala si kwa mapenzi ya mtu, bali kwa Mungu”* (Yohana 1:13). Paulo aliiita *“kuoshwa kwa kuzaliwa upya”* (Tito 3:5).

6. Tunakuhimiza kuzaliwa mara ya pili, na kisha kuishi maisha yanayolingana na kuzaliwa huko upya.

Jerry Bates ni mmoja kati ya wahariri wa chapisho hili pia ni mmisionary wan chi za kigeni. Anaishi huko Winona, Mississippi, Marekani.

***“Sasa, basi, hakuna hukumu
ya adhabu juu yao walio
katika Kristo Yesu.”***

Warumi 8:1

CHATI NA MUHTASARI

Tasnifu: Kupitisha ujumbe mzito kutoka ng'ambo ya kaburi, kwa hisani ya mtu ambaye anajua moja kwa moja kuhusu kuzimu.

Wimbo: Kuna Siku Kuu Inakuja

Utangulizi:

1. Wakati fulani ndugu huoji kama Luka 16:19-31 ni mfano tu au?
  - a. Haijalishi kama Luka 16:19-31 ni mfano au la!
  - b. Luka 16:19-31 ni kweli bila kujali kama ni mfano; Yesu hakusema uwongo wowote!
2. Luka 16:19-31 hutoa fursa isiyo ya kawaida ya kujifunza somo muhimu kutoka kwa mtu aliyekufa.
  - a. Tajiri alinena kutoka kuzimu (Luka 19:23).

- b. Andiko la Waebrania 11:4 linamrejelea Habili, kwa njia fulani, akinena kutoka kwa wafu.
- 3. Cha kufurahisha ni kwamba kama tajiri angefufuliwa kutoka kwa wafu, angehubiri mahubiri ya moto na kiberiti!
  - a. Hakuwa na wasiwasi kuhusu kuishi au kumhubiri Mungu alipokuwa hai.
  - b. Hata hivyo, baada ya kifo, alitamani sana kuhubiri Neno la Mungu kwa familia yake.
  - c. Kuna mambo kadhaa ambayo angeweza kuyahubiri kama angefufuka na kupewa nafasi.

Mwili:

I. Kifo ni hakika.

- A. Kifo ni miadi ambayo kila mtu lazima aitunze na ambayo hakuna mtu anayeweza kuchelewa kwayo (Waebrania 9:27).
- B. Watu pekee walioepushwa katika siku za nyuma walikuwa ni Henoko na Eliya (Mwanzo 5:24; 2 Wafalme 2:11).
- C. Watu pekee katika siku zijazo watakaoepushwa ni wale ambao watakutwa hai wakati wa Ujio wa Pili wa Yesu (1 Wathesalonike 4:13-18).

II. Wakati unapoishi ndio wakati wa kujiandaa na kifo.

- A. Muda ni mdogo na fursa zitakoma (Yohana 9:4).
- B. Muda unapita haraka, hata kama tumeruhusiwa kuishi maisha marefu (Yakobo 4:13-14; Zaburi 90:10; Ayubu 14:1-2).
- C. Hakuna nafasi ya pili (Waebrania 9:7; Luka 16:19-31).
- D. Kusudi la kweli la maisha duniani ni kujiandaa kwa ajili ya maisha yajayo Mhubiri 12:13-14).

III. Utajiri hautakuokoa.

- A. Nafsi ni muhimu zaidi kuliko mali (Mathayo 16:26).
- B. Utajiri mara nyingi huzuia wokovu wa mtu (1 Timotheo 6:10; Luka 12:16-21; Mathayo 19:16-22).

IV. Kutakuwa na utengano wa wenye haki na wasio haki baada ya kifo.

- A. **Kifo cha kimwili** ni utengano wa roho ya mwanadamu na mwili wake (Yakobo 2:26).
- B. **Kifo cha kiroho** ni utengano wa nafsi ya mtu na Mungu milele (Warumi 6:23; 2 Wathesalonike 1:7-9; Mathayo 25:31-46).

V. Kuna fahamu baada ya kifo.

- A. Tajiri wa Luka 16 alijua kwamba alikuwa katika mateso ya milele. (Mathayo 25:46).
  - 1. Tajiri alikuwa mahali pa mateso ambamo hapakuwa na kitulizo.
  - 2. Alikuwa mahali pa kudumu asingeweza kutoroka.
- B. Tajiri alijua kwamba angeweza kuepuka umilele wake wa kusikitisha kama angefanya vema alipokuwa hai.
  - 1. Alijua alikuwa amechelewa sana kubadili hatima yake.
  - 2. Hata hivyo, alitaka kuwazuia ndugu zake wasifanye makosa yale yale mabaya aliyofanya.

Hitimisho:

- 1. Hakuna mtu anayepaswa kupotea!
  - a. Mungu anataka kila mtu aokolewe (2 Petro 3:9).
  - b. Mungu alimtoa Mwanawe kama dhabihu ili wanadamu waweze kuokolewa (2 Wakorintho 5:21; Yohana 1:17).

2. Wale wanaovuka kizingiti cha kifo na kujikuta katika mateso pamoja na tajiri hawataki watu wa familia zao wawafuate kwenye maangamizo yao pia.
  - a. Dini ya familia (mfano husema, "Inatosha sana kwa mama & baba, inaitosha") haitoshi ikiwa si Mkristo safi na mwaminifu.
  - b. Kutoka katika neema, wapendwa walioaga dunia wanatamani kwa uchungu kuzisihi familia zao zisiwafuate kwenye jehanamu ya shetani.

Mwaliko:

1. Kuitii Injili pekee ndiko kutaokoa nafsi ya mtu na kumtayarisha kwa ajili ya maisha ya umilele (Warumi 6:17; Waebrania 5:8-9; Warumi 12:1-2).
2. Yesu alisema kwamba aaminiye na kubatizwa ataokoka (Marko 16:16).
3. Yesu alisema kwamba yeye aliye mwaminifu atakapokufa atapata taji ya uzima wa milele (Ufunuo 2:10; Yohana 6:27).

Louis Rushmore ni mmoja wa Wahariri wa chapisho hili lakini pia ni mmisionari. Anaishi huko Winona, Mississippi, Marekani.

“Ina thamani machoni pa Bwana Mauti ya wacha Mungu wake.”

Zaburi 116:15

“Nikasikia sauti kutoka mbinguni ikisema, Andika, Heri wafu wafao katika Bwana tangu sasa. Naam, asema Roho, wapate kupumzika baada ya taabu zao; kwa kuwa matendo yao yafuatana nao.”

Ufunuo 14:13

Je, Unajua Historia ya Kanisa?

J. C. Choate

○ **Kanisa ni nini?** “[Mungu]...akamweka awe kichwa juu ya vitu vyote kwa ajili ya kanisa; ambalo ndilo mwili wake...” (Waefeso 1:23).

○ Mwili una vichwa vingapi? Je, kichwa kina miili mingapi? **“Kuna Mwili mmoja”** (Waefeso 4:4).

○ Wakristo wana uhusiano gani na Kristo? **“Basi ninyi mmekuwa mwili wa Kristo, na viungo kila kimoja peke yake.”** (1 Wakorintho 12:27).

Kutokana na maswali haya na majibu ya Biblia, tunaweza kuona kwamba, kama vile Mungu alivyo na Mwana mmoja tu, Mwana nae ana mwili mmoja tu, kanisa moja, bibi-arusi mmoja, ufalme mmoja au familia moja. Yeye si jitu la ajabu lenye miili mingi; au mwenye wake wengi na wachumba wengi. Ukisoma Agano Jipya kutoka Mathayo hadi Ufunuo, utapata MWILI MMOJA tu. Mpango wa Mungu kwa kanisa ulikuwa wazi, mpango Wake wa kuzaliwa katika familia ulikuwa wazi, kile Alichotamani katika kumwabudu kiliandikwa waziwazi; aina ya ushirika, kazi, na maisha Aliyoyataka kwa ajili ya kanisa kwa ujumla na katika Ukristo binafsi vyote viko wazi. Hakuna ukinzani kuhusu mambo haya katika ujumbe wake kwetu.

○ **Ikiwa Mungu alitaka umoja katika mambo haya yote, ni nini kimetokea kiasi kwamba kuna mgawanyiko kila mahali tunapotazama kati ya wale wanaodai kuwa waamini katika Kristo?** Kwa nini kuna makanisa mengi, yanayofundisha mafundisho mengi tofauti na kuitwa kwa majina mengi tofauti? Wengine, wanaohusika katika mgawanyiko huo, wanashikilia “mwavuli” wa kujifanya juu ya mgawanyiko huo wote, wakisema

kwamba “waamini” wote wanaunda “kanisa la Kristo.” Hata hivyo, hakuna “mwavuli” utakaoficha mgawanyiko huo. Ama sisi ni “wamoja katika Kristo Yesu” au tumelaaniwa kwa kuunda majina na mafundisho yanayogawanya watu. Mungu hadanganyiki.

Shetani ni adui wa Mungu daima. Alijaribu kuzuia mpango wa kumwokoa mwanadamu kwa kusababisha kifo cha Kristo. Ingawa, kwa mshangao, kifo hicho chenye kiliandaa njia ya wokovu!

Kwa hivyo ni mpango gani uliofuata wa Shetani? Alipotambua ya kwamba hasingeweza kumzuia Kristo asianzishe kanisa lake, mpango wa machafuko ulibuniwa. Shetani aliazimia kufanya kazi kupitia wanadamu, pamoja na kiburi chao, maoni yao, migawanyiko yao na nia yao ya kujipendeza zaidi kuliko Mungu, na matokeo yake yakawa mgawanyiko kati ya wale wanaojiita Wakristo.

Katika karne ya kwanza, Paulo aliandikia kanisa la Korintho, akiwakemea kwa kujiita wenyewe kwa majina ya wanadamu; ***“Basi ndugu, nawasih, kwa jina la Bwana wetu Yesu Kristo, kwamba nyote mnene mamoja; wala pasiwe kwenu faraka, bali mhitimu katika nia moja na shauri moja. Kwa maana, ndugu zangu, nimearifiwa habari zenu na wale walio wa nyumbani mwa Kloe, ya kwamba iko fitina kwenu. Basi, maana yangu ni hii, ya kwamba kila mtu wa kwenu kusema, Mimi ni wa Paulo, na, Mimi ni wa Apolo, na, Mimi ni wa Kefa, na, Mimi ni wa Kristo. Je! Kristo amegawanyika? Je! Paulo alisulibiwa kwa ajili yenu? Au je! Mlibatizwa kwa jina la Paulo?”*** (1 Wakorintho 1:10-13). Je, kuna makanisa leo ambayo yanaitwa kwa majina ya watu walioyaanzisha?

Kulikuwa na migawanyiko mingine katika karne ya kwanza kwa sababu tofauti za kimafundisho. Wengine walikuwa washirika wa Kanisa la Wanostiki; wengine walikuwa Marcionites; wengine wakawa Wamontists; Waarian walikuwa na tofauti nyingine za kimafundisho. Sikuzote imekuwa vigumu kwa wanadamu

kutanguliza mapenzi ya Mungu dhidi ya maoni yao wenyewe na migawanyiko.

Kuna maonyo mengi katika Agano Jipya kwamba uasi ungekuja ambao ungechukua sehemu kubwa ya kanisa (siyo yote, kwa sababu ahadi ilikuwa imetolewa na Kristo na kupitia unabii kwamba kanisa halitaangamizwa kamwe, Mathayo 16:18). ; Danieli 2:44). Katika 1Timotheo 4:1-3, Paulo aliorodhesha baadhi ya makosa ambayo yangefundishwa. ***“Basi Roho anena waziwazi ya kwamba nyakati za mwisho wengine watajitenga na imani, wakisikiliza roho zidanganyazo, na mafundisho ya mashetani; kwa unafiki wa watu wasemao uongo, wakichomwa moto dhamiri zao wenyewe; wakiwazuia watu wasioe, na kuwaamuru wajiepushe na vyakula,..”***

Kutokana na makosa hayo ya kimafundisho na kuinuliwa kwa maaskofu kuwa na mamlaka juu ya maeneo badala ya uongozi juu ya makusanyiko yao, ukengeufu ulikua hata kanisa jipya likatokea; Kanisa Katoliki likatoa jina lake la kwanza la kiongozi mkuu kuitwa "Papa" mnamo 606.

Mnamo mwaka 1054, tofauti za kimafundisho kati ya tawi la Kirumi na tawi la Othodoksi la Ukatoliki zikawa na nguvu sana kiasi kwamba waligawanyika.

Kufikia miaka ya 1500, wanaume wa huko Ulaya waliinuka dhidi ya ufasadi na makosa katika Ukatoliki, na kuunda makanisa ya **"kiprotestanti"**. Haya yalikuja kuitwa baada ya mafundisho yao au baada ya mafundisho fulani tofauti. Tafadhali kagua chati ifuatayo kwa maelezo zaidi kuhusu vikundi vya madhehebu hayo. Kihistoria, viongozi wa Kikatoliki waliwataja kama wazushi na waasi wale ambao hawakufuata uongozi wao.

Ingawa idadi ya Wakristo na makanisa ya Kristo ulimwenguni pote ilikuwa ni chache, kumekuwa na Wakristo waaminifu tangu mwanzo wa kanisa katika 33 B.K.

Mwishoni mwa miaka ya 1700, wanaume huko Ulaya na Amerika walisema “Matengenezo hayatoshi. Ni lazima turudi kwenye Biblia na kurejesha kati yetu Ukristo wa Agano Jipya katika usafi wake, tuwe vilevile kama Wakristo wa karne ya kwanza walivyokuwa na kuwa washirika wa kanisa hilo moja lililoanzishwa na Kristo ”

Kwa hiyo, wanaume waliojiweka wakfu walisoma Maandiko, wakichanganua tofauti kati ya yale waliyokuwa wakisoma na mafundisho yaliyofundishwa na madhehebu ambayo wao walikuwa washirika. Walikuwa na uaminifu wa kuifuata Biblia, hivyo, hatimaye walibatizwa katika mwili wa Kristo na kuanzisha makusanyiko ya makanisa ya Kristo popote walipoishi. Tunaendelea kutoa ombi hilohilo kwa kila mtu

ASILI YA BAADHI YA MADHEHEBU

Jina	Mwanzilishi	Eneo	Mwaka
Kanisa Katoliki	Boniface III	Rumi	606
Kanisa la Kilutheri	Martin Luther	Augsburg, Ujerumani	1520
Kanisa la Presbyterian	John Calvin	Switzerland	1536
Kanisa la Anglican	Mfalme Henry VIII	Uingereza	1535
Kanisa la Baptisti	John Smythe	Holland	1607
Kanisa la Methodist	John Wesley	London, Uingereza	1729
Kanisa la Kiinjilisti	Jacob Albright	Pennsylvania, Marekani	1803
Kanisa la Mormon	Joseph Smith, Jr.	New York, Marekani	1830
Waadiventist Wasabato	Wm. Miller	Massachusetts, Marekani	1830
Mashahidi wa Yehova	Charles Russell	Pennsylvania, Marekani	1872
Kanisa la Takatifu la Pentekoste	Kikundi	South Carolina, Marekani	1898
Assembly of God	Kikundi	Arkansas, Marekani	1914
Kanisa la Kikristo	Kikundi	Kansas CITY, MO., Marekani	1906
Makanisa ya Kijamii			

J.C. Choate, (marehemu), alikuwa Mhariri Mwanzilishi wa Majarida ya The Voice of Truth International

HISTORIA YA KANISA

Je! Kanisa la Karne ya Kwanza Lilikabiliana na Upinzani gani katika Kuwa Nguvu Yenye Nguvu?

Sehemu 1

Jeremy W. Barrier

Katika majira ya masika ya 2013, nilipata fursa ya kusafiri pamoja na wafanyakazi wenzangu kadhaa hadi Bangalore, India, ambako kuanzia Aprili 3-5, tulishiriki katika semina ya kimataifa iliyohusu mada, **Kujenga Kanisa (Mwili wa Kristo) ndani ya Nguvu Yenye Nguvu**. Katika muda wa siku hizo tatu, nilibahatika kuzungumza mara kadhaa, na mada hii (inayoshughulikiwa hapa) ndiyo ya kwanza niliyopewa niizungumzie.

Mara nyingi, wasomaji wa Agano Jipya wanavutiwa sana na jinsi kanisa la kwanza lilivyokua haraka kutoka kuwa kundi dogo, lisilo na maana katika vilima vya Palestina hadi kuwa kundi lililostawi na kukua lenye rasilimali watu nyingi na fedha zinazoenea sehemu nyingi kote Mediterania.

Katika makala hii fupi, na makala zitakazokuja baadaye, ningependa kuzungumzia baadhi ya changamoto ambazo kanisa la kwanza lilikumbana nazo na kisha kuzishinda ili kuweza kukua na kukua kwa wingi. Kwa muhtasari wa yaliyomo katika changamoto hizi za ukuaji, nitasisitiza kwamba kanisa la kwanza: (1) lilikosa maono, (2) lilipambana na desturi za mahali na za kidini na (3) lilipambana na utawala. Katika makala hii, nitashughulika tu na shida hii ya kwanza, ambayo ilikuwa ukosefu wa maono ambayo ilizuia ukuaji wao katika miaka ya mapema.

Walikosa Maono

“Basi walipokutanika, wakamwuliza, wakisema, Je! Bwana, wakati huu ndipo unapowarudishia Israeli ufalme? Akawaambia, Si kazi yenu kujua nyakati wala majira, Baba aliyoyaweka katika mamlaka yake mwenyewe. Lakini mtapokea nguvu, akiisha kuwajilia juu yenu Roho Mtakatifu; nanyi mtakuwa mashahidi wangu katika Yerusalemu, na katika Uyahudi wote, na Samaria, na hata mwisho wa nchi.” (Matendo 1:6-8)

Mwanzoni mwa kitabu kitiwacho Matendo ya Mitume, mwandishi anarekodi kukutana kati ya Yesu, Mwana wa Mungu na wanafunzi Wake wa karibu zaidi kabla ya Kupaa kwake kurudi Mbinguni. Asili ya mazungumzo haya imeandikwa katika nukuu hapo juu. Kinachonivutia kwa wakati huu ni jinsi wanafunzi walivyoelewa vibaya mpango wa Yesu kwao! Maagizo yalikuwa kwamba walipaswa kupeleka ujumbe wake kwa mataifa yote, lakini wanafunzi, sawa na watu wengi siku hizi, walikuwa wamejishughulisha sana na mambo yahusuyo jumuiya yao, kanisa au biashara kiasi kwamba walishindwa kuona maono mapana zaidi ya Mpango wa Mungu kwa ulimwengu na wajibu wao katika mpango huo.

Hii inanikumbusha binti yangu, ambaye kwa sasa ana umri wa miaka 13. Hebu fikiria nikijaribu kumsaidia kuwazia mahali ambapo atakuwa katika muongo mmoja kutoka sasa, na kile atakachokuwa akifanya. Katika miaka 10 atakua kutoka kuwa mtoto hadi kuwa mwanamke mchanga, akiondoka nyumbani, akifanya kazi, akisafiri na kufanya mambo mengine mengi ambayo kwa kweli hayawezi kuaminika kwake hata kufikiria katika umri huu! Lazima iwe ilikuwa changamoto iliyoje kwa wanafunzi kuwazia kupeleka ujumbe wa Yesu ***“mpaka miisho ya dunia,”*** Kwa kuzingatia kwamba hakuna hata mmoja wao aliyewahi kusafiri mbali zaidi ya mipaka ya Palestina.

Ukosefu huu wa maono kwa Wakristo wa kwanza haukuwa tu ukosefu wa maono kuhusiana na mipaka ya kijiografia ya ufalme wa Mungu, lakini pia walikosa maono katika mipaka ya kikabila, kijamii na kitamaduni katika ufalme wa Mungu. Niruhusu nitoe mifano michache. Kwanza, mtu anaweza kuendelea katika kitabu cha Matendo na kutazama 'tatizo la maono' lililotokea kuhusiana na tofauti za kikabila. Kimsingi, katika Kitabu cha Matendo ya Mitume, kanisa lilianza kama kundi la Wayahudi la waumini walioweka imani yao kwa Yesu, na kisha wakaanza kuenea kote Palestina. Kati ya waamini hawa wote wa kwanza, kwa sehemu kubwa, hakuna hata mmoja wao ambaye hakuwa Myahudi.

Ilimaanisha nini kuwa mtu asiye Myahudi? Utamaduni wao wote, lugha yao, tabia zao za kula, ushirikiano wa kibiashara na mambo mengine mengi yalikuwa tofauti sana. Wayahudi walisherehekea sikukuu tofauti, walimwabudu Mungu tofauti, waliamini kuwa baadhi ya vyakula havifai kuliwa, walikuwa na mila ya kutawadha na kujitakasa, waliendesha taasisi zao za elimu, hawakushiriki katika kazi nyingi za kiraia za jiji na maelezo mengine mengi ya kitamaduni. Kwa kweli, Wayahudi waliishi maisha tofauti ya kikabila na kitamaduni.

Kwa hiyo, Wakristo wa kwanza wa Kiyahudi waliwakubaliye Wakristo wasio Wayahudi? Jibu la swali hili ni kwamba wengi wao hawakuwa na maono ya kuwakubali Wakristo hawa wasio Wayahudi, na hii ilisababisha matatizo katika kanisa. Mfano bora wa Wakristo wa kwanza ambao mwanzoni hawakuwa na maono, lakini walipata maono hayo ya kitamaduni, unapatikana katika Matendo 10. Hapo, Petro alilazimishwa na Mungu kwenda kumkaribisha mwumini asiye Myahudi katika kanisa wakati Mungu alipomtuma kumfundisha na kumbatiza, Kornelio, akida wa Kirumi. Mwanzoni, Petro hakutaka kabisa, na ni baada tu ya kumwagwa kwa kimiujiza kwa Roho Mtakatifu juu ya Kornelio na nyumba yake ndipo Petro akawa tayari kuwabatiza waumini hawa.

Ili kufanya mambo yapendeze hata zaidi, Petro alitambua kwamba ingembidi kueleza kuongoka huko kwa Kornelio kwa Wakristo wa Yerusalemu (hadhira yake ya Kiyahudi), ambao wasingekuwa tayari kuwakubali wengine katika mzunguko wao wa kikabila! Kwa bahati nzuri, hadithi inaishia vizuri, lakini hii ni hadithi moja tu kati ya nyingi ambazo zinaweza kusimuliwa ambazo Wakristo wa kwanza walipata shida katika kuwaruhusu watu tofauti wenye mila na tamaduni mbalimbali kuingia katika jumuiya yao ya imani. Ili kuliweka waziwazi, walikosa maono ya lazima kwa kanisa kukua katika njia ambayo Mungu alipanga!

Jeremy Barrier anafanyakazi za umisionari wa kigeni na pia ni Mkuu wa Programu ya Wahitimu wa Shahada ya pili katika Chuo kikuu cha Heritage Christian huko Florence, Alabama, Marekani.

Chagua Maisha!

Steve W. Reeves

Miaka 44 iliyopita mnamo Januari 22, 1973, Mahakama Kuu Zaidi ya Marekani ilitoa uamuzi ambao umekuwa na matokeo makubwa zaidi juu ya ulimwengu kuliko uamuzi mwingine wowote katika historia ya mahakama hiyo.

Sina aibu na kwa moyo wote "msaidizi wa maisha." Ninashikilia maoni haya si kwa sababu ya ushabiki wa kisiasa bali kwa sababu ninaamini kuwa ni mapenzi ya Mungu yaliyofunuliwa katika Biblia. Tangu Roe dhidi ya Wade, kumekuwa na takriban watoto 1,600,000 wanaotolewa kila mwaka nchini Marekani. Hiyo ni sawa na 4,383 ya mimba zinzotolewa kwa siku. Tumetoa mimba (watoto) zaidi ya idadi ya wanajeshi wa Marekani waliouawa katika Vita vya Mapinduzi, Vita vya wenyewe kwa wenyewe, Vita kuu ya pili ya dunia, Korea, Vietnam, Iraq na Afghanistan kwa pamoja.

Je, mtu yeyote anayethamini maisha anawezaje asishtushwe na mambo haya ya mwanzo? Kumbuka kwamba tunazungumzia zaidi ya takwimu na idadi. Tunazungumza juu ya mtu ambaye hajawahi kupata fursa ya maisha upande huu wa kuzaliwa. Kila mtu anayeheshimu ujumbe wa Biblia anapaswa kuchagua maisha.

KILA UHAI NI MUHIMU KWA MUNGU.

Katika Kitabu chote cha Zaburi, jukumu la Mungu katika kuumba na kudumisha maisha ni mada thabiti. Katika Zaburi 22:9-10, mtunga-zaburi alisema, ***"Naam, Wewe ndiwe uliyenitoa tumboni, Ulinitumainisha matitini mwa mama yangu. Kwako nalitupwa tangu tumboni, Toka tumboni mwa mamangu ndiwe Mungu wangu."*** Katika Zaburi 127:3 tunasoma ***"Tazama, wana***

ndio urithi wa Bwana, Uzao wa tumbo ni thawabu.” Zaburi 139:13-14 inasema, *“Maana Wewe ndiwe uliyeniumba mtima wangu, Uliniunga tumboni mwa mama yangu. Nitakushukuru kwa kuwa nimeumbwa Kwa jinsi ya ajabu ya kutisha. Matendo yako ni ya ajabu, Na nafsi yangu yajua sana,”* Katika aya hizi na nyingine nyingi katika Zaburi, nguvu za uumbaji za Mungu zinasifiwa kwa uzuri wa asili na umuhimu wa maisha.

Chini ya Sheria ya Musa, kama mwanamke mjamzito angepigwa na mtoto akafa, adhabu ilikuwa kifo ingetolewa kwa aliyesababisha (Kutoka 21:22-25).

Mara kwa mara mtu atauliza kwa nini Agano la Kale lina maelezo ya wazi ya vita vya umwagaji damu ambapo watu wazima na watoto waliuawa? Jibu ni kwamba watu hawa, na wale ambao wangetokana nao, waliishi katika tamaduni zenye kiu ya damu ambapo maisha yalipuuzwa. Baadhi yao hata walitoa dhabihu za watoto wachanga kwa miungu yao ya kipagani.

Cha kusikitisha ni kwamba tamaduni zetu zimedunisha maisha na kukosa hisia kwa kitendo cha kikatili cha kutoa mimba. Miaka mia saba kabla ya kuja kwa Kristo, Isaya alisema, *“Ole wao wasemao kwamba uovu ni wema, na kwamba wema ni uovu; watiao giza badala ya nuru, na nuru badala ya giza; watiao uchungu badala ya utamu, na utamu badala ya uchungu!”* (Isaya 5:20). Je, huu si mtazamo wa watu wengi leo?

Je, tumekuwa vipofu kiroho kiasi kwamba hatutambui msiba mbaya sana unaotukia? Tunatumia maneno ya kudhalilisha kama vile "kutoa mimba" ambayo huficha maafa ya hali hiyo. Msukumo mkubwa zaidi wa utoaji mimba nchini Marekani unaitwa Uzazi wa Mpango (Planned Parenthood). Shirika hili linafanya kazi chini ya jina linaloonekana kuwa zuri, lakini kwa kweli lilianzishwa kwa kanuni ya kutumia utoaji mimba kama njia ya kudhibiti uzazi.

Watetezi wa utoaji mimba hawamrejelei mtoto aliye tumboni mwa mama yake kama mtoto. Mara nyingi wao hutumia neno

“fetus” bila kutambua kwamba “fetus” ni neno la Kilatini linalomaanisha “mtoto mdogo.” Watu wengi hurejelea “kijusi” kana kwamba ni kipande cha nyenzo ambacho kinaweza kutupwa kizembe badala ya “mtoto mchanga” kuunganishwa pamoja na ubunifu wa Mungu.

Hayati Nelson Mandela, rais wa zamani wa Afrika Kusini, alisema, "Hatuwezi kuwa na ufunuo wa wazi zaidi wa nafsi ya jamii kuliko jinsi inavyowatendea watoto wake."

Kila binadamu anapaswa kushtuka na kusikitika kwamba katika nchi nyingi, ikiwamo Marekani, kuna sheria kali zaidi zinazolinda nchi, ikiwamo Marekani, kuna sheria kali zinazolinda viumbe walio hatarini kutoweka, mfano Bundi wa Kaskazini au yai la Bald. Tai, kuliko wanavyomlinda mtoto tumboni mwa mama yake!

KILA MAISHA NI MPANGO WA MUNGU.

Katika Yeremia 1:5 Mungu alizungumza na Yeremia: *“Kabla sijakuumba katika tumbo nalikujua, na kabla hujatoka tumboni, nalikutakasa; nimekuweka kuwa nabii wa mataifa.”* "Mimi" ni nani katika kifungu hiki? Je, si Mungu? Mungu alisema alikuwa amefanya nini? Je! Hakumjua Yeremia na kumteua kuwa nabii kabla ya kuzaliwa kwake? Mungu alikuwa na mpango kwa ajili ya maisha ya Yeremia kabla hajazaliwa.

Katika Waamuzi 13:5, Mungu alimwambia Manoa na mke wake kuhusu kuzaliwa kwa Samsoni na jinsi ambavyo angetumiwa kuwakomboa Waisraeli kutoka kwa Wafilisti. Vivyo hivyo, Mungu aliwaambia Zakaria na Elisabeti kwamba wangukuwa wazazi wa yule ambaye angetayarisha njia kwa ajili ya Kristo. Wakati Elizabeti, mama yake Yohana Mbatizaji, alipokuwa amembeba ndani ya tumbo lake, alitembelewa na Mariamu, mama yake Yesu. Luka aliandika mtoto huyo **‘aliruka-ruka katika tumbo la uzazi la mama yake.** Katika kifungu hiki, Luka alitumia neno lilelile la Kigiriki, “blephos” kurejelea mtoto ambaye hajazaliwa kama

alivyofanya kwenye Luka 18:15 alipoeleza wale waliokuwa wakiwaleta watoto wao kwa Yesu.

Neno alipofanyika mwili, linamaanisha aliumbwa ndani ya tumbo la uzazi la mwanamwali bikira aliyeitwa Mariamu. Kwa viwango vya leo, Mariamu angekuwa mgombea wa utoaji mimba. Alikuwa kijana, hajaolewa na ni maskini. Je, hushukuru kwamba alitii maagizo ya Gabrieli na kumzaa mtoto aliyeitwa "Yesu"?

Kila maisha yana uwezo wa kutimiza mema. Mwanamke mdogo, ambaye hajaolewa alijifungua mtoto wa kiume huko Arkansas. Ingawa nchi ilikuwa katikati ya unyogovu mkubwa na baba wa mtoto hakuwa na uhusiano wowote nao. Mwanamke huyo mdogo alichagua kumtunza mtoto, na kwa msaada wa mama yake, alianza kumlea. Alipokuwa bado kijana, mama huyo alikufa katika ajali ya gari-moshi, na kumwacha alelewe na bibi yake maskini.

Mvulana huyo alifanya kazi katika mashamba ya pamba na viraka vya stroberi ili kusaidia gharama za maisha. Aliendelea na shule ya upili na kuwa mwanariadha bora. Baada ya ziara ya kazi katika Jeshi la Marekani, alijiunga na Chuo cha Harding. Ingawa hakuwa Mkristo, alishawishiwa na walimu na wanafunzi na upesi akabatizwa katika Kristo. Baada ya muda mfupi, alianza kuhubiri, na katika miaka 50 iliyofuata, aliwahubiri watu zaidi ya 1,700. Mkutano wa Injili. Inakadiriwa kwamba watu 40,000 hadi 50,000 waliitikia Injili iliyohubiriwa na Jimmy Allen. Zaidi ya 10,000 walibatizwa. Tunashtuka kufikiria ni watu wangapi wangepotea milele ikiwa mama kijana asiye na mwenzi kama hasingefanya chaguo gumu la kumleta mtoto wake ulimwenguni?.

Kwa zaidi ya mimba milioni 58 katika kipindi cha miaka arobaini na nne lazima tujiulize ni watu wangapi wamepoteza maisha ambayo yangeweza kuleta mabadiliko makubwa duniani. Labda mtu ambaye angegundua tiba ya saratani au ukimwi? Labda mtu ambaye angekua rais? Na methali ya zamani inasema, "Mjinga

yeyote anaweza kuhesabu idadi ya mbegu katika tufaa lakini ni Mungu pekee anayeweza kuhesabu idadi ya tufaa katika mbegu."

KILA MAISHA NI ZAO LA UCHAGUZI NA MATOKEO.

Hakuna hata mmoja wetu aliye hapa kwa "mimba safi." Mimba yetu, ukuaji wa kabla ya kuzaa na kuzaliwa vilikuwa ni matokeo ya mpango uliobuniwa na Mungu alipowaumba mwanamume na mwanamke (Mwanzo 1:27). Mpango wa Mungu ulimpa mwanadamu uwezo wa kufanya maamuzi. Katika Mwanzo 2, tunasoma jinsi alivyomuumba Adamu na kumweka kwenye bustani na chaguzi mbalimbali. Kulikuwa na miti mingi tofauti ya kula, lakini pia kulikuwa na mmoja ambao ulipaswa kuepukwa kabisa. matokeo ya kuugusa au kula tunda la mti huo yalielezwa waziwazi. ***"...kwa maana siku utakapokula matunda ya mti huo utakufa hakika."*** (Mwanzo 2:17). Mwanamume huyo na mke wake walifanya uamuzi mbaya sana. Matokeo yake yalielezwa na Paulo katika Warumi 5:12. ***"Kwa hiyo, kama kwa mtu mmoja dhambi iliingia ulimwenguni, na kwa dhambi hiyo mauti; na hivyo mauti ikawafikia watu wote kwa sababu wote wamefanya dhambi;"***

Ingawa uko huru kuchagua, huna uhuru wa kuchagua matokeo ya chaguo lako. Mara tu unapofanya chaguo hilo huwezi kuchagua bila parachuti (matokeo). Ukishafanya uchaguzi huo huwezi kuchagua matokeo. Maamuzi maovu ya kingono yanayofanywa na wengi leo yameleta ongezeko la kasi la mimba miongoni mwa wanawake wasioolewa na pia ongezeko lenye kutisha la magonjwa ya zinaa. Idadi kubwa ya utoaji mimba ni matokeo ya moja kwa moja ya uchaguzi huo. Kulingana na takwimu za Planned Parenthood, zaidi ya 75% ya mimba hutolewa kwa sababu mama, baba, au wote wawili hawataki mtoto aingilie maisha yao. Kwa maneno mengine, hawataki kuishi na matokeo ya matendo yao.

KILA MAISHA NI FURSA YA KUONESHA UPENDO.

Kila maisha hutupatia fursa ya kuonesha upendo na kujali. Wenzi wa ndoa changa waliambiwa mtoto wao ambaye hajazaliwa alikuwa na ugonjwa wa kromosomu na yaelekea angezaliwa mfu. Madaktari walimshauri atoe mimba. Alikataa na baadaye akajifungua mtoto mdogo wa kike waliyemwita "Bailey." Mtoto huyu wa thamani alizaliwa kipofu na kiziwi. Madaktari waliwaonya wazazi wake kwamba hataishi muda mrefu. Licha ya uwezekano huo wa ajabu, Bailey aliwashangaza wote. Amekuwa kipenzi kati ya familia yake na marafiki ambao walipenda kumshika. Wanawake katika kanisa walitamani fursa ya kumtunza.

Kwa miaka mitatu aliwapa watu fursa ya kuonesha upendo usio na masharti. Leo picha yake inaendelea kuning'inia ukutani nje ya ukuta wa kanisa. Ni ukumbusho kwamba kila mtu, hata anapozaliwa na matatizo, hutupatia fursa ya kuonesha upendo.

Katika Mathayo 7:12 Yesu alisema, ***"Basi yo yote myatakayo mtendewe na watu, nanyi watendeeni vivyo hivyo;.."*** Je, hilo halipaswi kuhusisha maisha ya watoto wasio na hatia, wenye thamani ndani ya tumbo la uzazi la mama zao?

Musa alipozungunza maneno yake ya mwisho kwa Israeli kabla ya kifo chake, alisema katika Kumbukumbu la Torati 30:19-20, ***"Nazishuhudiza mbingu na nchi juu yenu hivi leo, kuwa nimekuwekea mbele yako uzima na mauti, baraka na laana; basi chagua uzima, ili uwe hai, wewe na uzao wako; kumpenda Bwana, Mungu wako, kuitii sauti yake, na kushikamana naye; kwani hiyo ndiyo uzima wako, na wingi wa siku zako; upate kukaa katika nchi Bwana aliyowaapia baba zako, Ibrahimu, na Isaka, na Yakobo, kuwa atawapa."***

Wewe na mimi tunakabiliwa na chaguo sawa kati ya utii na kutotii, baraka na laana, na uzima na kifo. Matumaini yangu ni kwamba "Tutachagua Uzima"!

Steve W. Reeves, Mhubiri wa kanisa la Kristo West Side, 709 W.Arch Ave, Search, Arkansas 72143; (501) 268-2951